

Program starostlivosti o Národný park Slovenský kras, jeho ochranné pásmo a územia Natura2000 na roky 2024 – 2033

(SKCHVÚ027 Slovenský kras, SKUEV0284 Teplické stráne, SKUEV0340 Český závrť, SKUEV0341 Dolný vrch, SKUEV0342 Drieňovec, SKUEV0343 Plešivské stráne, SKUEV0345 Kečovské škrapy, SKUEV0346 Pod Strážnym hrebeňom, SKUEV0347 Domické škrapy, SKUEV0348 Čierna Moldava, SKUEV0349 Jasovské dubiny, SKUEV0350 Brzotínske skaly, SKUEV0352 Hrušovská lesostep, SKUEV0353 Plešivská planina, SKUEV0355 Fabiánka, SKUEV0356 Horný vrch, SKUEV0737 Palanta, SKUEV0920 Sokolia skala, SKUEV0922 Bubeník, SKUEV4000 Silickobrezovské lúky, SKUEV4001 Lúky Horného vrchu)

január 2024

(verzia upravená po prerokovaniach pripomienok)

Spolufinancované z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov a z Operačného programu Kvalita životného prostredia v rámci projektu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky s názvom „Vypracovanie programov starostlivosti o Národný park Slovenský kras a jeho ochranné pásmo, Chránenú krajinnú oblasť Strážovské vrchy, Chránený areál Galmus a Prírodnú rezerváciu Drienčanský kras.“

Európska únia
Európske štrukturálne
a investičné fondy

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Obsah

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
1.1 <i>Názov a kategória chráneného územia</i>	3
1.2 <i>Prekryv s inými chránenými územiami a územiami medzinárodného významu</i>	3
1.3 <i>Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov</i>	14
1.4 <i>Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma (dotknuté územnosprávne jednotky – kraj, okres, obec, katastrálne územie, dotknuté lesné celky)</i>	14
1.5 <i>Výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma</i>	20
2. PREDMET OCHRANY	21
2.1. <i>Vymedzenie predmetu ochrany</i>	21
2.3. <i>Faktory ovplyvňujúce stav predmetu ochrany</i>	25
3. CIELE OCHRANY A OPATRENIA NA ICH DOSIAHNUTIE	32
3.1. <i>Stanovenie cieľov ochrany</i>	32
3.2. <i>Zásady a regulatívy hospodárskeho, rekreačného a iného využívania územia</i>	35
3.3. <i>Opatrenia na dosiahnutie cieľov ochrany, harmonogram a merateľné indikátory ich plnenia, oprávnený subjekt na ich plnenie</i>	41
4. FINANCOVANIE A VYHODNOCOVANIE OPATRENÍ	75
4.1. <i>Odhad finančných prostriedkov potrebných na vykonanie opatrení a zdroje financovania</i>	75
4.2. <i>Spôsob vyhodnocovania programu starostlivosti</i>	79
5. POUŽITÉ PODKLADY A ZDROJE INFORMÁCIÍ	83
6. PRÍLOHY	103

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Názov a kategória chráneného územia

Názov územia: Slovenský kras. Vyhlasuje sa v kategórii národný park (ďalej len „NP“ alebo „NP Slovenský kras“) podľa § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon č. 543/2002 Z. z.**“ alebo „zákon“). Osobitne sa vymedzuje ochranné pásmo NP Slovenský kras (ďalej aj „OP NP“).

Mapa vymedzenia NP a jeho ochranného pásma je v prílohe č. 6.1.

1.2 Prekrýv s inými chránenými územiaми a územiaми medzinárodného významu

Územie Slovenského krasu je **legislatívne chránené od r. 1973**. Podľa vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 110/1973 Zb., ktorou sa vyhlasuje **chránená krajinná oblasť Slovenský kras**, malo toto chránené územie výmeru **36 165,57 ha** vlastného územia a 38 334,33 ha ochranného pásma.

Vzhľadom na mimoriadne prírodné hodnoty územia, ako i v súlade s ustanoveniami zákona č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v súlade s medzinárodnými kritériami pre kategorizáciu chránených území, došlo k prekategORIZOVANIU chránenej krajinskej oblasti (CHKO) na NP – nariadením vlády Slovenskej republiky č. 101/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje **Národný park Slovenský kras**. Vymedzené územie zahŕňalo najcennejšie prírodné prostredie na výmere **34 611,0832 ha**, resp. v ochrannom pásme na výmere 11 741,5677 ha.

Nariadením Vlády SR č. 386/2023 Z.z. z 13. septembra 2023 bol vyhlásený Národný park Slovenský kras, jeho zóny a ochranné pásmo. V zmysle tejto schválenej zonácie je výmera NP 35 522,52 ha a výmera ochranného pásma 5 715,98 ha; podiel území s 5. stupňom ochrany dosahuje 8 591,35 ha (24,2 %), so 4. stupňom 1 187,29 ha (3,3 %), s 3. stupňom ochrany 25 707,67 ha (72,4 %) a s 2. stupňom ochrany 36,21 ha (0,1 %) z celkovej výmery zónovaného NP Slovenský kras.

Územie NP Slovenský kras a jeho ochranné pásmo sa prekrývalo s **32 existujúcimi územiaми národnej sústavy chránených území** (v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.) a to 10 národnými prírodnými rezerváciami, 6 prírodnými rezerváciami (PR) a 16 národnými prírodnými pamiatkami. Celková výmera týchto maloplošných chránených území predstavovala **1 387,85 ha**. Prehľad je uvedený v tabuľke č. 1 a tabuľke č. 2. Po schválení zonácie NP Slovenský kras sú maloplošné chránené územia v národnom parku zrušené, s výnimkou jaskýň a ich ochranných pásiem. V ochrannom pásme sa nachádzajú dve prírodné rezervácie - PR Zemné hradisko a PR Pod Fabiánkou a platí v nich platiť 4. stupeň ochrany. Podiel osobitne chránených území v ochrannom pásme NP Slovenský kras so 4. stupňom ochrany je 1,0 %, zvyšných 99,0 % je v 2. stupni ochrany. Ich prehľad je v tabuľke č. 3.

Veľká časť územia národného parku ako aj časť jeho ochranného pásma je **súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000**. Ide o **Chránené vtáčie územie Slovenský kras** (kód SKCHVU027) a o nižšie vymenované **územia európskeho významu** (ÚEV, kódy SKUEV):

Kód územia	Názov ÚEV	Výmera v ha	Stupne ochrany
Podľa Nariadenia vlády SR č. 451/2023 Z.z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 1.1.2024			
SKUEV0284	Teplické stráne	360,78	2
SKUEV0340	Český závrť	3,79	3
SKUEV0341	Dolný vrch	1 931,98	2, 3, 5
SKUEV0342	Drieňovec	238,12	3, 5
SKUEV0343	Plešivské stráne	411,81	3, 5
SKUEV0345	Kečovské škrapy	538,36	3, 4
SKUEV0346	Pod Strážnym hrebeňom	175,08	3, 5
SKUEV0347	Domické škrapy	111,19	3, 4
SKUEV0348	Čierna Moldava	1 893,13	2
SKUEV0349	Jasovské dubiny	35,66	3, 5
SKUEV0350	Brzotínske skaly	435,35	5
SKUEV0352	Hrušovská lesostep	40,76	3, 5
SKUEV0353	Plešivská planina	3 022,04	3, 4, 5
SKUEV0355	Fabiánka	1 337,89	2, 3
SKUEV0356	Horný vrch	6 320,82	2, 3, 4, 5
SKUEV0737	Palanta	778,38	3, 5
SKUEV0920	Sokolia skala	11,71	5
SKUEV0922	Bubeník	170,27	3
SKUEV4000	Silickobrezovské lúky	351,78	2, 3, 4
SKUEV4001	Lúky Horného vrchu	256,96	3, 5

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 192/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáacie územie Slovenský kras, nadobudla účinnosť 15. mája 2010. ÚEV boli zaradené do výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení neskorších predpisov a do rozhodnutia Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a rastlín prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne. Toto rozhodnutie Komisie bolo ďalej aktualizované novšími rozhodnutiami. V súčasnosti je účinné vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ)

2023/243 z 26. januára 2023, ktorým sa prijíma šesťnástá aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v alpskom biogeografickom regióne. Od 1.1.2024 nadobudlo účinnosť Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu. Tento zoznam konsoliduje a upravuje všetky predchádzajúce vydané zoznamy území európskeho významu a zároveň ich zosúladuje so schválenou zonáciou Národného parku Slovenský kras.

Rozhodnutím Byra Medzinárodnej koordinačnej rady programu Človek a biosféra (MaB) z 1. marca 1977 bola CHKO Slovenský kras uznaná za súčasť medzinárodnej siete biosférických rezervácií. Územie Slovenského krasu tak bolo ako prvé na Slovensku zapísané do medzinárodnej siete biosférických rezervácií v rámci programu UNESCO – Človek a biosféra (Man and the Biosphere). Biosférické rezervácie slúžia ako príklad trvalo udržateľného života, prijateľnej rovnováhy a vzájomného vzťahu človeka s prírodným prostredím. BR Slovenský kras bola v roku 1988 priestorovo rozčlenená na jednotlivé zóny (jadrová, nárazníková, rozvojová). Zónovanie územia je ale iba v zmysle členenia územia biosférickej rezervácie, čo neodpovedá členeniu chráneného územia a tak je v podstate nezáväzná. Celková rozloha **biosférickej rezervácie Slovenský kras je 74 500 ha**. Jej hranice boli stotožnené s hranicami vtedajšej CHKO a jej ochranného pásma. Výmera jadrovej zóny je 8 857 ha, výmera nárazníkovej zóny je 23 395 ha a výmera prechodnej zóny je 42 248 ha.

Jaskyne Slovenského krasu a príľahlého Aggtelekského krasu v Maďarsku boli na základe rozhodnutia Výboru svetového dedičstva 9. decembra 1995 zapísané do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.

Podzemné mokrade v časti najrozsiahlejšieho jaskynného systému Slovenského krasu Domica - Baradla boli 2. 2. 2001, ako jedinečný príklad prírodného typu podzemnej mokrade, zaradené do zoznamu mokradí medzinárodného významu pod číslom 1051 ako **ramsarská lokalita Domica**. Lokalita je okrem geomorfologických a speleoarcheologických hodnôt významná aj jaskynnou faunou bezstavovcov, obojživelníkov a netopierov.

Uvedená biosférická rezervácia, lokalita svetového dedičstva UNESCO a ramsarská lokalita sú **územiaми medzinárodného významu** podľa § 28b zákona č. 543/2002 Z. z.

Mapy prekryvu národného parku a jeho ochranného pásma s územiaми európskej sústavy chránených území Natura 2000 sú v prílohách č. 6.2.1 a 6.2.2.

Tab. č. 1 Prehľad maloplošných chránených území, ktoré boli súčasťou NP Slovenský kras a boli zrušené Nariadením Vlády SR č. 386/2023 Z.z. (stav k 1.1.2024)

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Brzotínske skaly	Národná prírodná rezervácia	5	433,78	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 57/1984-32 z 30.4.1984	Ochrana zachovalého komplexu prirodzenej skalnej, lesostepnej, stepnej, lesnej a sutinovej flóry a fauny Slovenského krasu zo zastúpením zriedkavých endemických a reliktných spoločenstiev a druhov na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.	509
Domické škrapy	Národná prírodná rezervácia	4	24,44	Úprava MK SSR č. 2778/1973-OP z 24.4.1973 - účinnosť od 1.5.1973, zmena na 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22.9.2004 - účinnosť od 1.10.2004	Ochrana vzácnych xerotermofilných spoločenstiev rastlín a živočíchov, ktoré sú typické pre Slovenský kras.	521
Drieňovec	Národná prírodná rezervácia	5	186,02	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 58/1984-32 z 30.4.1984	Ochrana zachovaných lesných a skalných biocenóz Slovenského krasu na vedecko výskumné a náučné ciele. Doplnok siete chránených území Slovenského krasu vytvárajúci pojitko medzi rezerváciami vápencového a nevápnitého podkladu v stredných polohách Slovenska. Predstavuje významnú ukážku lesných a skalných spoločenstiev na malej ploche.	524
Gerlašské skaly	Prírodná rezervácia	5	21,73	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 3246/1981-32 z 30. júna 1981	Bizardný geomorfologický skalný útvar, obklopený bukovým lesom a pasienkami, vzácna flóra a fauna.	247
Havrania skala	Národná prírodná rezervácia	5	147,14	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 2961/1982-32 z 30.4.1982	Ochrana skalného komplexu nad záverom Zádielskej doliny v Slovenskom krase s geomorfologicky výraznými formami a zachovalými pôvodnými spoločenstvami rastlín a živočíchov na vedecko-výskumné a náučné ciele.	541
Hrušovská lesostep	Národná prírodná rezervácia	4	40,85	Úprava MK SSR č. 56/1984-32 z 30.4.1984 - účinnosť od 1.5.1984, zmena na 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22.9.2004 - účinnosť od 1.10.2004	Ochrana zachovalých lesostepných spoločenstiev s dubom plstnatým, jaseňom manovým a druho- bohatým krovitým a bylinným porastom na vápencovom podklade slúžiacom na vedeckovýskumné, náučné a výchovné ciele.	558
Jasovské dubiny	Národná prírodná rezervácia	5	35,10	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 1562/1983-32 z 31.3.1983	Ochrana zachovalých prírodných lesných spoločenstiev, miestami prestúpených xerotermnými spoločenstvami, na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.	572

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Kečovské škrapy	Národná prírodná rezervácia	4	6,61	Úprava MK SSR č. 3244/1981-32 z 30.6.1981 - účinnosť od 1.7.1981, zmena na 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22.9.2004 - účinnosť od 1.10.2004	Výrazný škrapový kopec s výskytom vzácnnej teplomilnej flóry a fauny.	583
Kráľova studňa	Prírodná rezervácia	4	11,21	Úprava MK SSR č. 2962/1982-32 z 30.4.1982 - účinnosť od 1.7.1982, zmena na 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22.9.2004 - účinnosť od 1.10.2004	Ojedinelá plocha zachovalých typických porastov slatinnej jelšiny na aluviálnej nive bezmenného potoka so všetkými vývojovými štádiami a zastúpením charakteristických i vzácných druhov rastlín. Predstavuje jedinečný študijný a výskumný objekt pre sledovanie štádií sukcesie slatinnej vegetácie panónskej oblasti.	589
Palanta	Prírodná rezervácia	5	86,93	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 83/1993 Z.z. z 23. marca 1993	Výskumný objekt pre štúdium extrémnych lesných a skalných spoločenstiev na vápencovom podklade. Územie vhodné pre štúdium ekológie pionierskych drevín pre zalesňovanie spustnutých plôch.	622
Pod Strážnym hrebeňom	Národná prírodná rezervácia	5	96,67	Rozhodnutie Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 30 z 25.5.1966, Úprava č. ŠaK 6527/1966-osv./14 z 10.6.1966	Teplomilné skalné stepi a drievové duby bohaté na vzácne druhy rastlín a živočíchov.	647
Sokolka skala	Prírodná rezervácia	5	11,69	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 3245/1981-32 z 30.6.1981	Geomorfologicky výrazný skalný útvar zapojený do lesného komplexu v závere malej doliny, s výskytom vzácnnej flóry a fauny.	681
Turniansky hradný vrch	Národná prírodná rezervácia	4	13,79	Rozhodnutie Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 30 z 21.8.1964, Úprava č. 58906/64-osv./27 z 21.8.1964, zmena na 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22.9.2004 - účinnosť od 1.10.2004	Lokalita vzácného a endemického rastlinného druhu - rumenice turnianskej (<i>Onosma tornensis</i>) a vzácny objekt krajinársko-estetický.	698
Zádielska tiesňava	Národná prírodná rezervácia	5	214,73	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 457/1986-32 z 31.1.1986	Ochrana jedinečného reliéfu a prirodzených geobiocenóz Slovenského krasu so zastúpením zriedkavých, endemických a reliktných druhov flóry a fauny, dôležitých z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska.	713

Tab. č. 2 Prehľad maloplošných chránených území, ktoré sú súčasťou NP Slovenský kras (stav k 1.1.2024)

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Ardovská jaskyňa	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 9284/1972-OP z 28.12.1972 - zrušená zákonom NR SR č. 287/1994 Z.z., NPP - Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z. z.	Je to jaskyňa fluviokrasového typu. Vytvorená je v strednotriasových svetlých wettersteinských vápencoch v dvoch vývojových úrovniach. Vytvorili ju vody občasného vodného toku vedúceho slepou dolinou od Dlhej Vsi. Dĺžka chodieb dosahuje 1 510 m. Sintrovú výzdobu tvoria krátke brká, palicovité a cibulovité stalaktity, sintrové záclony a až 3 m vysoké pagodovité stalagmity. Jaskyňa je významná z archeologického, antropologického a biospeleologického hľadiska. Doložené je bukovohorské osídlenie jaskyne z neolitu, ako aj mladšie osídlenie z doby halštatskej a laténskej.	493
Brázda	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 6174/1982-32 z 30.9.1982, NPP - Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z. z.	Ide o najhlbšiu priepasť Silickej planiny s hĺbkou 181 m. Vytvorená je v strednotriasových svetlých wettersteinských vápencoch. Je to korózna puklinovitá priepasť, ktorá sa skladá zo sústavy komínov, oddelených od seba ôsmymi horizontmi. Zo sekundárnej výplne je najzaujímavejšia sintrová výzdoba hráskovitého tvaru. V minulosti bola najhlbšou priepasťou na území Československa. V priepasti sa zistil výskyt 6 druhov netopierov.	508
Diviačia priepasť	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 2916/1986-32 z 31.3.1986, NPP - Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z. z.	Predstavuje spleť vertikálnu sústavu navzájom prepojených puklinových priepasťových dômov. Jej hĺbka je 123 m. Je vytvorená vo wettersteinských vápencoch a svetlých dolomitoch Plešivskej planiny. Na stenách priepasti sa nachádzajú sintrové kaskády a záclony, pizolitové výrastky i trsy kričkovitého a kastrovitého kalcitu. Na dne dvoch dômov sú podzemné jazerá. Na dne jedného dômu v hĺbke 76 m leží i zasintrovaná kostra diviaka stará asi 3000 rokov. Priepasť je zimoviskom netopierov, predovšetkým podkovára malého, netopiera obyčajného a podkovára veľkého.	519
Gombasecká jaskyňa		Podľa § 24 zákona	-	NPP - Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z. z., Návštevný poriadok - Vyhláška KÚŽP Košice č. 3/2004 z 19.3.2004, Ochranné pásmo - Vyhláška KÚŽP č. 4/2011 z 18.2.2011	Jaskyňa bola objavená v roku 1951 cez Čiernu vyvieracku. Je vytvorená v strednotriasových svetlých wettersteinských vápencoch v troch vývojových úrovniach. Vznikla eróznou a koróznou činnosťou Čierneho potoka pozdĺž tektonických	536

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
	Národná prírodná pamiatka				porúch. Dĺžka jaskyne je 3057 m. Z výzdoby sú unikátne tenké sintrové brká dĺžky až 3 m, stalaktity, stalagmity, rôzne sintrové náteky a kôry. Jaskyňa je sprístupnená od roku 1955 v dĺžke 285 m. Spolu so Silickou ľadnicou tvoria Silicko-gombasecký jaskynný systém, ktorý ešte stále nie je úplne prebádaný. Okrem vzácných jaskynných bezstavovcov sa vo vstupných partiách jaskyne objavujú jedince salamandry škvrnitej.	
Domica	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	NPP - Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z., Návštevný poriadok - Vyhláška KÚŽP Košice č. 5/2004 z 19.3.2004 a 23/2010 z 2.3.2010, Ochranné pásmo - vyhláška KÚŽP Košice č. 10/2005 z 5.9.2005	Je vytvorená v strednotriasových svetlých wettersteinských vápencoch eróziou podzemných tokov Styxu a Domického potoka v troch vývojových úrovniach. Geneticky s ňou súvisí v úvodnej časti Čertova diera, Líščia diera a Stará Domica. Celková dĺžka podzemných priestorov je 8 127 m. Zo sintrovej výplne sú typické štíty a bubny, kaskádové jazierka, cibuľové stalaktity a pagodovité stalagmity. S jaskyňou Baradla v Maďarskej republike tvoria jednotný genetický celok o dĺžke viac ako 30 km. Jaskyňa je výnimočná z archeologického, geomorfologického, hydrologického, paleontologického, biospeleologického a antropologického hľadiska. Jaskyňa je významným zimoviskom podkovára južného, ktorý tu vytvára 1000- až 2000 člennú zimnú kolóniu. Jaskyňa reprezentuje jedinečný príklad podzemnej mokrade (lokalita zapísaná do medzinárodného zoznamu Ramsarských lokalít), kde nachádza vhodné miesto pre život mnoho vzácných a ohrozených druhov terrestrických a akvatických jaskynných živočíchov.	568
Milada	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	NPP - Vyhláška Ministerstva ŽP SR č. 293/1996 Z. z. z 30.9.1996 Ochranné pásmo - vyhláška Okresného úradu Košice č. 95/2021 V. v., ktorou sa vyhlasuje OP NPP Milada	Jaskyňa dosahuje dĺžku 1309 m. Nachádza sa na Silickej planine asi 1 km južne od Silickej Brezovej. Je vytvorená v strednotriasových svetlých wettersteinských vápencoch. Má pomerne bohatú sintrovú výzdobu - vynikajú kvapľové drapérie. Preteká ňou podzemný tok, ktorý pokračuje do Bezodnej ľadnice a Kečovskej vyvieracky. Významné zimovisko viacerých druhov netopierov.	569
Jasovská jaskyňa		Podľa § 24 zákona	-	Úprava MK SSR č. 9286/1972-OP z 28.12.1972, NPP - Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z. z. z 30.9.1996, Návštevný poriadok - Vyhláška KÚŽP Košice č. 2/2004 z 19.3.2004	Vytvorená je v strednotriasových sivých gutensteinských vápencoch a svetlých steinalmských vápencoch a dolomitoch bývalým ponorným potokom Bodvy v piatich vývojových úrovniach. Dosahuje dĺžku 3494 m a vertikálne rozpätie 55 m.	571

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
	Národná prírodná pamiatka				Sintrovú výzdobu tvoria stalagmity, stalagnáty, štíty, bubny, brká a i. Osídlená bola už v neolite a už v 13. storočí ju navštevovali mnísi. Je sprístupnená od roku 1846 ako jedna z prvých na Slovensku v dĺžke 550 m. Jaskyňa je dôležitá z archeologického, biospeleologického a historického hľadiska. Okolie je súčasťou národnej prírodnej rezervácie Jasovské dubiny. Jaskyňa je významným zimoviskom netopierov (18 druhov).	
Krásnohorská jaskyňa	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	NPP - Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z. z. z 30.9.1996, Návštevný poriadok - vyhláška KÚŽP Košice č. 6/2005 zo 14.9.2005 - účinnosť od 1.10.2005	Jaskyňa bola objavená v roku 1964. Vytvorená je v strednotriasových sivých gutensteinských vápencoch a dolomitoch a svetlých steinalmských vápencoch. Dosahuje celkovú dĺžku 1550 m. Predstavuje typ riečnej jaskyne s aktívnym tokom, ktorý vyviera vo vyvieračke Buzgó. Tvorená je kaňonovitými chodbami a sieňami s početnou sintrovou výzdobou. Unikátom je mohutný stalagmit o výške 32,7 m. V zadnej časti jaskyne sa nachádza Marikino jazierko s hĺbkou 28 m a dĺžkou 120 m.	590
Silická ľadnica	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 6176/1982-32 z 30.9.1982 - zrušená NPP -Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Je to najnižšie situovaná jaskyňa s ľadovou výplňou v strednej Európe (503 m n. m.). Vstupná časť je zaľadnená v dôsledku zrútenia prechodu do dolných častí. Jaskyňa o dĺžke 2300 m pokračuje za sifónom pozdĺž Čierneho potoka sériou veľkých dômov a siení. Je vytvorená v strednotriasových svetlých wettersteinských vápencoch. V zadných častiach je prítomná i sekundárna sintrová výzdoba – dlhé a krehké sintrové brká či mohutné sintrové náteky. Vstupná zaľadnená časť je typickým príkladom teplotnej inverzie s výskytom charakteristických druhov bezstavovcov. V minulosti bola osídlená (Archeologický dóm) a má veľký význam z archeologického, hydrologického a biospeleologického hľadiska.	669
Drienovská jaskyňa	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Je súčasťou prírodnej rezervácie Palanta na Jasovskej planine. Ide o jaskyňu erozívneho pôvodu v dvoch vývojových úrovniach, vytvorenú vo wettersteinských vápencoch. Aktívny tok preteká spodnou úrovňou. Dĺžka jaskyne je 1588 m. Výzdobu tvoria kôry kryštalického sadrovca, kričkovitý aragonit, kalcitové drúzy a množstvo inej chemickej výplne. Je	1002

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
					významným zimoviskom 13 druhov netopierov, najmä večernice malej a podkovára južného ako aj dôležitou letnou reprodukčnou kolóniou lietavca sťahovavého a netopiera veľkého.	
Hrušovská jaskyňa	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Patrí medzi jaskyne s aktívnym podzemným tokom, ktorý vyviera vo vyvieracke Eveteš na antiklinálnej elevácii verfénских bridlic. Vznikla v riečnych triasových vápencoch silického príkrovu, v troch vývojových úrovniach. Jaskynné chodby majú erozívny charakter, ústia do viacerých väčších jaskynných dômov o výške až 15 m. Okrem bežnej jaskynnej výzdoby unikátne sú monokryštály kalcitu, heliktity a stegamit.. Celková dĺžka známych priestorov je 1138 m. Je súčasťou národnej prírodnej rezervácie Hrušovská lesostep. Vyvieracka Eveteš predstavuje najvýznamnejšiu lokalitu európsky významného druhu slimáka <i>Bythinella (Sadleriana) pannonica</i> .	1003
Kunia priepasť	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Patrí do jaskynného systému Skalitého potoka. Objavená bola v roku 1947, záverečný sifón v hĺbke 203 m sa dosiahol v roku 1986. Predstavuje systém vertikálnych dutín vytvorený v stredotriasových wettersteinských vápencoch. Dosahuje dĺžku 933 m. V niektorých priestoroch je prítomná sintrová výzdoba s brkami, stalagmitmi, záclonami a sintrovými kaskádami.	1004
Obrovská priepasť	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Objavená bola v roku 1959 a zameraná v roku 1967. Nachádza sa na planine Dolný vrch, blízko hranice s Maďarskom. Je to korózne-rútivá priepasť s celkovou hĺbkou 100 m, vytvorená vo svetlých wettersteinských vápencoch. Je členená na viacero menších šácht a dômov, z ktorých najväčšia má hĺbku až 63 m. Steny sú pokryté sintrovou výzdobou hlavne v bočnom dome „Galéria“. V priepasti sa zistil výskyt 4 druhov netopierov, dominuje podkovár malý a netopier obyčajný.	1005
Skalistý potok		Podľa § 24 zákona	-	Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Fluviokrasová jaskyňa s aktívnym vodným tokom, ktorý vyviera ako krasový prameň Skalitého potoka na úpätí Jasovskej planiny. Jaskynný systém dosahuje celkovú dĺžku 8215 m s výškovou amplitúdou 376 m čím predstavuje najhlbšiu	1006

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
	Národná prírodná pamiatka				jaskyňu NP Slovenský kras. Je vytvorená v strednotriasových svetlých wettersteinských vápencoch. Jaskyňa je významná z hydrologického hľadiska najmä množstvom sifónov, jazier a podzemných vodopádov. Je takmer bez sekundárnej výplne, iba s ojedinelými sintrovými kôrami. Výdatnosť vyvierajúcej dosahuje cca 7 l.s ⁻¹ v prípade väčších zrážok sa zvyšuje na 300 l.s ⁻¹ až 700 l.s ⁻¹ .	
Snežná diera	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Nachádza sa blízko okraja Bôrčianskej planiny pri Havranej skale. Preskúmaná bola v roku 1955 a predstavuje 95 m dlhú jaskyňu, ktorú tvorí 10 až 20 m vysoká, otvorená puklina vytvorená vo svetlých wettersteinských vápencoch. Jaskyňa funguje ako dynamická ľadová jaskyňa. Vytvára sa v nej ľad tvoriaci kvaple a povlaky na stenách. Vzhľadom na špecifické mikroklimatické a ekologické podmienky sa na lokalite vyskytujú horské a chladnomilné druhy bezstavovcov.	1007
Zvonivá jama	Národná prírodná pamiatka	Podľa § 24 zákona	-	Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 Z.z. z 30.9.1996	Jedná sa o koróznorútvivú priepasť, ktorá je vytvorená v svetlých wettersteinských vápencoch stredného triasu. Hĺbka priepasti je 101 m. Dno jaskyne tvorí mohutný priestor o rozmeroch 220 x 40 x 40-50 m. Dóm „Galéria“ predstavuje rozsiahle suťovisko, na ktorom vznikli pagodovité stalagmity výškou až 26 m. Lokalita predstavuje najvýznamnejšie zimovisko netopierov na Plešivskej planine.	1008

Tab. č. 3 Prehľad maloplošných chránených území, ktoré sú súčasťou ochranného pásma NP Slovenský kras (stav k 1.1.2024)

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Pod Fabiankou	Prírodná rezervácia	4	1,22	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 2963/1982-32 z 30.4.1982 - účinnosť od 1.7.1982, zmena na 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22.9.2004 - účinnosť od 1.10.2004	Ochrana zvyškov prirodzenej slatinnej vegetácie a ojedinelých i chránených druhov rastlín na území Slovenského krasu. Alúvium dolnej časti Brezoblatného potoka so zachovalou pobrežnou vegetáciou, výskyt vzácnej flóry a fauny.	589
Zemné hradisko	Prírodná rezervácia	4	55,94	Vyhláška MŽP SR č. 83/1993 Z. z. z 23.3.1993 - ú. od 1.5.1993, zmena na 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP	Ochrana lesostepnej vegetácie so zvyškom prirodzeného dubového lesa. Z biologického hľadiska územie cenné tým,	871

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
				v Košiciach č. 7/2004 z 22.9.2004 - účinnosť od 1.10.2004	že umožňuje porovnávať dynamiku vývoja vegetácie za prirodzených podmienok a podmienok vytvorených človekom.	

1.3 Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov

NP Slovenský kras po vymedzení zón zodpovedá manažmentovej kategórii chránených území Medzinárodnej únie ochrany prírody (IUCN) Národný park – kategória II. Tá je definovaná ako rozsiahle prírodné alebo prírode blízke územie, určené na ochranu veľkoplošných ekologických procesov spolu s množstvom druhov a ekosystémov charakteristických pre dané územie, ktoré zároveň dávajú možnosť pre uplatnenie duchovných, vedeckých, vzdelávacích, rekreačných zámerov, či pre návštevnosť, ktoré sú zlučiteľné s cieľmi ochrany územia. Predmetom ochrany v zmysle uvedenej definície sú v prípade NP Slovenský kras ekosystémy listnatých, zmiešaných a ihličnatých lesov, lesostepí a skál. Rekreácia a oddych v tomto území budú založené predovšetkým na zážitku z vnímania nedotknutej prírody. Poznávanie prírody a krajiny ako súčasť programov pre návštevníkov a rekreácia sú hlavnou úlohou manažmentu takéhoto chráneného územia.

V lesoch NP, ktoré boli pred vyhlásením za chránené územie zmenené ľudskou činnosťou, ale v ktorých ekologické procesy naďalej prebiehajú alebo sa po vyhlásení samostatne znovu obnovili, budú vykonávané opatrenia na regeneráciu biotopov (napr. odstraňovanie stanovištno nepôvodných druhov drevín). Takýto opravný manažment bude časovo a priestorovo jasne ohraničený a bude v súlade s cieľmi ochrany uvedenými v kapitole 3.

Územie je určené na ochranu konkrétnych druhov alebo biotopov a ich manažment by mal odrážať túto prioritu. Okrem častí územia ponechaných na bezzásah si viaceré biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany, môžu vyžadovať pravidelné aktívne zásahy, nutné k zabezpečeniu ich konkrétnych požiadaviek alebo pre udržanie biotopov. Územie bude obhospodarované primárne kvôli vzácnej flóre a faune a manažmentové zásahy budú vykonávané s vedomím, že akýkoľvek zisk alebo sociálny benefit je tu sekundárny.

1.4 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma (dotknuté územnosprávne jednotky – kraj, okres, obec, katastrálne územie, dotknuté lesné celky)

Tab. č. 4 Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek na území NP Slovenský kras

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
600	Banskobystrický	608	Revúca	525677	Gemerské Teplice	814997	Gemerský Milhošť
				525677	Gemerské Teplice	815004	Jelšavská Teplica
800	Košický	808	Rožňava	525537	Ardovo	800252	Ardovo
				525561	Bôrka	803715	Bôrka
				560022	Brzotín	807052	Brzotín
				525626	Dlhá Ves	811017	Dlhá Ves
				525642	Drnava	813061	Drnava
				525651	Gemerská Hôrka	814903	Gemerská Hôrka

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
				525731	Honce	816892	Honce
				525740	Hrhov	819255	Hrhov
				525758	Hrušov	819972	Hrušov
				525782	Jablonov nad Turňou	821721	Jablonov nad Turňou
				560049	Jovice	822421	Jovice
				525821	Kečovo	823767	Kečovo
				525855	Kováčová	827797	Kováčová
				525863	Krásnohorská Dlhá Lúka	828700	Krásnohorská Dlhá Lúka
				560065	Kružná	829650	Kružná
				525898	Kunova Teplica	829897	Kunova Teplica
				525910	Lipovník	832383	Lipovník
				525936	Lúčka	833991	Lúčka
				526070	Pašková	845639	Pašková
				526096	Plešivec	846929	Plešivec
				526126	Rakovnica	851558	Rakovnica
				526193	Rozložná	852902	Rozložná
				526207	Rožňavské Bystré	853275	Rožňavské Bystré
				526223	Silica	855499	Silica
				526231	Silická Brezová	855502	Silická Brezová
				526240	Silická Jablonica	855511	Silická Jablonica
		526266	Slavec	856177	Slavec		
		526312	Štítnik	861341	Štítnik		
		526266	Vidová	856185	Vidová		
		806	Košice okolie	521329	Debraď	810118	Debraď
		521337		Drienovec	812935	Drienovec	
		559573		Dvorníky	871699	Dvorníky	
		521396		Hačava	815365	Hačava	
		559768		Háj	866008	Háj	
		521493		Jasov	822434	Jasov	
		521671		Medzev	836583	Medzev	
		559784		Turňa nad Bodvou	866016	Turňa nad Bodvou	
		559881		Zádiel	871711	Zádiel	

Tab. č. 5 Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek na území ochranného pásma NP Slovenský kras (stav k 1.1.2022)

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
800	Košický	808	Rožňava	525537	Ardovo	800252	Ardovo
				560022	Brzotín	807052	Brzotín
				525626	Dlhá Ves	811017	Dlhá Ves
				525651	Gemerská Hôrka	814903	Gemerská Hôrka
				525740	Hrhov	819255	Hrhov
				525758	Hrušov	819972	Hrušov
				525782	Jablonov nad Turňou	821721	Jablonov nad Turňou
				560049	Jovice	822421	Jovice

				525821	Kečovo	823767	Kečovo
				525863	Krásnohorská Dlhá Lúka	828700	Krásnohorská Dlhá Lúka
				525910	Lipovník	832383	Lipovník
				526193	Rozložná	852902	Rozložná
				526223	Silica	855499	Silica
				526231	Silická Brezová	855502	Silická Brezová
				526240	Silická Jablonica	855511	Silická Jablonica
				526266	Slavec	856177	Slavec
		806	Košice-okolie	559573	Dvorníky	871699	Dvorníky
				521396	Hačava	815365	Hačava
				521671	Medzev	836583	Medzev
				559784	Turňa nad Bodvou	866016	Turňa nad Bodvou
				559881	Zádiel	871711	Zádiel
600	Banskobystrický	608	Revúca	525677	Gemerské Teplice	814997	Gemerský Milhošť
				525677	Gemerské Teplice	815004	Jelšavská Teplica
				525685	Gemerský Sad	815039	Mikolčany
				525685	Gemerský Sad	815047	Nováčany

NP Slovenský kras sa rozprestiera na **10 lesných celkoch (LC)**: Brzotín, Jablonov, Krásnohorské Podhradie, Plešivec, Lesy Jelšava I., Stárňa, Lesy Jasov s.r.o., Lesy Jasov ŠL, Nižný Medzev a Zvyšok „Jasov, Medzev, Poproč, Štós“. Podrobnosti sú v tabuľke č. 6.

Tab. č. 6 Užívatelia JPRL v NP Slovenský kras v členení podľa LC (stav k 1.1.2022)

Užívatelia		LC	Výmera (ha)	Obdobie platnosti PSoL
Štátni	Lesy Slovenskej republiky, š. p., (ďalej len „Lesy SR“), organizačná zložka OZ Východ	Brzotín	2278,67	2022 - 2031
		Jablonov	2374,56	2022 - 2031
		Krásnohorské Podhradie	1361,42	2022 - 2031
		Plešivec	2739,48	2022 - 2031
		Lesy Jasov ŠL	6,21	2021 - 2030
	Správa NP Slovenský kras	Brzotín	96,52	2022 - 2031
		Jablonov	257,16	2022 - 2031
		Krásnohorské Podhradie	1246,32	2022 - 2031
		Plešivec	341,42	2022 - 2031
	Lesy SR, š. p., OZ Gemer	Stárňa	638,05	2017 - 2026
Lesy Jelšava I.		408,20	2021 - 2030	
Spolu štátni užívatelia			11 748,01	

Neštátni	Ing. Zoltán Fabián	Brzotín	1,45	2022 - 2031
	Ondrej Fabián	Brzotín	8,32	2022 - 2031
	Ing. Juraj Sekerák	Brzotín	20,64	2022 - 2031
	Urbárne a pasienkové PS Jovice	Brzotín	39,55	2022 - 2031
	Urbárske a pasienkové PS Rožňavské Bystré	Brzotín	63,60	2022 - 2031
	Pôschové PS Brzotín	Brzotín	72,46	2022 - 2031
	Združenie lesných spoločností, PS	Brzotín	121,68	2022 - 2031
	Urbárne a pasienkové PS Brzotín	Brzotín	130,42	2022 - 2031
	Nová lesná spoločnosť, PS Brzotín	Brzotín	185,70	2022 - 2031
	Lesné PS Rakovnica	Brzotín	210,70	2022 - 2031
	PS Pôschovej lesnej spoločnosti	Brzotín	221,33	2022 - 2031
	Urbárne a pasienkové PS Krásnohorská Dlhá Lúka	Brzotín	267,35	2022 - 2031
	Imrich Burkuš	Jablonov	4,01	2022 - 2031
	Gréckokatolícka cirkev, farnosť	Jablonov	41,36	2022 - 2031
	Urbariát Dvorníky, PS	Jablonov	83,86	2022 - 2031
	Burkuš I. SHR a spol.	Jablonov	136,33	2022 - 2031
	Ervín Gašpar SHR	Jablonov	169,58	2022 - 2031
	Urb. spol. Zádiel-PS	Jablonov	179,02	2022 - 2031
	PS lesomajiteľov Silická Jablonica	Jablonov	435,43	2022 - 2031
	PS Jablonov nad Turňou	Jablonov	923,13	2022 - 2031
	PS Urbariát obce Háj	Jablonov	939,25	2022 - 2031
	PS Hrhov	Jablonov	1149,58	2022 - 2031
	Rímskokatolícka cirkev Bôrka	Krásnohorské Podhradie	2,09	2022 - 2031
	Urbariát PS Kováčová	Krásnohorské Podhradie	58,53	2022 - 2031
	Batlex, s.r.o.	Krásnohorské Podhradie	95,30	2022 - 2031
	Urbárske a pasienkové PS Bôrka	Krásnohorské Podhradie	276,88	2022 - 2031
	SULPS Harsányi, Lipovník	Krásnohorské Podhradie	303,33	2022 - 2031
	Spoločnosť urbarialistov a komposesorát, PS Lúčka	Krásnohorské Podhradie	338,70	2022 - 2031
	Lesy Jasov, s.r.o.	Lesy Jasov s.r.o.	1603,42	2021 - 2030
	Mestský podnik lesov Medzev, s.r.o.	Nižný Medzev	208,04	2021 - 2030
	SVL v k.ú. Štítnik	Plešivec	1,82	2022 - 2031
	MUDr. Slavomír Sakal	Plešivec	8,08	2022 - 2031
	Pápezsík Ladislav	Plešivec	14,51	2022 - 2031
	LPPS Rozložná	Plešivec	47,70	2022 - 2031
	Švecová Anna	Plešivec	73,32	2022 - 2031
	USPS Silica	Plešivec	79,86	2022 - 2031
	Spoločnosť urbaristov a pasienkárov, PS Kunová Teplica	Plešivec	133,66	2022 - 2031
	Komposesorát Šomkút Šivetice	Plešivec	185,04	2022 - 2031
	LPPS Vasgyár Plešivec	Plešivec	274,69	2022 - 2031
	Lesné a pasienkové PS Vidová	Plešivec	302,36	2022 - 2031
Súkromný les Kónyárt Plešivec	Plešivec	315,98	2022 - 2031	
Obecné a urbárske lesy Pašková	Plešivec	324,85	2022 - 2031	
Obec Plešivec	Plešivec	334,15	2022 - 2031	
Komposesorát PS Štítnik	Plešivec	415,21	2022 - 2031	

	Spoločnosť súkromných vlastníkov lesa Planina, Plešivec	Plešivec	420,09	2022 - 2031
	PS urbariát - Kónyárt Plešivec	Plešivec	599,15	2022 - 2031
	Lesné a pasienkové PS Slavec	Plešivec	771,39	2022 - 2031
	PM, s.r.o.	Plešivec	922,82	2022 - 2031
	GEMT, s.r.o.	Stárňa	152,38	2017 - 2026
	PS Kečovo	Stárňa	791,04	2017 - 2026
	Urbariát Turňa PS	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	143,24	2021 - 2030
	Bývalí urbarialisti obce Debrad'	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	180,88	2021 - 2030
	ZUaPPS ob. Drienovec	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	383,79	2021 - 2030
	SVLN Miglinc	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	435,76	2021 - 2030
	Rea-Les, s.r.o.	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	517,33	2021 - 2030
	Ceter, s.r.o.	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	933,80	2021 - 2030
	Agro Hačava, s.r.o.	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	228,03	2021 - 2030
	Agro Hačava, s.r.o.	Jablonov	440,77	2022 - 2031
Spolu neštátni užívatelia			17 722,74	
Spolu lesné pozemky podľa JPRL			29 470,75	

Ochranné pásmo NP Slovenský kras sa rozprestiera na 6 LC: Brzotín, Jablonov, Plešivec, Lesy Jelšava I., Neštátne lesy Jelšava a Zvyšok „Jasov, Medzev, Poproč, Štós“. Podrobnosti sú v tabuľke č. 7.

Tab. č. 7 Užívatelia JPRL ochranného pásma NP Slovenský kras v členení podľa LC (stav k 1.1.2022)

Užívatelia		LC	Výmera (ha)	Obdobie platnosti PSoL
Štátni	Lesy Slovenskej republiky, š. p., (ďalej len „Lesy SR“), organizačná zložka OZ Východ	Brzotín	2,56	2022 - 2031
		Jablonov	128,31	2022 - 2031
		Plešivec	69,12	2022 - 2031
	Lesy SR, š. p., OZ Gemer	Lesy Jelšava I.	154,49	2021 - 2030
Spolu štátni užívatelia			354,48	
Neštátni	Gréckokatolícka cirkev, farnosť Hačava	Jablonov	3,06	2022 - 2031
	Urbariát Dvorníky, PS	Jablonov	32,14	2022 - 2031
	PS lesomajiteľov Silická Jablonica	Jablonov	27,11	2022 - 2031
	PS Jablonov nad Turňou	Jablonov	6,81	2022 - 2031
	PS Hrhov	Jablonov	156,92	2022 - 2031
	LPPS Rozložná	Plešivec	9,65	2022 - 2031
	UaPPS Silická Brezová	Plešivec	44,20	2022 - 2031

	LPS Gemerský Sad	Lesy Jelšava I.	176,75	2021 - 2030
	Lesy - PS Nováčany	Neštátne lesy Jelšava	47,71	2015 - 2024
	Urbár Nováčany PS	Neštátne lesy Jelšava	64,78	2015 - 2024
	Agro Hačava, s.r.o.	Zvyšok Jasov, Medzev, Poproč, Štós	28,79	2021 - 2030
	Agro Hačava, s.r.o.	Jablonov	87,73	2022 - 2031
Spolu neštátni užívatelia			685,65	
Spolu lesné pozemky podľa JPRL			1 040,13	

Mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva vrátane prehľadu vlastníctva a podielu na výmere chráneného územia, je v prílohe č. 6.4.

Z hľadiska vlastníckych vzťahov **prevláda súkromné** (vrátane plôch bez založeného listu vlastníctva), ktoré je na 65,37 % výmery NP Slovenský kras, resp. 90,89 % výmery jeho ochranného pásma. Prehľad využívania pozemkov podľa evidencie katastra nehnuteľností v NP je v tabuľke č. 8, v ochrannom pásme NP v tabuľke č. 9.

Tab. č. 8 Prehľad druhov pozemkov a foriem vlastníctva v NP (podľa registra KN-C stav k 1.4.2022)

NP Slovenský kras								
Druh pozemku	výmera (ha)							
	forma vlastníctva	orná pôda	vinica, záhrada, ovocný sad	trvalý trávny porast	lesný pozemok	vodná plocha	zastavaná plocha a nádvorie	ostatná plocha/bez DRP
štátne	0.37	0.10	51.07	9503.00	3.51	14.82	7.59	9580.45
súkromné a bez LV	64.84	11.81	5404.26	17274.46	26.07	93.86	344.30	23214.25
miest, obcí, samosprávneho kraja	0.00	0.00	0.22	0.01	0.00	8.56	0.14	8.92
spoločenstvenné	0.00	0.00	3.57	102.85	0.00	0.10	0.00	106.51
cirkevné	0.00	1.55	34.17	2557.52	5.44	9.85	3.85	2612.39
Spolu	65.20	13.47	5493.29	29437.83	35.03	127.18	355.88	35522.52
NP Slovenský kras								
Druh pozemku	podiel (%)							
	forma vlastníctva	orná pôda	vinica, záhrada, ovocný sad	trvalý trávny porast	lesný pozemok	vodná plocha	zastavaná plocha a nádvorie	ostatná plocha/bez DRP
štátne	0.001	0.000	0.144	26.748	0.010	0.042	0.021	26.966
súkromné a bez LV	0.182	0.033	15.211	48.622	0.073	0.264	0.969	65.356
miest, obcí, samosprávneho kraja	0.000	0.000	0.001	0.000	0.000	0.024	0.000	0.025
spoločenstvenné	0.000	0.000	0.010	0.289	0.000	0.000	0.000	0.300
cirkevné	0.000	0.004	0.096	7.199	0.015	0.028	0.011	7.353
Spolu	0.184	0.038	15.462	82.858	0.099	0.358	1.002	100.000

Tab. č. 9 Prehľad druhov pozemkov a foriem vlastníctva v ochrannom pásme NP (podľa registra KN-C stav k 1.4.2022)

Ochranné pásmo NP Slovenský kras								
Druh pozemku forma vlastníctva	výmera (ha)							
	orná pôda	vinica, záhrada, ovocný sad	trvalý trávny porast	lesný pozemok	vodná plocha	zastavaná plocha a nádvorie	ostatná plocha	Spolu
štátne	15.75	0.39	75.22	37.35	12.42	1.27	42.57	184.96
súkromné a bez LV	996.66	169.62	2337.32	1017.55	299.89	89.82	284.41	5195.27
miest, obcí, samosprávneho kraja	7.49	0.32	22.68	0.12	1.08	15.04	19.58	66.32
spoločenstvenné	0.17	0.00	40.81	0.00	38.97	1.57	2.50	84.02
cirkevné	54.07	18.65	102.45	4.58	0.00	0.07	5.60	185.41
Spolu	1074.14	188.97	2578.48	1059.60	352.36	107.77	354.66	5715.98
Ochranné pásmo NP Slovenský kras								
Druh pozemku forma vlastníctva	podiel (%)							
	orná pôda	vinica, záhrada, ovocný sad	trvalý trávny porast	lesný pozemok	vodná plocha	zastavaná plocha a nádvorie	ostatná plocha	Spolu
štátne	0.2755	0.0069	1.3160	0.6534	0.2173	0.0222	0.7447	3.2359
súkromné a bez LV	17.4364	2.9674	40.8909	17.8019	5.2465	1.5714	4.9757	90.8903
miest, obcí, samosprávneho kraja	0.1310	0.0056	0.3968	0.0021	0.0189	0.2632	0.3426	1.1602
spoločenstvenné	0.0030	0.0000	0.7140	0.0000	0.6817	0.0274	0.0438	1.4699
cirkevné	0.9459	0.3262	1.7923	0.0801	0.0000	0.0011	0.0980	3.2437
Spolu	18.7919	3.3061	45.1100	18.5375	6.1644	1.8854	6.2048	100.0000

1.5 Výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma

Výmera NP Slovenský kras je 35 522,52 ha. Ochranné pásmo národného parku má výmeru 5 715,98 ha. V predkladanom projekte ochrany sa navrhuje úprava hraníc NP a jeho ochranného pásma s ohľadom na prírodné hodnoty územia.

2. PREDMET OCHRANY

2.1. Vymedzenie predmetu ochrany

Predmetom ochrany Národného parku Slovenský kras sú:

Prirodzené procesy a prirodzený vývoj prírodných lesných spoločenstiev nachádzajúcich sa na území národného parku.

Biotopy európskeho významu

Br 6 (6430) Brehové porasty deväťsilov, Kr 2 (5130) Porasty borievky obyčajnej, Kr 6 (* 40A0) Xerothermné kroviny, Lk 1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk 5 (6430) Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Ls 1.3 (* 91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls 2.2 (* 91G0) Dubovo-hrabové lesy panónske, Ls 3.1 (* 91H0) Teplomilné submediteránne dubové lesy, Ls 4 (* 9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls 5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls 5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls 5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls 6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, Pr 3 (* 7220) Penovcové prameniská, Pi 5 (* 6110) Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch, Sk 1 (8210) Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Sk 6 (* 8160) Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, Sk 8 (8310) Nesprístupnené jaskynné útvary, Tr 1 (6210) Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte, Tr 1.1 (* 6210) Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae*, Tr 2 (* 6240) Subpanónske travinno-bylinné porasty, Tr 5 (6190) Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty, Tr 8 (* 6230) Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte.

Biotopy národného významu

Lk 3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk 6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk 7 Psiarkové aluviálne lúky, Lk 10 Vegetácia vysokých ostríc, Kr 8 Vrbové kroviny stojatých vôd, Kr 9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd, Tr 6 Teplomilné lemy, Tr 7 Mezofilné lemy, Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls 3.51 Sucho-a kyslomilné dubové lesy.

Biotopy druhov rastlín európskeho významu

zvonovec ľaliolistý (*Adenophora liliifolia*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), včelník rakúsky (*Dracocephalum austriacum*), hadinec červený (*Echium maculatum*, syn. *E. russicum*), feruľa Sadlerova (*Ferula sadleriana*), kosatec bezlistý uhorský (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*), peniažtek slovenský (*Noccaea jankae*, syn. *Thlaspi jankae*), rumenica turnianska (*Onosma viridis*, syn. *O. tornensis*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), poniklec otvorený (*Pulsatilla patens*).

Biotopy druhov rastlín národného významu

vstavač ploštičný (*Anacamptis coriophora*, syn. *Orchis coriophora*), kozinec mechúrikatý pravý (*Astragalus vesicarius* subsp. *vesicarius*, syn. *A. v.* subsp. *albidus*), klasovec sivastý pravý (*Asyneuma canescens*, subsp. *canescens* syn. *A. c.* subsp. *salicifolium*), ostrica krátkošijová (*Carex brevicollis*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*), krupinka obyčajná (*Crupina vulgaris*), vstavačovec strmolistý pravý (*Dactylorhiza incarnata* subsp.

incarnata), vstavačovec strmolistý krvavý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *haematodes*), vstavačovec strmolistý neskorý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *pulchella*), vstavačovec (vemeniček) zelený (*Dactylorhiza viridis*, syn. *Coeloglossum viride*), kruštík drobnolistý (*Epipactis microphylla*), kruštík pontický (*Epipactis pontica*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), kruštík modrofialový (*Epipactis purpurata*), kandík psí zub (*Erythronium dens-canis*), mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*), smrečinovec plazivý (*Goodyera repens*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), päťprstnica voňavá (*Gymnadenia odoratissima*), kosatec nízky pravý (*Iris pumila* subsp. *pumila*), kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), hrachor hrachovitý (*Lathyrus pisiformis*), ľalia cibul'konosná pravá (*Lilium bulbiferum* var. *bulbiferum*), modruška pošvatá (*Limodorum abortivum*), kurička štetinatá (*Minuartia setacea*), modrica širokolistá (*Muscari botryoides*), vstavač trojzubý (*Neotinea tridentata*, syn. *Orchis tridentata*), vstavač počerný pravý (*Neotinea ustulata* subsp. *ustulata*, syn. *Orchis ustulata* subsp. *ustulata*), vstavač počerný letný (*Neotinea ustulata* subsp. *aestivalis*, syn. *Orchis ustulata* subsp. *aestivalis*), tarica krivoľaká rôznoлистá (*Odontarrhena tortuosa* subsp. *heterophylla*, syn. *Alyssum tortuosum* subsp. *heterophyllum*), rumenica piesočná (*Onosma arenaria*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula* subsp. *speciosa*, syn. *O. m.* subsp. *signifera*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), vstavač purpurový (*Orchis purpurea*), vemenník zelenkastý (*Platanthera chlorantha*), prvosenka holá (*Primula auricula*), pľúcnik úzkolistý (*Pulmonaria angustifolia*), vrbica sivozelená (*Salix starkeana*), sezel smldníkovitý (*Seseli peucedanoides*, syn. *Gasparrinia peucedanoides*), ostrevka dlhosteblová (*Sesleria heuffleriana*), ostrevka maďarská (*Sesleria hungarica*), silenka donetzská (*Silene donetzica*), tis obyčajný (*Taxus baccata*), zimozelen bylenná (*Vinca herbacea*).

Biotopy druhov živočíchov európskeho významu

bytinela (=sadlerianka) panónska (*Bythinella* (=Sadleriana) *pannonica*), jasoň chochlačkový (*Parnassius mnemosyne*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), pestroň vlkovcový (*Zerynthia polyxena*), spriadač kostihojový (*Euplagia* (=Callimorpha) *quadripunctata*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*); * fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), behúnik maďarský (*Duvalius hungaricus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), kobylka Štysova (*Isophya stysi*), koník Brunnerov (*Paracaloptenus caloptenoides*), kobylka sedmohradská (*Pholidoptera transsylvanica*), saga stepná (*Saga pedo*), koník slovanský (*Stenobothrus eurasius*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*); užovka fľkaná (*Natrix tessellata*), sysel pasienkový (*Spermophilus* (=Citellus) *citellus*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier čierny (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier s'ahovavý (*Miniopterus schreibersii*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), mačka divá (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), * vlk dravý (*Canis lupus*), vydra riečna (*Lutra lutra*).

Biotopy druhov živočíchov národného významu

modráčik horcový (*Maculinea alcon*), kobylka Bejbienkova (*Isophya beybienkoi*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).

Druhy vtákov

bocian čierny (*Ciconia nigra*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*) tesár čierny (*Dryocopus martius*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*),

bučiak veľký (*Botaurus stellaris*), chriašť bodkovaný (*Porzana porzana*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), muchárik bieločrký (*Ficedula albicollis*), muchárik malý (*Ficedula parva*), škovránik stromový (*Lullula arborea*), sokol s'ahovavý (*Falco peregrinus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), výr skalný (*Bubo bubo*), výrik lesný (*Otus scops*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), žlna sivá (*Picus canus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), prhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), dudok chochlatý (*Upupa epops*), orliak morský (*Haliaeetus albicilla*).

Abiotické javy

Formy svahovej modelácie, erózie, zvetrávania, štruktúrne a tektonické formy reliéfu [skalné okno (Zádielska tiesňava, Hájska tiesňava, Brzotínske skaly, Sokolia skala.), skalná ihla (Drieňovec, Zádielska tiesňava), skalná veža (Gerlašská skala, Brzotínske skaly, Havrania skala), bralo (Hrušovská lesostep, Zádielska tiesňava, Brzotínske skaly, južné a severné svahy planiny Horný vrch, južné svahy Dolný vrch, západné a severné svahy Plešivskej planiny, východné svahy Koniarskej planiny), skalný previs (Drieňovec, Brzotínske skaly, Železné vráta, Zádielska tiesňava), skalná stena (obvody planín, Sokolia skala, Drieňovec, Brzotínske skaly, Plešivská planina – Železné vráta, Holá skala, Dubník, Zádielska tiesňava), krajinársky významný hrebeň (Zádielska planina po Turniansky hradný vrch), suťový prúd (Zádielska tiesňava, Hájska tiesňava, svahy planiny Dolný a Horný vrch, Silickej planiny, Plešivskej planiny, Jasovskej planiny)].

Krasový a fluviokrasový reliéf [krasové planiny (Koniarska planina, Plešivská planina, Silická planina so Silickými úbočami, Horný vrch s Borčianskou brázdou, Zádielska planina, Jasovská planina, Dolný vrch), tiesňavy (Zádielska a Hájska tiesňava), kaňonovité doliny (kaňon rieky Slanej a kaňon Štítnika). Krasové jamy (závrty) – najčastejšia forma reliéfu s hustotou výskytu až 50 km² na plošinách všetkých planín. Škrapy – vystupujú na povrch na celom území, vytvárajú škrapové polia (napr.: Domické a Kečovské škrapy, hrebeň Jasovskej planiny, Turniansky hradný vrch). Slepé a poloslepé doliny (napr. dolina okolo vrchu Bulan, slepá dolina pod Červenou skalou pri Silickej Brezovej), Jazerá (Lúčianske jazero, Jašteričie jazero), krasové priehlbne (napr.: centrálna časť Plešivskej planiny, severná časť Plešivskej planiny, východne od Železných vrát, severná časť Silickej planiny, priehlbne Bučina), krasové chrbtý a kopy (Plešivská planina, kóty Ostré vršky)].

Fluviokrasové formy [fluviokrasové plošiny (v severnej časti Plešivskej planiny, v západnej časti planiny Horný vrch, v severovýchodnej časti Zádielskej planiny a v severovýchodnej časti Jasovskej planiny), fluviokrasový reliéf (na rázsochovitých výbežkoch Silickej planiny medzi Plešivcom a Domicou a východná časť Jasovskej planiny)].

Okrajové krasové formy [okrajové krasové jamy na polokrasovej plošine medzi Gombasekom a Silicou, slepé úvaliny a slepé a poloslepé periglaciálne doliny (na Silickej planine okolo obce Silica, Silickej Brezovej pri Červenej skale, resp. dolina Brezoblatného potoka)].

Jaskyne [na celom území Slovenského krasu sa nachádza okolo 1 300 jaskýň v členení na horizontálne jaskyne a vertikálne jaskyne – priepasti. Jaskyne vytvárajú rozsiahle podzemné systémy (napr. Silicko-gombasecký jaskynný systém, Brezovsko-kečovský systém, systém jaskýň Domica - Baradla, Moldavská jaskyňa, Skalístý potok)].

Penovcové pramenisko, penovcové kaskády, penovcové kopy [typické usadeniny sladkovodných pramenných vápencov (napr. Hájsky potok, Krásnohorská Dlhá Lúka – Buzgó,

Eveteš – Jablonov nad Turňou, Veľká skala – Hrhov, Strašná studňa, Mlynský prameň, Sokolia skala – Silická Jablonica, Čierna vyvieračka – Gombasek)].

Hydrogeologické formy [pramene, prameniská, ponory, vyvieračky – podzemná voda obieha vo viacerých hydrogeologických štruktúrach. Najvýznamnejšie sú štruktúry Plešivskej planiny, Koniara, Ardovská, Veľkej skaly, Horného a Dolného vrchu, Hačavsko-jasovská a Vysokej. Na povrch sa dostáva cez jaskyne alebo vyvieračky (napr.: Biela vyvieračka a Čierna vyvieračka, Pstružia, Brzotínska, Buzgó, Eveteš, Veľká skala, Köszöru, Veľká hlava, Skalístý potok, Drienovecká). Vodopády – Hájske vodopády na Hájskom potoku.

Významné stratigrafické a paleontologické lokality (Rakovnica, Silica, Silická Brezová, Gombasek, Soroška, Lipovník, Drnava – Bleskový prameň, Eveteš – Jablonov nad Turňou, Hrušov, Hrhov, Silická Jablonica, Dvorníky, Miglinc, Drienovec).

Poznámky:

Podľa § 2 ods. 2 písm. t) zákona prioritný biotop je biotop európskeho významu, ktorého ochrana má zvláštny význam vzhľadom na podiel jeho prirodzeného výskytu v Európe.

Podľa § 2 ods. 2 písm. y) zákona prioritný druh je druh európskeho významu, ktorého ochrana je nevyhnutná vzhľadom na jeho malý prirodzený areál v Európe.

Prioritný biotop a prioritný druh sú označené symbolom *.

Biotopy európskeho významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 časť A k vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláska č. 170/2021 Z. z.“). Biotopy národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 časť B k vyhláske č. 170/2021 Z. z. Druhy rastlín európskeho významu a druhy rastlín národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 4 k vyhláske č. 170/2021 Z. z. Druhy živočíchov európskeho významu a druhy živočíchov národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 5 časť A k vyhláske č. 170/2021 Z. z.

Abiotické javy sú určené podľa Typizácie abiotických javov z Návrhu na prehodnotenie chránených území Slovenskej republiky (Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 2007).

2.2. Zhodnotenie stavu predmetu ochrany

Na základe zhodnotenia stavu druhov a biotopov zo správ podľa článku 17 [smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín](#) v platnom znení, medzinárodných záväzkov a cieľov stanovených v strategických dokumentoch EÚ a Slovenskej republiky je potrebné v predmetnom území zachovať alebo zlepšiť stav uvedených predmetov ochrany. Hodnotenie biotopov európskeho významu a stanovenie cieľov ochrany je uvedené v **prílohe 6.8.**

2.3. Faktory ovplyvňujúce stav predmetu ochrany

Faktory ovplyvňujúce stav lesných biotopov

Faktory ovplyvňujúce stav lesných biotopov delíme na prírodné a antropogénne. Prírodné škodlivé činitele môžu byť abiotického alebo biotického pôvodu. Abiotické škodlivé činitele patria medzi **faktory abiotického prostredia**, môžu pôsobiť mechanicky (tlakom) - napr. vietor, sneh, námraza, ľadovec; fyzikálne - blesk, oheň; a fyziologicky - sucho, nadbytok vlhkosti, mráz, vysoké teploty, úpal, nedostatok a prebytok niektorých živín. V NP Slovenský kras najviac porastov poškodzuje vietor, avšak jeho pôsobenie je zanedbateľné, vývratmi vznikajú nové úkrytové a potravné možnosti pre chránené druhy živočíchov a tak isto priestory pre ich rozmnožovanie.

Medzi **biotické škodlivé činitele** zaraďujeme niektoré druhy lesných živočíchov a rastlín, ktoré buď priamo poškodzujú dreveniny a porasty, prípadne prítomnosťou znemožňujú obnovu a úspešný vývoj lesných biotopov. Najviac negatívnym biotickým faktorom sa prejavuje premnožená lesná zver, ktorá brzdí proces prirodzenej obnovy požieraním a poškodzovaním prirodzeného zmladenia. Ďalej sú to hmyzí škodcovia, burina ako dôsledok človekom vytvorených rúbanísk a v neposlednom rade sú to drevokazné huby. V NP Slovenský kras pôsobenie týchto biotických faktorov je zanedbateľné.

Splnenie dlhodobých cieľov môže byť značne limitované alebo modifikované viacerými človekom podmienenými faktormi. Medzi antropogénne faktory ovplyvňujúce stav lesných biotopov zaraďujeme **nevhodné spôsoby hospodárenia v lese**. Hospodárske zásahy spôsobujú vždy určité zmeny v lesnom ekosystéme. Ak tieto narušujú ekologické hľadiská, vznikajú poruchy, ktoré následne vytvárajú vhodné podmienky pre pôsobenie rôznych škodlivých činiteľov a podieľajú sa na zhoršení stavu lesných biotopov. Ide o nešetrné obnovné alebo náhodné ťažby, pri ktorom je odstránená značná časť zásoby porastu bez ponechania stromov na dožitie a hrubého mŕtveho dreva. Ďalej je to **zalesňovanie nepôvodnými ihličnanmi** (smrek, borovica, smrekovec) v území NP Slovenský kras a nešetrné približovanie dreva, pri ktorom sa zničí už existujúce prirodzené zmladenie.

Vytvorenie rovnovekých a nezriedka rovnorodých porastov v systéme lesa vekových tried rúbaňovým hospodárením na veľkých plochách viedlo k zhoršeniu štruktúry lesných biotopov a tým aj k zhoršenej kvalite. Na odkrytých rúbaniskách prevládajú extrémne mikroklimatické podmienky, ktoré vyhovujú burinám a znemožňujú tak vývoj prirodzeného zmladenia. Podiel starých prirodzených lesov postupne klesá. Dorubmi často dochádza k úplnému odstráneniu porastovej zásoby bez ponechania biotopových stromov alebo stromov na dožitie.

Súčasťou problematiky lesnej ťažby je aj sprístupňovanie lesov a **výstavba, resp. údržba lesnej cestnej siete**. Pri trasovaní a výstavbe lesných ciest sa často neberie do úvahy zraniteľnosť prostredia, napr. náchylnosť na zosuvy pôdy resp. až podlažia, otvorenie a drenáž svahov a následný vplyv na odtokové pomery, vrátane zvyšovania maximálneho odtoku. V NP Slovenský kras častokrát dochádza k nelegálnej výstavbe technologických komunikácií bez súhlasu orgánu ochrany prírody.

Optimálne plánovanie starostlivosti o lesy bolo do roku 2020 sťažené až znemožnené absenciou právneho rámca pre prírodu blízkeho obhospodarovanie lesov. Novelou zákona č. 543/2002 Z. z., účinnou od januára 2020, je v národných parkoch možné len prírode blízke obhospodarovanie lesov. Plánovaná aj skutočná ťažba dreva je vysoká, predovšetkým z dôvodu vysokého podielu porastov rubného veku. Dôsledkom je postupne narastajúci objem plánovaných ťažieb dreva. Nevyrovnaná veková štruktúra v lesoch NP spôsobuje cyklické zmeny aj vo vývoji ťažbových možností. Problémom sa javí aj metodika stanovenia ťažbového

etátu v hospodárskych lesoch, ktorý je v oblasti hospodárskej úpravy lesa nadhodnocovaný v dôsledku použitia nesprávnych ťažbových ukazovateľov.

Faktory ovplyvňujúce stav nelesných biotopov

Najvýznamnejší negatívny faktor ovplyvňujúci nelesné biotopy na území Slovenského krasu predstavuje **absencia obhospodarovania** a s tým spojená následná sekundárna **sukcesia**, ktorá sa prejavuje zarastaním lúčnych a suchomilných travinno-bylinných spoločenstiev náletovými drevinami. Zánik tradičného hospodárenia na mnohých miestach je spojený s ústupom chovu hospodárskych zvierat, kedy na viacerých ťažšie prístupných lokalitách prebiehala v minulosti pastva kôz či oviec. Opustenie týchto plôch vedie k vytváraniu krovínových porastov a zmene druhového zloženia vyskytujúcej sa vegetácie, v porastoch začínajú dominovať expanzívne druhy tráv, prestávajú sa uplatňovať konkurenčne slabšie druhy rastlín, akumuluje sa množstvo stariny a zvyšuje sa obsah živín v pôde, čo následne ešte urýchľuje zánik vzácných travinno-bylinných spoločenstiev.

Na mnohých miestach s výskytom vzácnnej xerotermnej vegetácie boli v Slovenskom krasi uplatnené snahy o **zalesňovanie** a to nepôvodnými druhmi drevín ako borovica čierna. Z realizovaných výskumov vyplýva, že táto činnosť má negatívny vplyv na druhové zloženie podrastovej bylinnej vegetácie v porovnaní s prirodzeným zarastaním, znížila celkovú výmeru xerotermnej vegetácie a výraznou mierou sa zaslúžila aj o fragmentáciu týchto biotopov.

Najmä v nedávnej minulosti boli mnohé lúčne porasty zásobované výrazne vyšším prísunom živín, či snahami o zvyšovanie úrodnosti trávnych porastov prísevom kultivarov takých druhov tráv, ktoré sa vyznačujú vyššou produkciou biomasy. Táto **intenzifikácia využívania** lúčnych porastov má však za následok zníženie druhovej diverzity a to najmä vo forme poklesu priemerného počtu druhov vo vegetačnom zložení, či zániku populácií konkurenčne slabších druhov.

Slovenský kras je územie tvorené najmä vápencovým podkladom. Ten je často využívaný či už v stavebníctve alebo v rôznych druhoch priemyslu a tak sú niektoré stepné porasty ohrozené alebo poznačené **ťažbou nerastných surovín** a činnosťou kameňolomov. Najzásadnejším vplyvom tejto činnosti je úplná strata biotopu, avšak značne negatívny vplyv na okolité nelesné biotopy má aj zvýšená prašnosť pochádzajúca z ťažby, spracovania a manipulácie so surovinou.

Sukcesné zarastanie lokalít, zmeny v spôsoboch obhospodarovania, či zalesňovanie nepôvodnými drevinami vedú ku **fragmentácii** nelesných biotopov. Vznikajú malé izolované lokality, v ktorých však populácie špecifických teplomilných druhov postupne miznú v dôsledku absencie akéhokoľvek kontaktu s inými populáciami. Fragmentáciou travinno-bylinných porastov dochádza k obmedzeniu distribúcie semien či už v srsti zvierat, ale znefunkčnený je aj typický mechanizmus šírenia semien vetrom pre tzv. stepné bežce.

Na vlhkomilné porasty majú negatívny vplyv aj snahy o **odvodnenie pozemkov**. V minulosti počas rozsiahlych rekultivácií boli takto odvodnené plochy vlhkých lúk aj v ochrannom pásme národného parku. Viaceré typy nelesných biotopov sú čoraz častejšie zasiahnuté intenzívnymi fázami **sucha**. Výrazný vplyv má tento faktor najmä na vlhkomilnú vegetáciu, avšak prejavuje sa aj v lúčnych a stepných spoločenstvách znížením tvorby biomasy, vitality druhov a produkcie semien, čo potenciálne ohrozuje populácie viacerých vzácných druhov.

Absencia obhospodarovania, narušenie vegetačného krytu, zmeny vo vodnom režime, či prítomnosť koridorov intenzívnej dopravy majú za následok aj zvýšený **výskyt invázných druhov rastlín**. Tie vstupujú do pôvodných rastlinných spoločenstiev, v ktorých často vytvárajú dominantné porasty a vytláčajú pôvodné druhy. Bohužiaľ, početné lokality silne zasiahnuté výskytom nepôvodných druhov sa vyskytujú v ochrannom pásme národného parku a majú silnú tendenciu sa šíriť aj do územia národného parku, či maloplošne chránených území.

K faktorom pozitívne vplyvujúcim na nelesné biotopy Slovenského krasu patria najmä **tradičné spôsoby obhospodarovania**, či už vo forme kosenia alebo neintenzívneho pasenia hospodárskych zvierat. Na miestach, ktoré sú vystavené zarastaním náletovými drevinami je nevyhnutá starostlivosť aj formou **výrubu a odstraňovania drevín**.

Faktory ovplyvňujúce stav populácií druhov rastlín

Druhy rastlín, ktoré sú predmetom ochrany v Slovenskom krase môžeme rozdeliť na dve hlavné skupiny. Tou prvou sú druhy prirodzených spoločenstiev, kde sa za optimálny spôsob starostlivosti považuje ponechávanie ich biotopov bez zásahu človeka. Ide najmä o druhy viažuce sa na lesné biotopy, xerotermné kroviny s blokovanou sukcesiou, skalné steny, či sutiny. V prípade takýchto druhov sú najvýznamnejším negatívnym vplyvom **necitlivé hospodárske zásahy do porastov** s následným obnažením bylinného podrastu a s tým spojenej tvorby rúbaniskovej vegetácie. Tá je tvorená väčšinou konkurenčne silnejšími druhmi, čo má za následok celkovú zmenu vegetácie na takto vyťaženej ploche. Plošne väčšie spôsoby hospodárenia vplyvujú aj na zmenu mikroklimatických pomerov, čím dochádza k zvýšeniu stresu pre populácie citlivejších druhov rastlín. Ten sa môže prejavovať zníženou vitalitou, produkciou semien, alebo úplným zánikom populácie. S necitlivými hospodárskymi zásahmi v porastoch je spojené aj **poškodzovanie pôdneho krytu** pri ťažbe, či zväžaní a manipulácii s drevnou hmotou. Pre rastlinné druhy skál a sutín je na turisticky prístupných lokalitách negatívnym faktorom nekontrolovateľné **zošliapávanie**, ktoré má za následok úbytok druhov v blízkosti turistického chodníka či skalnej vyhliadky, až po úplnú likvidáciu rastlinného spoločenstva. V blízkosti turistických chodníkov dochádza častejšie aj k **nelegálnemu zberu chránených druhov** rastlín.

Druhou skupinou sú druhy viažuce sa na poloprirodzené lúčne, či travinno-bylinné spoločenstvá, ktoré v podmienkach Slovenského krasu vznikli vplyvom hospodárenia človeka a na aktívnom a pravidelnom zasahovaní sú závisle dodnes. Pre tieto druhy a ich biotopy (ako už bolo uvedené vyššie) je najvýznamnejším negatívnym faktorom **absencia obhospodarovania** a s tým spojená následná sekundárna **sukcesia**. Optimálnym spôsobom starostlivosti o tieto druhy sú tak tradičné spôsoby hospodárenia ako **kosenie a neintenzívne pasenie**. S postupným zarastaním teplomilných travinno-bylinných spoločenstiev drevinami súvisí **fragmentácia biotopov**, čo obmedzuje genetický tok medzi jednotlivými subpopuláciami druhov. Zníženie genetickej diverzity v populáciách môže viesť k zníženiu počtu produkovaných semien a následnému úbytku počtu jedincov na takto izolovanej ploche. Viaceré druhy veľmi citlivo reagujú aj na obdobia bez atmosférických zrážok, ktoré vedú k fázam **sucha**. Počas pravidelného monitoringu viacerých druhov bola pozorovaná súvislosť nižšieho počtu jedincov s nízkym stavom súhrnných atmosférických zrážok porovnávaných s ich dlhodobými priemermi. Tento faktor sa nemusí prejavovať len v okamžitom znížení počtu jedincov, ale aj skorším zasychnutím rastlín, znížením počtu kvetov a semien, čo má za následok oslabovanie jednotlivých populácií do budúcnosti.

Faktory ovplyvňujúce stav populácií druhov živočíchov

Vnútorné prírodné faktory

Vnútornými prírodnými faktormi, ktoré negatívne vplyvujú na populácie druhov sysel' pasienkový, penica jarabá, strakoš červenochrbtý, škovránok stromový, priadkovec trnkový, koník Brunnerov a na plnenie dlhodobých cieľov ochrany, je **sukcesia**. Najmä na trvalých trávnych porastoch a nelesných plochách na lesnom pôdnom fonde dochádza k opúšťaniu pôdy a jej následnému zarastaniu lesom. Minimalizovanie takéhoto vplyvu sukcesie vyžaduje efektívnejšie motivovanie poľnohospodárov k udržaniu hospodárenia na pôde vhodným nastavením dotácií.

Vnútrotným prírodným faktorom s dopadom na lesné druhy je aj **pôsobenie prírodných činiteľov v lese**. Tými sú napríklad vetrové polomy potenciálne negatívne ovplyvňujúce dosiahnutie cieľov ochrany. V prípade, že k vetrovým polomom dôjde na väčšej ploche, môžu mať negatívny dopad na hniezdiská niektorých dravcov, ktorým môžu zaniknúť dostupné hniezdné biotopy. Na zníženie dopadov tohto faktoru je dôležité, aby pri hospodárení v lese boli porasty dostatočne štruktúrované a minimalizované rovnoveké kultúry. Tým sa podarí vplyv na porasty, a teda aj na hniezdiská druhov značne obmedziť. Obdobne aj dôsledok vetrových polomov v hniezdnom období spôsobujúci zmarenie hniezdenia možno minimalizovať vhodným štruktúrovaním porastov, ako aj udržiavaním populácií druhov na dostatočne veľkej úrovni, aby dokázala prekonať aj roky s nižšou hniezdnou úspešnosťou.

Vnútrotné človekom podmienené faktory

Splnenie cieľov ochrany môže byť značne limitované alebo modifikované viacerými človekom podmienenými faktormi. Na populácie druhov, ktoré sú predmetmi ochrany v NP Slovenský kras môže limitujúco vplývať **poľnohospodárstvo**, predovšetkým **opúšťanie pôdy**, či **rozorávanie trvalých trávnych porastov (TTP) a zmena pestovaných plodín**. Tieto zmeny postupov poľnohospodárskej praxe vedú k zníženiu dostupnosti hniezdných biotopov pre viaceré predmety ochrany, ako je napríklad prepelica poľná, ale aj k zníženiu dostupnosti potravy. Z tohto pohľadu je obzvlášť problematická intenzifikácia hospodárenia vedúca k rozorávaniu TTP, zmene preferovaných plodín a veľkoplošnému pestovaniu hustosiatych plodín, ako napríklad repka, ktoré značne limitujú dostupnosť potravy, a teda vedú buď k zníženiu hniezdnej úspešnosti, alebo priamo k opusteniu niektorých hniezdných teritórií. Je preto veľmi dôležité monitorovať vplyv týchto zmien v území a dôsledne využiť možnosti novej poľnohospodárskej politiky, ktoré motivujú k poľnohospodárstvu šetrnému k prírode v rámci NP Slovenský kras a zároveň sú aj dostatočne motivujúce k tomu, aby nedochádzalo k opúšťaniu pôdy. Naopak pre d'atľovitú, muchárikú, sovy a lesné druhy dutinových druhov netopierov je potrebné ponechávať stojace mŕtve stromy v porastoch a udržiavať, resp. zvyšovať podiel starej stromovej vegetácie v sídlach a okolí.

Pre realizáciu ochranných opatrení je dôležité zachovanie **podpory verejnosti pre ochranu prírody**. Podpora verejnosti môže v NP Slovenský kras značne variovať v závislosti od celkovej ekonomickej situácie, od spôsobu presadzovania opatrení na ochranu prírody a informovania o hodnotách územia. V prípade zhoršenia ekonomickej situácie sa na prioritnejšie hodnotové pozície môžu dostať iné socio-ekonomické aspekty, ako ochrana prírody. V takejto situácii je ťažšie hľadať podporu verejnosti na presadzovanie efektívnej ochrany prírody a minimalizovať tak dopad tohto faktoru. Potrebné je aj naďalej poukazovať na význam ekosystémov a ochrany prírody nielen z pohľadu ekonomického, ale celkového prínosu pre kvalitu života (zachovanie lesov pre ochranu pred povodňami, vhodnosť mikroklimatických podmienok a pod.). Rovnako ako celková ekonomická situácia môže vnímanie verejnosti zhoršiť aj nedostatočná komunikácia s verejnosťou pri prijímaní opatrení pre ochranu prírody. Na minimalizovanie tohto faktora je veľmi dôležité vždy v predstihu pred prijatím opatrení o nich rokovať s dotknutými obcami, vlastníkmi, užívateľmi, prípadne aj občianskymi združeniami a iniciatívami. Takýto prístup nemusí v konečnom dôsledku viesť len k vysvetľovaniu potrieb opatrení prijatých pre ochranu prírody a nájdenia optimálneho spôsobu ich realizácie (teda sklbenie požiadaviek dotknutých vlastníkov, obcí, iných subjektov a ochrany prírody), ale môže viesť aj k nájdeniu nových osôb ochotných aktívne pomáhať ochrane prírody a tak prispieť pozitívne k naplneniu cieľov.

Vonkajšie prírodné faktory

Na dlhodobé ciele vplýva aj viacero vonkajších prírodných faktorov. Spomedzi nich majú na naše populácie dopad poveternostné podmienky – **extrémny počasie na migračných**

trasách a zimoviskách vtákov a netopierov. V prípade druhov ako orol kriľavý, bocian čierny, prepelica poľná, penica jarabá, muchárik bieločrký, muchárik malý, krutohlav hnedý a včelár lesný nie je pre zachovanie populácií týchto druhov dôležité len udržanie vhodných podmienok na hniezdenie v samotnom NP Slovenský kras. Takmer rovnako dôležitú rolu hrajú aj podmienky na zimoviskách a migračných trasách. V prípade suchých rokov vedúcich k nedostatku potravy na zimoviskách tak môže byť mortalita uvedených druhov vyššia a môže viesť aj k nižšiemu obsadeniu hniezdísk a zimovísk. Na minimalizovanie tohto vplyvu je potrebné udržiavať biotopy uvedených druhov v dobrej kvalite za účelom zvýšenia hniezdnej úspešnosti, ktorá bude úplne alebo aspoň čiastočne kompenzovať potenciálne straty na zimoviskách a migračných trasách v dôsledku poveternostných extrémov. Medzi vonkajšími prírodnými faktormi hrá významnú rolu **globálna zmena klímy**. Táto vedie už v súčasnosti k posunu areálu rozšírenia niektorých živočíšnych druhov a ovplyvňuje aj druhovú skladbu biotopov. Rovnako aj prípadné zmeny v zrážkových pomeroch (ich pokles) sa môžu negatívne dotknúť populácii obojživelníkov. Je preto potrebné realizovať opatrenia, ktoré vedú k udržaniu autochtónnych druhov fauny, u ktorých to je možné a zároveň vytvoriť vhodné podmienky pre celkové udržanie stability ekologických funkcií krajiny a jej autoregulačných mechanizmov. Vonkajším prírodným faktorom veľmi významne vplývajúcim na populácie pôvodných druhov vtákov je šírenie nepôvodných invázných druhov šeliem a ostatných živočíchov.

Vonkajšie človekom podmienené faktory

Viaceré antropické faktory s pôvodom mimo územia NP Slovenský kras môžu tiež významne prispieť k horšiemu ako očakávanému naplneniu dlhodobých cieľov. Významnú rolu v tomto prípade hrá aj ochrana biotopov sťahovavých druhov na zimoviskách a migračných trasách ako aj samotných druhov počas migrácie a zimovania. **Odlesňovanie, intenzifikácia poľnohospodárstva na zimoviskách a nelegálny lov počas migrácie** pritom predstavujú jedno z hlavných rizík pre sťahovavé druhy. Nelegálny lov počas migrácie sa týka predovšetkým krajín v okolí Stredomoria ako je Turecko, Cyprus, Libanon a Egypt. Nelegálnym lovom tu nie sú ohrozené len bežné druhy, ale aj mnohé vzácne druhy, migrujúce bociany, dravce. Je možné očakávať, že u ďalekých migrantov zimujúcich v Afrike sa tento nelegálny lov môže významne podpísať na negatívnom trende predmetného druhu aj v samotnom území NP Slovenský kras. Na minimalizovanie pôsobenia tohto faktoru je potrebné zabezpečiť vhodné podmienky na hniezdenie druhov v NP Slovenský kras za účelom zvýšenia hniezdnej úspešnosti. Podobne ťažko ovplyvniteľným procesom je aj proces odlesňovania v subsaharskej Afrike vplývajúci negatívne na dostupnosť zimovísk ako aj intenzifikácia poľnohospodárstva v týchto krajinách. Preto je dôležité pokračovať v presadzovaní záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov (Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov, Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva, Dohoda o ochrane africko-euroázijských druhov sťahovavého vodného vtáctva a iné).

Na naplnenie cieľov ochrany môže negatívne pôsobiť aj celková nepriaznivá **ekonomická a sociálna situácia v Európe**. V prípade nepriaznivého vývoja ekonomiky sú prioritou iné opatrenia, a teda aj celkové vnímanie ochrany prírody ako priority sa môže posunúť na nižšie úrovne a sťažiť tak dosiahnutie dlhodobých cieľov. Na minimalizovanie dopadu tohto vplyvu je potrebné systematicky upozorňovať na prínosy zachovanej prírody, ktoré poskytujú služby spoločnosti nezávisle od ekonomickej situácie (napr. vodozádržná schopnosť zachovalých lesov, pričom zachovalé lesy sú dôležité aj pre prežitie predmetov ochrany a pod.). Negatívne prvky do značnej miery ovplyvňujú populáciu veľkých šeliem - vlka dravého (*Canis lupus*) a rysa ostrovida (*Lynx lynx*), ale aj mačky divej (*Felis silvestris*), vyskytujúcich sa v NP Slovenský kras. Medzi najdôležitejšie prvky patrí hlavne výstavba

infraštruktúry, najmä výstavba dopravných komunikácií a rozširovanie zastavaných území, ktoré majú vplyv na fragmentáciu vhodných biotopov pre rysa, vlka a mačky divej, kolízie s dopravnými prostriedkami a sťažená migrácia. Populácia veľkých šeliem je ohrozená aj nadmerným odlesňovaním. V neposlednom rade sa k týmto prvkom pridáva aj nelegálny lov.

Bariérový efekt diaľnic a rýchlostných ciest, na ktorých sa len sporadicky plánuje vybudovanie ekoduktov, je vážnou prekážkou udržania priechodnosti krajiny pre veľké šelmy. Predstavuje nielen príčinu mortality kolíziami s dopravnými vozidlami, ale obmedzením toku génov spôsobuje aj stratu genetickej diverzity. Pre realizáciu ochranných opatrení je preto kľúčové, aby v rozhodovacom procese v oblasti územného plánovania, vydávania územných rozhodnutí a stavebných povolení, ale aj v oblasti ochrany prírody, boli presadzované opatrenia na zachovanie alebo zlepšenie priechodnosti krajiny pre živočíšne druhy. Zachovanie priechodnosti krajiny je potrebné pre prežitie populácií veľkých šeliem ako aj mnohých iných druhov v území NP Slovenský kras. K usmrteniam chránených živočíchov, napr. vydry riečnej, dochádza v úsekoch frekventovaných ciest (najmä I. triedy) s vodnými tokmi tam, kde jestvujú nepriechodné typy priečných objektov (mosty, priepusty), ktoré ich odrádzajú od prechodov popod komunikáciu.

Na voľne žijúcu populáciu vlkov a rysov môžu mať negatívny vplyv aj faktory, ktoré priamo vplývajú na zdravotný stav koristi. Patria k nim predovšetkým **infekčné a parazitárne ochorenia a intoxikácie**. V rámci opatrení minimalizujúcich takéto riziko je žiaduce, aby u psov, ktoré sa dostávajú do možného kontaktu s vlkami (ide predovšetkým o pastierske plemená psov pri košiaroch), boli vykonané všetky preventívne a profylaktické veterinárne úkony. Rovnako je potrebné, aby bol posudzovaný zdravotný a genetický stav rysa a vlka na národnej a populačnej úrovni.

V ostatných desaťročiach sa mokrade redukovali **odvodňovaním** a vodné toky sa napriamovali a regulovali, pričom došlo aj k **likvidácii brehovej vegetácie** (ktorá je dôležitá z hľadiska úkrytov vydry). K uvedeným aktivitám dochádzalo najmä v dôsledku rozvoja poľnohospodárstva a protipovodňových úprav. Taktiež došlo k prudkému nárastu rekreačného využívania tečúcich i stojatých vôd a k zvýšeniu rušivých vplyvov v ich blízkosti. Vydra je do určitej miery schopná tolerovať vysokú hladinu disturbancie, pokiaľ má dostatok bezpečných odpočinkových a úkrytových lokalít. **Výstavba veľkých alebo menších priehrad a nádrží, ako aj malých vodných elektrární**, ohrozuje prežívanie vydry, pretože umelo prerušuje jej teritórium, vytvára bariéry pre migrácie mnohých druhov rýb a narúša prirodzený cyklus záplav, zvyšuje využívanie lokality (s výnimkou vodárenských nádrží) a vyvoláva veľké zmeny v ekosystémoch pod nádržou. Pre existenciu vydry je dôležité aj množstvo vody v tokoch, ktoré obýva. To výrazne ovplyvňuje predovšetkým jej potravu, ale tiež úkrytové možnosti. Pôsobenie človeka na prietok vody v riekach súvisí najmä s výstavbou vodných elektrární a priehrad, **napriamovaním tokov, zavlažovaním, čerpaním podzemnej vody**.

Znečistenie vody má najväčšie vplyvy na distribúciu a abundanciu vydry, obojživelníkov, ryby a ostatné druhy živočíchov viazaných na vodné biotopy. Ovplyvňuje nielen dolné úseky veľkých riek (priemysel, sídla), ale aj malé horské a podhorské potoky (poľnohospodárstvo, banské vody, malé prevádzky s toxickými a nestabilizovanými odpadmi, acidifikácia, zvýšený zákal v dôsledku erózie, ťažby štrku a pod.).

Negatívne faktory ovplyvňujúce výskyt netopierov môžeme v zásade rozdeliť na dve skupiny a to na prírodné a antropogénne. Z hľadiska posúdenia vplyvov negatívnych faktorov v rámci programu starostlivosti predstavuje najdôležitejšiu úlohu to, aký majú vzťah diskutované cieľové druhy netopierov k danému územiu, či sa v ňom vyskytujú celoročne a teda sa aj rozmnožujú, využívajú ho ako lovný biotop, alebo v ňom zimujú. Na miestach s prevažne lesným charakterom môžeme hovoriť o celoročnom výskyte v prípade dvoch lesných druhov netopierov - netopierovi veľkouchem (*Myotis bechsteinii*), netopierovi čiernom (*Barbastella barbastellus*) a o ďalších štyroch druhoch vyskytujúcich sa v jaskynnom priestore

v rámci jedného ÚEV - lietovcovi sťahovavom (*Miniopterus schreibersii*), netopierovi obyčajnom (*Myotis myotis*), netopierovi ostrouchom (*Myotis blythii*) a podkovárovi južnom (*Rhinolophus euryale*). V prípade uvedených dvoch lesných druhov je kľúčovým faktorom **zachovalosť starých na búlťavé a dutinaté stromy bohatých porastov**, kde oba druhy nachádzajú svoje úkryty, rodia a vychovávajú svoje mláďatá a často aj hibernujú. Z uvedeného dôvodu mimoriadne negatívne vplyva na výskyt oboch druhov akýkoľvek **zásah do starých lesných porastov** v akomkoľvek ročnom období. Zásahy v najcennejších porastoch majú byť plánované s ohľadom na ročný životný cyklus netopierov a stromy s potenciálnym výskytom netopierov by mali byť dohodnutým spôsobom označené. V prípade uvedených jaskynných druhov, ale aj všetkých ostatných netopierov, ktoré určitú časť roka trávia v podzemí je dôležité usmernenie a regulácia všetkých antropogénnych vplyvov, ktoré síce v rôznej miere, ale negatívne vplyvajú na výskyt týchto živočíchov. Jedná sa predovšetkým o zmenšovanie, resp. **uzatváranie vstupov** do jaskynných priestorov vedúcich k strate úkrytu, **vyrušovanie** v dôsledku nelegálnej návštevnosti neprístupných jaskýň a s tým súvisiace aktivity, nekontrolované vyrušovanie speleologickými výskumnými a športovými aktivitami, **rekonštrukčné práce** na zariadeniach sprístupnených jaskýň v čase hibernácie atď. Z prírodných faktorov má najpodstatnejší vplyv **sukcesia - zarastanie** niektorých jaskynných otvorov, alebo prírodné geologické posuny a zosuvy, ktoré majú za následok zasypanie podzemného otvoru a tým pádom znamenajú aj zánik úkrytu. Z hľadiska lovného biotopu negatívne vplyva na všetky uvedené druhy najmä **používanie pesticídov a herbicídov**, ktoré sa týka hlavne okrajových častí niektorých ÚEV hraničiacich s poľnohospodárskou krajinou. **Extenzívne poľnohospodárstvo** s veľkými plochami monokultúrnych plodín s nízkou diverzitou hmyzu na styčných zónach niektorých ÚEV tiež negatívne vplyvajú na potravnú bázu netopierov. Okrem netopiera veľkouchého (*Myotis bechsteinii*), netopiera čierneho (*Barbastella barbastellus*) a lietavca sťahovavého (*Miniopterus schreibersii*) sa ostatné cieľové druhy v územiach ÚEV vyskytujú najmä počas získavania potravy, alebo v prípade prítomnosti podzemných priestorov, ako zimujúce. Vzhľadom na to, že sa väčšina diskutovaných druhov rozmnožuje v synantropnom prostredí mimo území ÚEV s väčšinou negatívnych vplyvov sa potýkajú práve tam. Všetky negatívne vplyvy počas reprodukčného obdobia výrazne ovplyvňujú populácie synantropných druhov a preto je dôležité ich tiež spomenúť. Najzávažnejším faktorom je predovšetkým **strata úkrytov v ľudských stavbách** v dôsledku **rekonštrukčných prác, vyrušovanie** a úhyn jedincov v dôsledku rekonštrukčných prác, **uzatváraní vletových otvorov** do jednotlivých stavieb, **cielené zásahy na elimináciu** výskytu netopierov, **dekoračné osvetľovanie** historických stavieb s výskytom netopierov, úroveň poznania a vedomostí obyvateľstva v oblastiach s výskytom netopierov. Z prírodných faktorov má v poslednom čase čoraz väčší význam globálne otepľovanie, čo má za následok aj horúce letné etapy, ktoré zapríčiňujú **prehrievanie synantropných úkrytov** a vedú k masovému úhynom najmä mláďat netopierov. Ako nezanedbateľný prírodný faktor je potrebné spomenúť aj **prítomnosť predátorov** (sovy, dravce, kuny) v blízkosti, alebo priamo v úkryte netopierov. V neposlednom rade výrazným faktorom ovplyvňujúcim populácie netopierov je aj **úroveň poznania ich výskytu** a rozšírenia v rámci diskutovaných území ÚEV, čo napomáha Správe NP Slovenský kras pri konkrétnych návrhoch ochrannárskych opatrení, ako aj pri usmernení a regulácii ľudských aktivít negatívne vplyvujúcich na výskyt netopierov.

3. CIELE OCHRANY A OPATRENIA NA ICH DOSIAHNUTIE

3.1. Stanovenie cieľov ochrany

Dlhodobý cieľ 1: Zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov

- Operatívny cieľ 1.1: Zachovanie prirodzených ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov (A zóna).
- Operatívny cieľ 1.2: Obnova prirodzených lesných ekosystémov (B zóna).
- Operatívny cieľ 1.3: Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov postupmi prírody blízkeho lesného hospodárstva (C zóna).
- Operatívny cieľ 1.4: Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov jemnými spôsobmi hospodárenia (EFP 7, EFP 8, EFP 9)

Dlhodobý cieľ 2: Aplikovanie zásad udržateľnosti cestovného ruchu postaveného najmä na rekreácii pri poznávaní prírody a krajiny a vzdelávacej ponuke pre návštevníka

- Operatívny cieľ 2.1: Formovanie kvalitného zázemia založeného na spolupráci a uplatňovanie manažmentu udržateľného cestovného ruchu pre spravovanie Národného parku Slovenský kras.
- Operatívny cieľ 2.2: Vytváranie ponuky produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenej na spoznávaní prírody a kultúrnych tradícií Národného parku Slovenský kras.

Dlhodobý cieľ 3: Zvyšovanie úrovne poznania predmetov ochrany a faktorov ovplyvňujúcich ich stav

- Operatívny cieľ 3.1: Zlepšenie poznania chránených a osobitne významných častí prírody a krajiny v národnom parku, ako aj jeho ochrannom pásme.

Dlhodobý cieľ 4: Zachovanie alebo zlepšovanie stavu nelesných biotopov a druhov

- Operatívny cieľ 4.1: Zachovanie trvalých trávnych porastov na nezmenšujúcej sa výmere
- Operatívny cieľ 4.2: Zachovanie ostatných nelesných a lesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere.
- Operatívny cieľ 4.3: Zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov bez úprav toku na celej ich dĺžke.
- Operatívny cieľ 4.4: Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v areáli Turnianskeho hradu.
- Operatívny cieľ 4.5: Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v opustených kameňolomoch.
- Operatívny cieľ 4.6: Zachovanie krasového reliéfu (povrchových a podzemných foriem), významných geologických lokalít a stavu biotopov nesprístupnených jaskynných útvarov.

Dlhodobý cieľ 5: Zachovanie krajinného rázu územia a jeho estetickej a prírodnej hodnoty

- Operatívny cieľ 5.1: Zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu územia a zlepšenie stavu životného prostredia v dotknutých obciach.
- Operatívny cieľ 5.2: Zachovanie prírodovedných hodnôt, poloprírodného charakteru lokality a zároveň existujúceho stavu kultúrno-historického a rekreačného využívania kultúrnej pamiatky v areáli Turnianskeho hradu.

- Operatívny cieľ 5.3: Identifikácia migračných koridorov živočíchov a eliminovanie bariérového efektu existujúcej infraštruktúry.

K zabezpečeniu cieľov ochrany slúži diferenciácia územia národného parku na ekologicko-funkčné priestory a zóny. **Mapa zón** je v prílohe č. 6.3.1, **mapa ekologicko-funkčných priestorov** je v prílohe 6.3.2.

Rozdelenie územia na ekologicko-funkčné priestory

Ekologicko-funkčné priestory (EFP) sú vymedzené na základe zoskupenia ekologicky príbuzných biotopov a ich rovnakého ekologického a socioekonomického hodnotenia. EFP je charakterizovaný homogenitou ekologických podmienok a jednotným funkčným zameraním z hľadiska cieľov ochrany prírody, pričom je v území priestorovo opakovateľnou jednotkou s podrobne určeným typom základnej starostlivosti. Na území NP Slovenský kras sa vyčleňuje 14 EFP. Ich prehľad a ďalšie podrobnosti sú uvedené v tab. č. 10.

Tab. č. 10 Prehľad ekologicko-funkčných priestorov na území NP Slovenský kras.

Kód EFP	Názov EFP	Výmera EFP (ha)	Zóna	Špecifické socioekonomické využitie
EFP 1.1	Lesy ponechané na samovoľný vývoj z časti v CHVÚ Slovenský kras a mimo území európskeho významu.	5451,00	A zóna	Nerušný, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov).
EFP 1.2	Lesy ponechané na samovoľný vývoj z časti v CHVÚ Slovenský kras a v ÚEV Teplické stráne, ÚEV Pod Strážnym hrebeňom, ÚEV Plešivská planina, ÚEV Plešivské stráne, ÚEV Brzotínske skaly, ÚEV Sokolia skala, ÚEV Hrušovská lesostep, ÚEV Drieňovec, ÚEV Horný vrch, ÚEV Dolný vrch, ÚEV Palanta, ÚEV Jasovské dubiny.	3105,02	A zóna	Nerušný, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov).
EFP 2.1	Lesy s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi z časti v CHVÚ Slovenský kras a mimo území európskeho významu	1060,43	B zóna	Prírode blízke obhospodarovanie v lesných porastoch smerom k prírodnému lesu, v plánovanom horizonte 30 rokov
EFP 2.2	Lesy s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi z časti v CHVÚ Slovenský kras a v ÚEV Plešivská planina, ÚEV Domické škrapy.	24,19	B zóna	Prírode blízke obhospodarovanie v lesných porastoch smerom k prírodnému lesu, v plánovanom horizonte 30 rokov
EFP 3.1	Lesy s prírode blízkym hospodárením mimo území európskeho významu z časti v CHVÚ Slovenský kras	11835,02	C zóna	Bežné obhospodarovanie štandardnými postupmi s preferenciou prírode blízkeho obhospodarovania lesa najjemnejšími hospodárskymi spôsobmi
EFP 3.2	Lesy s prírode blízkym hospodárením z časti v CHVÚ Slovenský kras a ÚEV Pod Strážnym hrebeňom, ÚEV Plešivská planina, ÚEV Plešivské stráne, ÚEV Domické škrapy, ÚEV Kečovské škrapy, ÚEV Fabiánka,	7543,89	C zóna	Bežné obhospodarovanie štandardnými postupmi s preferenciou prírode blízkeho obhospodarovania lesa najjemnejšími hospodárskymi spôsobmi

Kód EFP	Názov EFP	Výmera EFP (ha)	Zóna	Špecifické socioekonomické využitie
	ÚEV Bubeník, ÚEV Horný vrch, ÚEV Dolný vrch, ÚEV Palanta			
EFP 4.1	Trvalé trávne porasty z časti v CHVÚ Slovenský kras a mimo území európskeho významu	1651,42	B,C,D zóna	kosenie a/alebo pastva hospodárskych zvierat v súlade so *špecifikami pre jednotlivé biotopy (typy biotopov) a/alebo pre druhy (s ponechaním solitérnych stromov a/alebo skupiniek drevín) *v určitých prípadoch si špecifiká niektorých druhov vyžadujú intenzívnejší manažment (intenzívne pasenie príp. kosenie)
EFP 4.2	Trvalé trávne porasty z časti v CHVÚ Slovenský kras a v ÚEV Plešivská planina, ÚEV Kečovské škrapy, ÚEV Silickobrezovské lúky, ÚEV Fabiánka, ÚEV Bubeník, ÚEV Horný vrch, ÚEV Drieňovec, ÚEV Lúky Horného vrchu.	3836,31	C zóna	kosenie a/alebo pastva hospodárskych zvierat v súlade so *špecifikami pre jednotlivé biotopy (typy biotopov) a/alebo pre druhy (s ponechaním solitérnych stromov a/alebo skupiniek drevín) *v určitých prípadoch si špecifiká niektorých druhov vyžadujú intenzívnejší manažment (intenzívne pasenie príp. kosenie)
EFP 5	Ostatné plochy a ostatné lesné pozemky (neporastové plochy) s kompaktným výskytom biotopov trvalých trávnych porastov z časti v CHVÚ Slovenský kras a v ÚEV Pod Strážnym hrebeňom, ÚEV Český závrť, ÚEV Plešivské stránne, ÚEV Plešivská planina, ÚEV Domické škrapy, ÚEV Kečovské škrapy, ÚEV Fabiánka, ÚEV Horný vrch, ÚEV Dolný vrch, ÚEV Bubeník, ÚEV Palanta.	231,06	B, C zóna	Na určitých častiach** – rekonštrukcia travinných biotopov výrubom drevín a jednorazovým mulčovaním a následným kosením a/alebo extenzívnou alebo intenzívnou pastvou hospodárskych zvierat (výrubu a obhospodarovanie v súlade so špecifikami pre jednotlivé biotopy a druhy; s ponechaním solitérnych stromov a/alebo skupiniek drevín), mimo častí s krovinnými a lesnými biotopmi – predmetami ochrany
EFP 6.1	Areál Turnianskeho hradu	0,84	C zóna	Využitie kultúrno-historickej lokality v súlade s dotknutými predmetmi ochrany prírody
EFP 6.2	Kameňolomy	11,83	C zóna	Využitie v súlade s dotknutými predmetmi ochrany (biotopy a druhy)
EFP 7	Chránené vtáčie územie Slovenský kras (mimo NP Slovenský kras a jeho OP)	5634,73		Využitie v súlade s dotknutými predmetmi ochrany (biotopy a druhy)
EFP 8	Územie európskeho významu Čierna Moldava (mimo OP NP Slovenský kras a CHVÚ Slovenský kras)	1700,23		Bežné obhospodarovanie štandardnými postupmi, využitie v súlade s dotknutými predmetmi ochrany (biotopy a druhy).
EFP 9	Ochranné pásmo Národného parku Slovenský kras	5715,98	OP	Bežné obhospodarovanie štandardnými postupmi, využitie v súlade s dotknutými predmetmi ochrany (biotopy a druhy).

3.2. Zásady a regulatívy hospodárskeho, rekreačného a iného využívania územia

Zásady manažmentu/starostlivosti o predmety ochrany v EFP 1.1 a EFP 1.2:

- zachovanie prirodzených ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov - ponechanie porastov bez zásahu.

Zásady manažmentu/starostlivosti o predmety ochrany v EFP 2.1 a EFP 2.2:

- osobitný režim hospodárenia (s dôrazom na zachovanie priaznivého stavu biotopov a druhov); lesohospodárske opatrenia (výchova, jednotlivé alebo skupinové účelové výbery, prirodzená obnova lesa - v nevyhnutných prípadoch umelá obnova) zamerané len na zlepšenie a úpravu drevinového zloženia a štruktúry v porastoch – na stav blízky prírodnému lesu (zastúpenie drevín zodpovedajúce stanovištným podmienkam; obnovná doba dlhá až nepretržitá, rôznoveká a horizontálne a vertikálne diferencovaná cieľová štruktúra porastov, cieľové zakmenenie porastov (súčet etáží) minimálne 0,5);
- pri obnove (v prípade jej potreby) uplatňovanie výberkového alebo účelového hospodárskeho spôsobu - forma jednotlivá alebo skupinová;
- ponechávanie stromov rubného veku na dožitie v počte najmenej 20 ks na 1 ha vrátane stojacich štompov, zlomov, dutinových stromov a biotopových stromov;
- ponechávanie pionierskych drevín na dožitie, neodstraňovať ich v rámci výchovy, pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 20 %;
- ponechávanie hrubého odumretého dreva (ležanina) v porastoch nad 70 rokov s minimálnym priemerom 20 cm na tenšom konci v objeme najmenej 20 m³ na 1 ha;
- porasty, ktoré predstavujú hniezdny biotop dravcov, sov a bociana čierneho ponechať bez zásahu vrátane náhodnej ťažby;
- v porastoch nad 50 rokov úmyselnú a náhodnú ťažbu vykonať v mimohniezdnom období, t.j. od 15. júla do 28. februára bežného kalendárneho roka;
- časové obmedzenie skladovania listnatého dreva na lesných skladoch od 1. júna do 31. júla bežného kalendárneho roka.

Zásady manažmentu/starostlivosti o predmety ochrany v EFP 3.1 a EFP 3.2:

- uplatňovanie princípov prírody blízkeho obhospodarovania lesa v zmysle § 2 písm. x) a § 18 ods. 4 zákona 326/2005 Z.z. o lesoch zamerané na zlepšenie drevinového zloženia a štruktúry lesných biotopov - pri pestovnej a ťažbovej činnosti zachovať prirodzené drevinové zloženie lesných biotopov podľa Katalógu biotopov, t.j. zachovať podiel hlavných a typických druhov drevín, ťažbou prednostne odstraňovať netypické a stanovištne nepôvodné druhy - výnimkou sú pionierske dreviny do 20 % zastúpenia v poraste;
- ponechávanie pionierskych drevín na dožitie, neodstraňovať ich v rámci výchovy, pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 20 % - nie na úkor hospodárskych drevín;
- ponechávanie stromov rubného veku na dožitie v počte najmenej 10 ks na 1 ha vrátane stojacich štompov, zlomov, dutinových stromov a biotopových stromov;
- ponechávanie hrubého odumretého dreva (ležanina) v porastoch nad 70 rokov s minimálnym priemerom 20 cm na tenšom konci v objeme najmenej 10 m³ na 1 ha;

- porasty, ktoré predstavujú hniezdny biotop dravcov, sov a bociana čierneho ponechať bez zásahu podľa PSoL (výnimkou je spracovanie vývrátov v mimohniezdnom období, t.j. od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka), nové hniezdne lokality zistené po schválení PSoL oznámiť Správe NP Slovenský kras a obhospodariteľovi lesa a zabezpečiť nezasahovanie v okruhu 100 m okolo hniezdného stromu - na zvyšnej časti porastu je zásah možný v mimohniezdnom období, od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka;
- v porastoch nad 50 rokov úmyselnú a náhodnú ťažbu v objeme nad 5 % zo zásoby porastu vykonať v mimohniezdnom období, t.j. od 15. júla do 28. februára bežného kalendárneho roka;
- realizácia rekonštrukcie porastov nepôvodných drevín – premena drevinového zloženia;
- časové obmedzenie skladovania listnatého dreva na lesných skladoch od 1. júna do 31. júla bežného kalendárneho roka.

Zásady manažmentu/starostlivosti o predmety ochrany EFP 4.1, EFP 4.2 a v EFP 5:

Kosenie a pasenie

- na kosných lúkach (v minulosti kosených) zachovať pravidelné kosenie 1 až 2 krát za rok; na niektorých lokalitách je vhodné/možné extenzívne dopásanie v jesennom alebo v jarnom období (apríl, máj, september až november);
- kosiť od stredu k okrajom porastu alebo od jednej strany pozemku na druhú stranu;
- kosbu na 10 % pôdneho bloku posunúť na neskorší termín (minimálne od 1. augusta), kde môžu byť zahrnuté menej produktívne časti ako napr. strmší svah alebo medza, podmáčané miesto alebo pod. z pohľadu ochrany niektorých skupín živočíchov. Z pohľadu ochrany motýľov je vhodným opatrením ponechanie nepokoseného pásu až do konca septembra;
- na pasienkoch zachovať extenzívne pasenie; pravidelné prekladanie košiarov (min. však raz za 3 dni), zabezpečiť ochranu hospodárskych zvierat pred veľkými šelmami strážením stáda pastierskym strážnym psom ako aj elektrickým oplôtom;
- podmáčané lúky spravidla len kosiť (obmedziť vchádzanie hospodárskych zvierat do biotopu; prepasenie je možné len na vybraných lokalitách, len veľmi krátkodobo /v jesennom období/ – a to len po dohode so Správou NP Slovenský kras);
- slatiny a prameniská len kosiť (vylúčenie pasenia, napájania a vchádzania hospodárskych zvierat);
- mulčovanie je možné len na dlhodobo neobhospodarovaných lúkach – so starinou a sukcesnými drevinami – z dôvodu prípravy lokality na bežné obhospodarovanie; v takomto prípade je možné mulčovať max. 3 roky po sebe; doplnkovo mulčovať je možné aj nedopasky na spásaných pasienkoch;
- pri intenzívnej pastve pasienky udržiavať v nezaburinenom stave, plochy zarastené nitrofilnými druhmi ako sú žihľava, bodliak a pod. vykášať alebo mulčovať;

Košarovanie a stádlenie

- pri stádlení a košarovaní hospodárskych zvierat na plochách TTP dohodnúť konkrétne miesto stádlenia a košarovania so Správou NP Slovenský kras (aby nedošlo k poškodeniu vzácných biotopov a druhov).
- stádlenie a košarovanie hospodárskych zvierat len mimo ochranného pásma jaskýň

Preháňanie hospodárskych zvierat na lokality

- na lúky a pasienky mimo A zóny, ktoré sú však obklopené A zónou a kde je potrebné zabezpečiť ich vypásanie (prepásanie) je možné preháňať hospodárske zvieratá ako doposiaľ, t.j. cez existujúce priehony, ktoré sa nachádzajú v lesných porastoch a zároveň sú súčasťou A zóny, ak nejestvuje možnosť využitia iných priehonov.

Odstraňovanie náletových drevín

- odstraňovanie náletových drevín na parcelách vedených ako trvalé trávne porasty za účelom pravidelného obhospodarovania so zachovaním existujúcich starých/starších solitérnych drevín (stromov a krov) po dohode so Správou NP Slovenský kras.

Hnojenie, použitie chemických prípravkov a iné aktivity

- aplikácia chemických a iných podobných prípravkov (pesticídov, umelých hnojív, digestátu) len mimo ochranného pásma jaskýň;
- možné je použitie hnoja, hnojovky, príp. močoviny v množstve do 100 kg hmoty na ha;
- vylúčenie rozorávania lúk a pasienkov na pozemkoch vedených v KN-C ako TTP;
- pozemky, ktoré boli v súčasnosti a dlhodobo využívané ako role (orba a pestovanie plodín), môžu byť takto využívané aj naďalej.

Dôležitým faktorom, ktorý významne (priamo či nepriamo) prispieva k zachovaniu nelesných biotopov v EFP 4 a EFP 5 na území národného parku, sú hospodárske zvieratá, preto je kľúčová podpora chovov hospodárskych zvierat (predovšetkým tradičných plemien).

Zásady pri výrube náletových drevín a krovín:

- výrub drevín vykonať v mimohniezdnom období (od 1. 10. do 28. 2. bežného kalendárneho roka);
- ponechať solitérne dreviny s obvodom kmeňa nad 120 cm, solitérne jedince ovocných drevín napr. čerešňa vtáčia, miestnych odrôd a plánok ovocných drevín, krovité jedince hlohov s priemerom kmienka min. 7 cm, pomiestne jedince ruží (*Rosa canina*) a borievok obyčajných (*Juniperus communis*);
- ponechať brehové porasty vodných tokov, min. 5 m od brehovej čiary po oboch stranách vodného toku;
- ponechať dreviny s hniezdami a dutinové stromy, ktoré budú slúžiť alebo slúžia na hniezdenie vtáctva a netopierov;
- nezasahovať do najcennejších lokalít s lesnými vyvinutými biotopmi (s charakterom lesa), ktoré vznikali sekundárnou sukcesiou niekoľko desiatok rokov (viac ako 50) po opustení obhospodarovania;
- výruby vykonávať tak, aby nedošlo k poškodeniu vegetačného krytu (ešte v nezarastenej časti TTP náletovými drevinami) v danom poraste (najmä pri vyťahovaní, približovaní a odvoze dreva);
- po skončení rubných prác zabezpečiť uhádzanie všetkých zvyškov (konárov) do kôp, na miestach s výskytom travinného porastu je nutné odtiahnuť všetky zvyšky na okraj lúky;
- pri plošnom výrube zabezpečiť opätovné nezmladzovanie pňov vyrúbaných drevín a krovín opakovaným vykášaním výmladkov listnatých drevín a krovín.

Zásady umiestňovania stavieb:

- na stavbu zariadení s turistickým účelom (informačné panely, informačné body, lavičky, prístrešky, útulne) uprednostniť drevo s použitím prvkov ľudovej architektúry, na

stavbu drevenej konštrukcie využívať masívne drevo, nepoužívať cudzorodé, neprirodné materiály ako sú výrobky z PVC a rôzne druhy plechov;

- stavebné práce vykonať tak, aby sa zamedzilo poškodeniu okolitého biotopu;
- v prípade potreby výkopových prác je potrebné dohliadnuť, aby sa zamedzilo zavlečeniu invázných rastlín;
- odpad vzniknutý pri činnosti bude odvezený a bude s ním nakladané v zmysle príslušných právnych noriem;
- nevytvárať nové oplotenia pozemkov v NP Slovenský kras, z dôvodu zabezpečenia migračnej priechodnosti pre živočíchy.

Zásady manažmentu/starostlivosti o predmety ochrany v EFP 7 a EFP 9:

- uplatňovanie jemných spôsobov hospodárenia účelovým hospodárskym spôsobom alebo maloplošnou formou podrastového hospodárskeho spôsobu (jednotlivý alebo skupinový (hlúčikový) výber, pri pásoch šírka na 1 výšku porastu) zamerané na zlepšenie drevinového zloženia (podľa Katalógu biotopov) a štruktúry lesných biotopov;
- ponechávanie pionierskych drevín na dožitie, neodstraňovať ich v rámci výchovy, pokiaľ ich zastúpenie nepresiahne 10 %;
- ponechávanie stromov rubného veku na dožitie v počte najmenej 5 ks na 1 ha vrátane stojacich štopov, zlomov, dutinových stromov a biotopových stromov;
- ponechávanie hrubého odumretého dreva (ležanina) v porastoch nad 70 rokov s minimálnym priemerom 20 cm na tenšom konci v objeme najmenej 5 m³ na 1 ha;
- porasty, ktoré predstavujú hniezdny biotop dravcov, sov a bociana čierneho ponechať bez zásahu podľa PSoL (výnimkou je spracovanie vývrátov v mimohniezdnom období, t.j. od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka), nové hniezdne lokality zistené po schválení PSoL oznámiť Správe NP Slovenský kras a obhospodarovateľovi lesa a zabezpečiť nezasahovanie v okruhu 100 m okolo hniezdného stromu - na zvyšnej časti porastu je zásah možný v mimohniezdnom období, od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka;
- v porastoch nad 50 rokov úmyselnú a náhodnú ťažbu v objeme nad 5 % zo zásoby porastu vykonať v mimohniezdnom období, t.j. od 15. júla do 28. februára bežného kalendárneho roka;
- časové obmedzenie skladovania listnatého dreva na lesných skladoch od 1. júna do 31. júla bežného kalendárneho roka.

Zásady manažmentu/starostlivosti o predmety ochrany v EFP 8:

- uplatňovanie jemných spôsobov hospodárenia účelovým hospodárskym spôsobom alebo maloplošnou formou podrastového hospodárskeho spôsobu (jednotlivý alebo skupinový (hlúčikový) výber, pri pásoch šírka na 1 výšku porastu) zamerané na zlepšenie drevinového zloženia (podľa Katalógu biotopov) a štruktúry lesných biotopov;
- ponechávanie stromov rubného veku na dožitie v počte najmenej 5 ks na 1 ha vrátane stojacich štopov, zlomov, dutinových stromov a biotopových stromov;
- ponechávanie hrubého odumretého dreva (ležanina) v porastoch nad 70 rokov s minimálnym priemerom 20 cm na tenšom konci v objeme najmenej 5 m³ na 1 ha;
- časové obmedzenie skladovania listnatého dreva na lesných skladoch od 1. júna do 31. júla bežného kalendárneho roka.

Všeobecné zásady, ktoré je potrebné uplatňovať v území

Poľovníctvo

- v území NP Slovenský kras vylúčiť vnaďenie a prikrmovanie raticovej zveri jadrovým a dužinatým krmivom.
Pozn.: Prikrmovanie obilninami (z južného Slovenska) na krmoviskách, vnaďiskách, pri posedoch, na poličkách pre zver a priame pestovanie obilnín v poličkách taktiež prispieva k šíreniu inváznych druhov rastlín. Takto sa do územia NP Slovenský kras dostali ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*), slnečnica hl'uznatá – topinambur (*Helianthus tuberosus*), durman obyčajný (*Datura stramonium*)
- V NP Slovenský kras prikrmovať výlučne senom alebo letninou;
Pozn.: lúčne seno vyrobené z vysušenej pokosenej trávy z predmetných lúk bude umiestňované do drevených senníkov nachádzajúcich sa na týchto lúkach alebo na ich okrajoch.
- neumiestňovať krmoviská v blízkosti ľudských obydľí;
- eliminovať výskyt introdukovaných poľovných druhov ako muflón lesný, daniel škvrnitý, ktoré môžu poškodiť lesné porasty a pri premnožení aj bylinnú etáž a nelesné biotopy;
- poľovnícke zariadenia v zóne C je možné zriaďovať len po dohode a za určenia podmienok so Správou NP Slovenský kras.

Rybárstvo

- vylúčiť zarybňovanie a chov nepôvodných druhov rýb v NP Slovenský kras a jeho ochrannom pásme (ako napr. sivoň a iné);

Turizmus, turistické a cyklistické chodníky

- vybudovanie turistického informačného centra;
- využitie kultúrno-historickej lokality – areál Turnianskeho hradu,
- zabezpečenie kvalifikovaných sprievodcovských služieb;
- vytvorenie nových produktov v oblasti ekoturistiky (ubytovanie a strava v penziónoch, múzeum ľudových tradícií, sprístupnenie kultúrnych zaujímavostí, ukážka tradičných remesiel, požičovňa bicyklov a pod.);
- skvalitnenie značenia turistických trás, údržba ich priechodnosti a citlivé budovanie drobnej doplnkovej infraštruktúry pre turistov pozdĺž trás (informačné panely, oddychové miesta s lavičkami, upravené studničky, zábradlia, mostíky, ekologické toalety na najfrekventovanejších trasách a miestach);
- na turistických trasách, oddychových miestach a pri informačných paneloch nie je vhodné osádzať nádoby resp. vrecia na odpad a to najmä z dôvodu, že obsah odpadu predstavuje nebezpečný zdroj potravy pre voľne žijúce populácie živočíchov (napr. medveď, liška, jazvec) alebo vtáky (napr. krkavec). Dochádzalo by tak k lákaniu uvedených živočíchov k turisticky využívaným trasám a miestam, čím by sa zvýšilo riziko vzniku konfliktnej situácie;
- pravidelná údržba náučných chodníkov a náučných lokalít, prípadne dobudovanie infraštruktúry existujúcich náučných zariadení;
- pri budovaní náučných zariadení využívať prioritne prírodné materiály. Po zriadení zabezpečiť obnovu značenia trasy a údržbu a obnovu informačných panelov a ďalšej infraštruktúry náučných zariadení;
- táborenie a bivakovanie len na vyhradených miestach, bivakovanie od súmraku max. na 1 noc bez možnosti rozloženia ohňa, najviac 100 m od chodníka s výnimkou území v zóne A;

- v návštevnom poriadku aktualizovať existujúce a doplniť náučné chodníky: NCH Zelená hranica, NCH Krasové javy Hôrky, NCH Pri Gombaseckej jaskyni, NCH Turniansky hradný vrch, NCH Come together (planina Dolný vrch), NCH pravidelného letného a zimného turistického výstupu na Plešivskú planinu; veže na pozorovanie vtáctva: Hrhovské rybníky a turistický chodník: Hrhov – jaskyňa Oltár;
- v návštevnom poriadku aktualizovať existujúce a doplniť novovytvorené cyklistické chodníky: Debraď – Ladislavova vyvierka a Ladislavova vyvierka – Hačava; Jablonov nad Turňou – Hrušovské jazerá – Hrušov – Kaplnka sv. Anny; Drieňová studňa – Gemerská Hôrka a Zádielska chata – Silica; Plešivská planina/Gerlašské skaly/ - Kružná;
- pohyb na bicykli mimo vyznačených cyklotrás na území národného parku, vjazd a státie s motorovým vozidlom na území národného parku a jeho ochranného pásma, parkovanie na území národného parku, lyžovanie na bežeckých lyžiach na území národného parku, stanovanie na území národného parku, trasy pre jazdu v sedle na koni na území národného parku, trasy pre prevoz konskými záprahmi na území národného parku – v zmysle návštevneho poriadku;
- neumiestňovať na území NP Slovenský kras a jeho ochranného pásma žiadne reklamné panely a billboardy;
- odstrániť nelegálne skládky odpadu;
- skalolezecké záujmy na vyhradených miestach s časovým obmedzením v Hájskej doline a Zádielskej tiesňave;
- preteky v orientačnom behu celoslovenského i medzinárodného významu – raz ročne na Silickej a Plešivskej planine;
- let lietajúcim športovým zariadením (napr. klzákom) s časovým obmedzením na vyhradenom mieste v k. ú. Háj.

Kameňolomy

- dobývacie priestory Lipovník, Silická Brezová I. a Silická Brezová II. - v prípade spracovávania nových plánov otvárania, prípravy a dobývania navrhnuť postupy, ktoré z dôvodu zachovania krajinného rázu a ekologickej stability územia utlmia ťažbu a zabránia zmene mikroklimatických pomerov, likvidácii lesných biotopov odlesnením, odstraňovaním pôdneho krytu, likvidácii pôdnych organizmov, fauny a flóry;
- ložisko nevyhradeného nerastu Drienovec – dodržať schválený plán likvidácie lomu s ukončením činnosti v roku 2038, prípadne skôr.

3.3. Opatrenia na dosiahnutie cieľov ochrany, harmonogram a merateľné indikátory ich plnenia, oprávnený subjekt na ich plnenie

Dlhodobý cieľ 1:							
ZACHOVANIE ALEBO POSTUPNÁ OBNOVA PRIRODZENÝCH EKOSYSTÉMOV							
<u>Operatívny cieľ 1.1:</u> Zachovanie prirodzených ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov (A zóna) v EFP1 Lesy ponechané na samovoľný vývoj. Ponechaním lesných porastov a prirodzených procesov bez zásahu človeka sa dosiahne rôznorodá štruktúra porastov s výskytom pôvodných druhov drevín typických pre biotopy Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls2.2 (*91G0) Dubovo-hrabové lesy panónske, Ls3.1 (*91H0) Teplomilné submediteránne dubové lesy, Ls3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva. Opatrenia zabezpečia zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu druhov na lesné biotopy viazané.							
Opatrenie	Bezzásahový režim v lesných porastoch v EFP1.1 a EFP1.2						
1.1.1	Merateľný indikátor plnenia: výmera porastov s ochranou autoregulačných procesov, priblíženie sa k stavu prirodzených alebo prírodných lesov, vhodné podmienky pre hniezdenie druhov vtákov a výskyt ostatných druhov živočíchov a rastlín						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
1.1.1.1	Žiadny manažment v lesných biotopoch (bezzásah)	Ls1.3, Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, Ls6.2 <i>Lathyrus pisiformis, Cypripedium calceolus, Carex brevicollis, Cephalanthera damasonium, C. longifolia, C. rubra, Epipactis microphylla, E. pontica, E. purpurata, Erythronium dens-canis,</i>	Udržaný alebo zlepšený stav biotopov; v porastoch sa nevykonávajú žiadne lesohospodárske opatrenia, dostatok mŕtveho dreva, stabilné populácie druhov vyskytujúcich sa	2024 – 2033	Vlastník, správca, užívateľ, S-NP Slovenský kras	Finančná náhrada (štátny rozpočet)	1.1, 1.2

		<i>Goodyera repens, Limodorum abortivum, Taxus baccata</i> <i>Aquila pomarina, Haliaeetus albicilla, Falco peregrinus, Pernis apivorus, Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Picus canus, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis, Bubo bubo, Ciconia nigra</i> <i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Duvalius hungaricus, Bythinella pannonica, Salamandra salamandra, Myotis bechsteinii, Barbastella barbastellus, Felis silvestris, Lynx lynx, Canis lupus</i>	v území				
Operatívny cieľ 1.2: Obnova prirodzených lesných ekosystémov (B zóna) v EFP2 Lesy s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi Realizáciou opatrení sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre biotopy Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls2.2 (*91G0) Dubovo-hrabové lesy panónske, Ls3.1 (*91H0) Teplomilné submediteránne dubové lesy, Ls3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, s minimálnym výskytom nepôvodných druhov.							
Opatrenie 1.2.1	Lesohospodárske opatrenia vedúce k zlepšeniu stavu lesných biotopov Ls1.3, Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4 a druhov na ne viazaných v zóne B v EFP2.1 a EFP2.2 Merateľný indikátor plnenia: výmera porastov so zlepšujúcim sa stavom lesných biotopov/priblíženie sa k stavu prirodzených alebo prírodných lesov; zachovaný priaznivý stav biotopu a priaznivé podmienky pre existenciu druhov (existujúcich jedincov), nedochádza k zmenšovaniu mikrohabitatov v rámci biotopov druhov, vhodné hniezdne a potravné podmienky						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP

1.2.1.1	Osobitný režim hospodárenia (výchova, účelový jednotlivý a skupinový výber, prirodzená obnova lesa – v nevyhnutných prípadoch umelá obnova) – zameraný na postupnú úpravu drevinového zloženia (zastúpenie typických a hlavných druhov drevín lesných biotopov) pri zachovaní pionierskych drevín do 20 % zastúpenia a vytvorenie diferencovanej štruktúry porastov (horizontálne a vertikálne) blízkej prirodzeným / prírodným lesom	Ls1.3, Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, <i>Cephalanthera damasonium, C. longifolia, C. rubra, Epipactis microphylla, E. pontica, Limodorum abortivum</i> <i>Aquila pomarina, Heliaeetus albicilla, Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Picus canus, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis, Pernis apivorus, Ciconia nigra, Sylvia nisoria, Lanius collurio, Jynx torquilla, Caprimulgus europaeus, Lullula arborea, Otus scops, Saxicola rubicola, Upupa epops</i> <i>Eriogaster catax, Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Duvalius hungaricus, Bythinella pannonica, Salamandra salamandra, Lacerta viridis, Natrix tessellata, Myotis bechsteini, Barbastella barbastellus, Felis silvestris, Lynx lynx, Canis lupus</i>	Udržaný alebo zlepšený stav biotopov a druhov; prevaha prírodných lesov (v porastoch sa vyskytujú typické a hlavné druhy drevín (podľa Katalógu biotopov) a bylín); cieľové zakmenenie porastov (súčet etáží) minimálne 0,5	2024 – 2033	Vlastník, správca, užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2
1.2.1.2	Ponechanie živých stojacich stromov, dutinových stromov a biotopových stromov na dožitie a mŕtveho dreva (suché odumreté alebo odumierajúce stojace alebo ležiace drevo) v porastoch, vrátane zlomených zvyškov kmeňov (štopov) pri vykonávaní ťažby.	Ls1.3, Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, <i>Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Picus canus, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis</i> <i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Duvalius hungaricus, Myotis bechsteini, Barbastella barbastellus</i>	Zabezpečenie hniezdných a potravných možností druhov, udržaný alebo zlepšený stav biotopov; v poraste min. 20 ks stojacich stromov strednej hrúbky na ha (vrátane dutinových a biotopových stromov), min. 20 m³ hrubého mŕtveho dreva	2024 – 2033	Vlastník, správca, užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2

			na ha (v porastoch nad 70 rokov)				
1.2.1.3	Ponechanie porastov, ktoré predstavujú hniezdny biotop dravcov, sov, alebo bociana čierneho bez zásahu vrátane náhodnej ťažby	<i>Aquila pomarina, Pernis apivorus, Strix uralensis, Ciconia nigra</i>	Stabilné hniezdenie na hniezdných lokalitách	2024 – 2033	Vlastník, správca, užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2
1.2.1.4	Casové obmedzenie vykonávania úmyselnej a náhodnej ťažby v hniezdnom období, od 1. marca do 31. júla bežného kalendárneho roka	<i>Picus canus, Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis</i> <i>Myotis bechsteinii, Barbastella barbastellus</i>	Zachovanie priaznivého stavu druhov	2024 – 2033	Vlastník, správca, užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2
1.2.1.5	Casové obmedzenie skladovania listnatého dreva na lesných skladoch a na okraji porastov v období od 1. júna do 31. júla bežného kalendárneho roka	<i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus,</i>	Zachovanie priaznivého stavu druhov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2
Operatívny cieľ 1.3: Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov postupmi prírode blízkeho lesného hospodárstva (C zóna) v EFP3 Lesy s prírode blízkyh hospodárením Realizáciou opatrení sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre biotopy Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls2.2 (*91G0) Dubovo-hrabové lesy panónske, Ls3.1 (*91H0) Teplomilné submediteránne dubové lesy, Ls3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy s minimálnym výskytom nepôvodných druhov pri uplatňovaní princípov prírode blízkeho obhospodarovania lesa.							
Opatrenie 1.3.1	Lesohospodárske opatrenia vedúce k zlepšeniu stavu lesných biotopov Ls1.3, Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, k udržaniu a zlepšeniu stavu druhov na ne viazaných v zóne C v EFP3.1 a EFP3.2						
	Merateľný indikátor plnenia: zlepšujúci sa stav lesných biotopov (priblíženie sa k stavu prirodzených alebo prírodných lesov), vekovo a priestorovo rôznorodé porasty, zachovanie hniezdných možností pre druhy vtákov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob	EFP

				realizácie		financovania	
1.3.1.1	Prírode blízke obhospodarovanie lesa v zmysle § 2 písm. x) a § 18 ods. 4 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch zamerané na zlepšenie drevinového zloženia a štruktúry lesných biotopov - pri pestovnej a ťažbovej činnosti zachovať prirodzené drevinové zloženie lesných biotopov podľa Katalógu biotopov, t.j. zachovať podiel hlavných a typických druhov drevín, ťažbou prednostne odstraňovať netypické a stanovištne nepôvodné druhy – výnimkou sú pionierske dreviny do 20 % zastúpenia v poraste	Ls1.3, Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, <i>Lathyrus pisiformis, Cypripedium calceolus, Carex brevicollis, Cephalanthera damasonium, C. longifolia, C. rubra, Dactylorhiza viridis, Epipactis microphylla, E. pontica, E. purpurata, Goodyera repens, Limodorum abortivum</i> <i>Aquila pomarina, Heliaeetus albicilla, Falco peregrinus, Ciconia nigra, Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Picus canus, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis, Pernis apivorus</i> <i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Duvalius hungaricus, Bythinella pannonica, Salamandra salamandra, Lacerta viridis, Natrix tessellata, Myotis bechsteinii, Barbastella barbastellus, Felis silvestris, Lynx lynx, Canis lupus</i>	Zlepšený stav biotopov, diferencovaná štruktúra lesných porastov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2
1.3.1.2	V rámci výchovných opatrení (prečistky až prebierky) ponechávať prípravné dreviny – ako jarabiny, vrby, osiky, brezy, pokiaľ ich zastúpenie v poraste nepresiahne 20 % (nie na úkor hospodárskych drevín)	<i>Picus canus, Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius</i>	Zachovanie potravných a hniezdných možností pre druhy	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2

1.3.1.3	Ponechanie živých stojacich stromov, dutinových stromov a biotopových stromov na dožitie a mŕtveho dreva (suché odumreté alebo odumierajúce stojace alebo ležiace drevo) v porastoch, vrátane zlomených zvyškov kmeňov (štompov) pri vykonávaní ťažby.	Ls1.3, Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, <i>Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius, Picus canus, Dryocopus martius, Strix uralensis</i> <i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Duvalius hungaricus, Myotis bechsteinii, Barbastella barbastellus</i>	Zabezpečenie hniezdných a potravných možností druhov, udržanie alebo zlepšenie stavu biotopov; v poraste min. 10 ks stojacich stromov strednej hrúbky na ha (vrátane dutinových a biotopových stromov), min. 10 m ³ hrubého mŕtveho dreva na ha (v porastoch nad 70 rokov)	2024 – 2033	Vlastník, správca, užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2
1.3.1.4	Ponechanie porastov, ktoré predstavujú hniezdny biotop dravcov, sov, alebo bociana čierneho bez zásahu podľa PSoL (výnimkou je spracovanie vývrátov v mimohniezdnom období, od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka); nové hniezdne lokality zistené po schválení PSoL oznámiť Správe NP Slovenský kras a obhospodarovateľovi lesa a zabezpečiť nezasahovanie v okruhu 100 m okolo hniezdného stromu - na zvyšnej časti porastu je zásah možný v mimohniezdnom období, od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka	<i>Aquila pomarina, Pernis apivorus, Strix uralensis, Ciconia nigra</i>	Stabilné hniezdenie na hniezdných lokalitách	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2
1.3.1.5	Casové obmedzenie vykonávania úmyselnej a náhodnej ťažby v porastoch nad 50 rokov v objeme nad 5	<i>Aquila pomarina, Pernis apivorus, Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius, Picus canus, Dryocopus</i>	Zachovanie priaznivého stavu druhov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca,	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2

	% zo zásoby porastu v hniezdnom období od 1. marca do 14. júla bežného kalendárneho roka	<i>martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis, Ciconia nigra</i> <i>Myotis bechsteini, Barbastella barbastellus</i>			S-NP Slovenský kras		
1.3.1.6	Rekonštrukcia porastov nepôvodných druhov drevín - premena drevinového zloženia pomocou prirodzeného zmladenia a predsadby/predsejby alebo podsadby/podsejby stanovištné pôvodnými drevinami v hlúčikoch s výmerou do 0,2 ha	Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4 <i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Duvalius hungaricus,</i>	Udržaný alebo zlepšený stav biotopov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2
1.3.1.7	Časové obmedzenie skladovania listnatého dreva na lesných skladoch a na okraji porastov v období od 1. júna do 31. júla bežného kalendárneho roka	<i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus,</i>	Zachovanie priaznivého stavu druhov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2
Operatívny cieľ 1.4: Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov jemnými spôsobmi hospodárenia v EFP7 CHVÚ Slovenský kras (časť mimo NP a OP NP), EFP8 ÚEV Čierna Moldava (časť mimo OP), EFP9 Ochranné pásmo NP Slovenský kras. Realizáciou opatrení sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre biotopy Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls2.2 (*91G0) Dubovo-hrabové lesy panónske, Ls3.1 (*91H0) Teplomilné submediteránne dubové lesy, Ls3.51 Sucho- a kyslomilné dubové lesy, Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Ls5.1 Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140), Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150) s minimálnym výskytom nepôvodných druhov pri uplatňovaní jemných spôsobov hospodárenia lesa.							
Opatrenie 1.4.1	Lesohospodárske opatrenia vedúce k zlepšeniu stavu lesných biotopov Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, k udržaniu a zlepšeniu stavu druhov na ne viazaných v EFP7, EFP8 a EFP9.						
	Merateľný indikátor plnenia: zlepšujúci sa stav lesných biotopov (priblíženie sa k stavu prirodzených alebo prírodných lesov), vekovo a priestorovo rôznorodé porasty, zachovanie hniezdných možností pre druhy						

Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
1.4.1.1	Jemné spôsoby hospodárenia účelovým hospodárskym spôsobom alebo maloplošnou formou podrastového hospodárskeho spôsobu (jednotlivý alebo skupinový (hlúčikový) výber, pri pásoch šírka na 1 výšku porastu) zamerané na zlepšenie drevinového zloženia (podľa Katalógu biotopov) a štruktúry lesných biotopov	Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, <i>Cephalanthera damasonium, C. longifolia, C. rubra, Epipactis microphylla, E. pontica, Limodorum abortivum</i> <i>Aquila pomarina, Heliaeetus albicilla, Falco peregrinus, Ciconia nigra, Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Picus canus, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis, Pernis apivorus</i> <i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Salamandra salamandra, Bombina variegata, Natrix tessellata</i>	Zlepšený stav biotopov a druhov, diferencovaná štruktúra lesných porastov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 8, 9
1.4.1.2	V rámci výchovných opatrení (prečistky až prebierky) ponechávať prípravné dreviny – ako jarabiny, vrby, osiky, brezy, pokiaľ ich zastúpenie v poraste nepresiahne 10 %	<i>Picus canus, Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius</i>	Zachovanie potravných a hniezdných možností pre druhy	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 9
1.4.1.3	Ponechanie živých stojacich stromov, dutinových stromov a biotopových stromov na dožitie a mŕtveho dreva (suché odumreté alebo odumierajúce stojace alebo ležiace drevo) v porastoch, vrátane zlomených zvyškov	Ls2.1, Ls2.2, Ls3.1, Ls3.51, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, <i>Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius, Picus canus, Dryocopus martius, Strix uralensis</i>	Zabezpečenie hniezdných a potravných možností druhov, udržanie alebo zlepšenie stavu biotopov; v poraste min. 5 ks stojacich stromov strednej hrúbky na ha (vrátane	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 8, 9

	kmeňov (štoppov) pri vykonávaní ťažby.	<i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Myotis bechsteinii, Barbastella barbastellus</i>	duťinových a biotopových stromov), min. 5 m ³ hrubého mŕtveho dreva na ha (v porastoch nad 70 rokov)				
1.4.1.4	Ponechanie porastov, ktoré predstavujú hniezdny biotop dravcov, sov, alebo bociana čierneho bez zásahu podľa PSoL (výnimkou je spracovanie vývrátov v mimohniezdnom období, od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka); nové hniezdne lokality zistené po schválení PSoL oznámiť Správe NP Slovenský kras a obhospodarovateľovi lesa a zabezpečiť nezasahovanie v okruhu 100 m okolo hniezdného stromu - na zvyšnej časti porastu je zásah možný v mimohniezdnom období, od 1. septembra do 28. februára bežného kalendárneho roka	<i>Aquila pomarina, Pernis apivorus, Strix uralensis, Ciconia nigra</i>	Stabilné hniezdenie na hniezdných lokalitách	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 9
1.4.1.5	Casové obmedzenie vykonávania úmyselnej a náhodnej ťažby v porastoch nad 50 rokov v objeme nad 5 % zo zásoby porastu v hniezdnom období od 1. marca do 14. júla bežného kalendárneho roka	<i>Aquila pomarina, Pernis apivorus Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius, Picus canus, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Strix uralensis, Ciconia nigra</i> <i>Myotis bechsteinii, Barbastella barbastellus</i>	Zachovanie priaznivého stavu druhov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 9
1.4.1.6	Casové obmedzenie skladovania listnatého dreva na lesných skladoch a na okraji porastov v období od	<i>Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Lucanus cervus,</i>	Zachovanie priaznivého stavu druhu	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 8, 9

	1. júna do 31. júla bežného kalendárneho roka						

Dlhodobý cieľ 2: APLIKOVANIE ZÁSAD UDRŽATEĽNOSTI CESTOVNÉHO RUCHU POSTAVENÉHO NAJMÄ NA REKREÁCIU PRI POZNÁVANÍ PRÍRODY A KRAJINY A VZDELÁVACEJ PONUKE PRE NÁVŠTEVNÍKA							
<i>Operatívny cieľ 2.1:</i> Formovanie kvalitného zázemia založeného na spolupráci a uplatňovanie manažmentu udržateľného cestovného ruchu pre spravovanie Národného parku Slovenský kras Výsledkom opatrení je otvorenie návštevníckeho centra a zvýšenie počtu verejne prístupných jaskýň, starostlivosť o turistickú infraštruktúru a zjednotenie správy štátnych pozemkov pre zlepšenie ponuky služieb.							
Opatrenie	Príprava a realizácia návštevníckeho a informačného centra						
2.1.1	Merateľný indikátor plnenia: počet funkčných centier pre návštevníkov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
2.1.1.1	Otvorenie a funkčná prevádzka návštevníckeho centra		Počet funkčných centier pre návštevníkov	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	
2.1.1.2	Zriadenie stálej expozície krasu a jaskýň pri Gombaseckej jaskyni (s dôrazom na jaskyne Silicko-gombaseckého hydrologického systému)		Stavebné úpravy starej prevádzkovej budovy Gombaseckej jaskyne a zriadenie expozície	2024 – 2033	ŠOP SR - SSJ, v spolupráci so SMOPaJ v Liptovskom Mikuláši a Baníckym múzeom v Rožňave	Zdroje EÚ, vlastné zdroje	
Opatrenie	Správa štátnych pozemkov, sprístupnených a voľne prístupných jaskýň pre lepšie poskytovanie služieb						
2.1.2	Merateľný indikátor plnenia: počet prevádzkovaných jaskýň pre verejnosť, počet km turistickej infraštruktúry						

Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
2.1.2.1	Prevádzka a starostlivosť o sprístupnené jaskyne organizáciou ochrany prírody		Počet prevádzkovaných jaskýň pre verejnosť	2024 – 2033	ŠOP SR - SSJ	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	
2.1.2.2	Starostlivosť o turistickú infraštruktúru na štátnych pozemkoch		Počet km turistickej infraštruktúry	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	
2.1.2.3	Kompletná rekonštrukcia elektrických inštalácií v jaskyni Domica a Jasovskej jaskyni, rekonštrukcia trafostanice pri Gombaseckej jaskyni		Realizácia prác ukončená úradným povolením na prevádzkovanie jaskýň a zariadení	2024 – 2033	ŠOP SR - SSJ	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	
2.1.2.4	Rekonštrukcia a inovácia technických zariadení a prehliadkovej trasy v Krásnohorskej jaskyni pre potreby jej prevádzky		Realizácia prác ukončená úradným povolením na prevádzkovanie jaskyne	2024 – 2033	ŠOP SR - SSJ	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	
2.1.2.5	Príprava zámerov a súčinnosť pri vyhlasovaní verejnosti voľne prístupných jaskýň		Počet vyhlásených verejnosti voľne prístupných jaskýň	2024 – 2033	ŠOP SR - SSJ, S-NP Slovenský kras	Štátny rozpočet, vlastné zdroje	
Operatívny cieľ 2.2: Vytváranie ponuky produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenej na spoznávaní prírody a kultúrnych tradícií Národného parku Slovenský kras Realizáciou opatrení tohto cieľa sa vytvorí ponuka produktov trvalo udržateľného cestovného ruchu na území národného parku a jeho ochranného pásma a zabezpečí sa jednotná elektronická platforma pre distribúciu.							
Opatrenie	Definovanie produktov ekoturizmu a ich postupné zavádzanie						
2.2.1	Merateľný indikátor plnenia: vytvorená a realizovaná stratégia rozvoja						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob	EFP

				realizácie		financovania	
2.2.1.1	Spracovanie stratégie rozvoja ekoturizmu národného parku a jej realizácia		Štúdia/manuál /realizácia	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	
Opatrenie	Elektronická distribúcia ponuky prírodných a kultúrnych hodnôt						
2.2.2	Merateľný indikátor plnenia: funkčná elektronická platforma distribúcie ponuky produktov a služieb						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
2.2.2.1	Vytvorenie elektronickej distribúcie ponuky		Elektronická platforma	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	
Opatrenie	Marketingové aktivity na podporu ekoturizmu s jednotnou správou						
2.2.3	Merateľný indikátor plnenia: jednotná správa ponuky						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
2.2.3.1	Integrovanie marketingovej komunikácie ekoturizmu		Jednotná správa ponuky	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	

Dlhodobý cieľ 3:

ZVYŠOVANIE ÚROVNE POZNANIA PREDMETOV OCHRANY A FAKTOROV OVPLYVŇUJÚCICH ICH STAV

Operatívny cieľ 3.1: Zlepšenie poznania chránených a osobitne významných častí prírody a krajiny v národnom parku a v jeho ochrannom pásme.

Realizáciou opatrení sa získajú recentné údaje o výskyte a stave všetkých predmetov ochrany chráneného územia.							
Opatrenie	Realizácia výskumov (botanické, fytoecnologické, zoologické, lesnícke, geologické a iné.)						
3.1.1	Merateľný indikátor plnenia: údaje o výskyte a stave predmetov ochrany						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
3.1.1.1	Realizácia výskumov na území NP, jeho ochranného pásma, území Natura2000	Všetky predmety ochrany	Správy z výskumov, záznamy v KIMS	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras a odborné organizácie ochrany prírody, organizácie vedy a výskumu	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
Opatrenie	Pravidelný monitoring druhov a biotopov						
3.1.2	Merateľný indikátor plnenia: údaje o stave biotopov a druhov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
3.1.2.1	Pravidelný monitoring nelesných biotopov európskeho a národného významu na trvalých monitorovacích lokalitách	Všetky nelesné biotopy vedené ako predmety ochrany	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
3.1.2.2	Pravidelný monitoring lesných biotopov európskeho a národného významu na trvalých monitorovacích lokalitách	Všetky lesné biotopy vedené ako predmety ochrany	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
3.1.2.3	Pravidelný monitoring rastlín európskeho a národného významu na trvalých monitorovacích lokalitách	Všetky rastlinné predmety ochrany	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
3.1.2.4	Pravidelný monitoring živočíchov európskeho a národného významu na trvalých monitorovacích lokalitách	Všetky živočíšne predmety ochrany	Správy z monitoringov, záznamy v KIMS	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky

3.1.2.5	Mapovanie a monitoring výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a živočíchov	Invázne druhy rastlín a živočíchov	Evidencia výskytu nepôvodných druhov	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
3.1.2.6	Monitoring biotopov a kvality podzemných vôd v jaskyniach ohrozených antropogénnou činnosťou (Domica, Gombasecká jaskyňa, Milada a ďalšie), klimatické merania a zaznamenávanie stavu a zmien ľadovej výplne v Silickej ľadnici	Všetky predmety ochrany viazané na jaskynné biotopy	Správy z monitoringu, interné databázy	2024 – 2033 (podľa potreby)	ŠOP SR – SSJ, Prírodovedecká fakulta UPJŠ v Košiciach, Slovenská speleologická spoločnosť	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky

Dlhodobý cieľ 4:

ZACHOVANIE ALEBO ZLEPŠOVANIE STAVU NELESNÝCH BIOTOPOV A DRUHOV

Operatívny cieľ 4.1: Zachovanie trvalých trávnych porastov na nezmenšujúcej sa výmere

Realizáciou opatrení cieľa sa má dosiahnuť zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu nelesných biotopov trvalých trávnych porastov Lk1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk5 (6430) Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Tr1 (6210) Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte, Tr2 (*6240) Subpanónske travinno-bylinné porasty, Tr5 (6190) Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty, Tr6 Teplomilné lemy, Tr7 Mezofilné lemy, Tr8 (*6230) Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, Pi5 (*6110) Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch a druhy rastlín a živočíchov na ne viazané.

Opatrenie	Pravidelná starostlivosť o lúčne a travinno-bylinné biotopy a druhy na ne viazané v EFP4.1, EFP4.2, EFP5, EFP7, EFP8, EFP9.						
4.1.1	Merateľný indikátor plnenia: nezmenšujúca sa výmera lúčnych a travinno-bylinných biotopov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor	Predpokladaný termín	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob	EFP

			plnenia aktivity	realizácie		financovania	
4.1.1.1	Pravidelné mechanizované kosenie lúk a pasienkov – 1 až 2 krát za rok (s následným odstránením biomasy; odvoz vyhrabanej biomasy/sena – až po jeho presušení), prípadne s extenzívnym pasiením po prvej kosbe. Kosenie spôsobom od stredu ku krajom.	Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Lk7, Tr1, Tr2, Tr8 <i>Echium russicum, Pulsatilla grandis, Pulsatilla patens, Thlaspi jankae, Gymnadenia conopsea, Anacamptis coriophora, Orchis militaris, Orchis purpurea, Pulmonaria angustifolia, Gladiolus imbricatus, Lilium bulbiferum, Muscari botryoides</i> <i>Coturnix coturnix, Aquila pomarina, Lanius collurio, Circaetus gallicus, Alauda arvensis</i> <i>Cerambyx cerdo</i>	Každoročne pokosený biotop, bez stariny a nežiadúcej sukcesie; zlepšený stav biotopov	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9
4.1.1.2	Pravidelné mechanizované kosenie lúk a pasienkov s možnosťou odloženého/mozaikovitého kosenia podľa termínu dohodnutého so Správou NP Slovenský kras na miestach výskytu bezstavovcov vedených ako predmety ochrany. Kosenie spôsobom od stredu ku krajom.	<i>Isophya beybienkoi, Isophya stysi, Paracaloptenus caloptenoides, Pholidoptera transsylvanica, Saga pedo, Stenobothrus eurasius, Maculinea alcon, Parnassius mnemosyne, Zerynthia polyxena, Euplagia quadripunctata, Eriogaster catax, Cerambyx cerdo</i> <i>Coturnix coturnix, Aquila pomarina, Lanius collurio, Circaetus gallicus, Alauda arvensis</i>	Každoročne pokosený biotop s ohľadom na zachovanie populácií vyskytujúcich sa bezstavovcov vtákov.	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9
4.1.1.3	Pravidelná extenzívna pastva lúk a pasienkov hovädzím dobytkom, ovcami alebo inými hospodárskymi zvieratami	Lk1, Lk3, Lk7, Tr1, Tr2, Tr6, Tr7, Tr5, Tr8, Pi5 <i>Onosma viridis, Echium russicum, Pulsatilla grandis, Pulsatilla patens, Thlaspi jankae, Gymnadenia conopsea, Anacamptis coriophora, Orchis militaris, Orchis purpurea, Pulmonaria angustifolia, Gladiolus imbricatus, Lilium bulbiferum, Neotinea tridentata, Neotinea ustulata, Astragalus vesicarius, Asyneuma canescens, Minuartia setacea, Odontarrhena tortuosa subsp</i>	Každoročne vypasovaný biotop, bez stariny a nežiadúcej sukcesie; biotop nie je pasiením zdegradovaný alebo poškodený; udržiavaný alebo zlepšený stav predmetných	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9

		<i>heterophylla, Iris pumila, Muscari botryoides, Salix starkeana</i> <i>Sylvia nisoria, Jynx torquilla, Lullula arborea, Lanius colurio, Caprimulgus europaeus, Pernis apivorus, Otus scops, Streptopelia turtur, Upupa epops, Saxicola rubicola, Circaetus gallicus</i> <i>Cerambyx cerdo, Lacerta viridis, Spermophilus citellus</i>	biotopov a dotknutých druhov				
4.1.1.4	Pravidelná extenzívna pastva lúk a pasienkov hovädzím dobytkom, ovcami alebo inými hospodárskymi zvieratami s vytváraním mozaiky spásaných a menej spásaných plôch na miestach výskytu bezstavovcov vedených ako predmety ochrany.	<i>Isophya beybienkoi, Isophya stysi, Paracaloptenus caloptenoides, Pholidoptera transsylvanica, Saga pedo, Stenobothrus eurasius, Maculinea alcon, Parnassius mnemosyne, Zerynthia polyxena, Euplagia quadripunctata, Eriogaster catax, Cerambyx cerdo</i> <i>Sylvia nisoria, Jynx torquilla, Lullula arborea, Lanius colurio, Caprimulgus europaeus, Pernis apivorus, Otus scops, Streptopelia turtur, Upupa epops, Saxicola rubicola, Circaetus gallicus</i>	Každoročne vypasovaný biotop s ohľadom na zachovanie populácií vyskytujúcich sa bezstavovcov a vtákov.	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9
4.1.1.5	Pravidelné kosenie vlhkých lúk ručne alebo ľahkými mechanizmami 1 až 2 krát za rok s následným odstránením biomasy	Lk5, Lk6, Lk7, Lk10 <i>Epipactis palustris, Dactylorhiza incarnata, Iris sibirica</i> <i>Bombina variegata, Hyla arborea, Bufo viridis</i> <i>Coturnix coturnix, Aquila pomarina, Lanius collurio, Circaetus gallicus, Alauda arvensis</i>	Každoročne pokosený biotop, bez stariny a nežiadúcej sukcesie; zlepšený stav biotopov	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9
4.1.1.6	Pravidelné kosenie vlhkých lúk ručne alebo ľahkými mechanizmami s možnosťou odloženého/mozaikovitého kosenia podľa termínu dohodnutého so Správou NP Slovenský kras na miestach	Lk5, Lk6, Lk7, Lk10 <i>Lycaena dispar</i> <i>Coturnix coturnix, Aquila pomarina, Lanius collurio, Circaetus gallicus, Alauda arvensis</i>	Každoročne pokosený biotop s ohľadom na zachovanie populácií vyskytujúcich sa bezstavovcov.	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9

	výskytu bezstavovcov vedených ako predmety ochrany. Kosenie spôsobom od stredu ku krajom.						
4.1.1.7	Výrub sukcesných drevín na lúkach a pasienkoch s ponechávaním solitérnych jedincov alebo zhlukov drevín podľa dohody so Správou NP Slovenský kras	Tr1, Tr2, Tr5, Tr8, Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Lk7, Lk10 <i>Adenophora lilifolia, Dracocephalum austriacum, Echium russicum, Ferula sadleriana, Iris aphylla subsp hungarica, Onosma viridis (tornensis), Pulsatilla grandis, Pulsatilla patens, Thlaspi jankae, Epipactis palustris, Gymnadenia conopsea, Gymnadenia odoratissima, Orchis mascula, Platanthera chlorantha, Anacamptis coriophora, Neotinea tridentata, Neotinea ustulata, Orchis militaris, Orchis purpurea, Astragalus vesicarius, Asyneuma canescens, Crupina vulgaris, Minuartia setacea, Muscari botryoides, Odontarrhena tortuosa subsp heterophylla, Pulmonaria angustifolia, Gladiolus imbricatus, Iris pumila, Lilium bulbiferum, Onosma arenaria, Salix starkeana, Seseli peucedanoides, Sesleria heufleriana, Silene donetzica, Vinca herbacea</i> <i>Isophya beybienkoi, Isophya stysi, Paracaloptenus caloptenoides, Pholidoptera transsylvanica, Saga pedo, Stenobothrus eurasius, Maculineaalcon, Parnassius mnemosyne, Zerynthia polyxena, Euplagia quadripunctata, Eriogaster catax, Cerambyx cerdo, Lacerta viridis, Spermophilus citellus</i> <i>Coturnix coturnix, Aquila pomarina, Lanius collurio, Circaetus gallicus, Alauda arvensis</i>	Biotop bez nežiadúcej sukcesie – bez náletov drevín	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9

4.1.1.8	Mulčovanie lúk a pasienkov s výskytom náletových drevín alebo expanzívnych druhov rastlín	Tr1, Tr2, Lk1, Lk3, Lk7 <i>Echium russicum, Pulsatilla grandis, Pulsatilla patens, Thlaspi jankae, Gymnadenia conopsea, Anacamptis coriophora, Orchis militaris, Orchis purpurea, Pulmonaria angustifolia, Gladiolus imbricatus, Lilium bulbiferum, Muscari botryoides</i> <i>Cerambyx cerdo</i> <i>Coturnix coturnix, Aquila pomarina, Lanius collurio, Circaetus gallicus, Alauda arvensis</i>	Lúky a pasienky bez expanzívnych druhov rastlín alebo mladých náletov drevín, pripravené na ďalšie užívanie	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4.1, 4.2, 5, 7, 8, 9
Opatrenie	Ochranné opatrenia zamerané na likvidáciu invázných a invázne sa správajúcich druhov rastlín.						
4.1.2	Merateľný indikátor plnenia: výmera zachovaného alebo zlepšujúceho sa stavu biotopov a biotopov druhov rastlín						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.1.2.1	Likvidácia invázných drevín (<i>Robinia pseudoaccacia, Ailanthus altissima, Lycium barbarum, Negundo aceroides, Amorpha fruticosa</i>) podľa odporúčaných opatrení (Vyhláška MŽP č. 450/2019 Z.z.)	Všetky dotknuté biotopy <i>Isophya beybienkoi, Isophya stysi, Paracaloptenus caloptenoides, Pholidoptera transsylvanica, Saga pedo, Stenobothrus eurasius, Maculineaalcon, Parnassius mnemosyne, Zerynthia polyxena, Euplagia quadripunctata, Eriogaster catax, Cerambyx cerdo</i>	Zrealizované ochranné opatrenia, invázne druhy sa nerozširujú a dochádza k ich postupnej až úplnej likvidácii	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5, 6, 7, 8, 9
4.1.2.2	Likvidácia invázných rastlín (<i>Ambrosia artemisiifolia, Fallopia sp., Solidago canadensis, Solidago gigantea, Asclepias syriaca, Impatiens glandulifera</i>), ktoré sú súčasťou narušených stanovišť podľa odporúčaných opatrení (Vyhláška MŽP č. 450/2019 Z.z.)	Všetky dotknuté biotopy <i>Isophya beybienkoi, Isophya stysi, Paracaloptenus caloptenoides, Pholidoptera transsylvanica, Saga pedo, Stenobothrus eurasius, Maculineaalcon, Parnassius mnemosyne, Zerynthia polyxena, Euplagia quadripunctata, Eriogaster catax</i>	Zrealizované ochranné opatrenia, invázne druhy sa nerozširujú a dochádza k ich postupnej až úplnej likvidácii	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5, 6, 7, 8, 9

4.1.2.3	Likvidácia invázných rastlín (<i>Ambrosia artemisiifolia</i> , <i>Solidago canadensis</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Asclepias syriaca</i>), ktoré sú súčasťou poloprirodzených lúk a pasienkov podľa odporúčaných opatrení (Vyhláška MŽP č. 450/2019 Z.z.)	Všetky dotknuté biotopy <i>Isophya beybienkoi</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> , <i>Pholidoptera transsylvanica</i> , <i>Saga pedo</i> , <i>Stenobothrus eurasius</i> , <i>Maculineaalcon</i> , <i>Parnassius mnemosyne</i> , <i>Zerynthia polyxena</i> , <i>Euplagia quadripunctata</i> , <i>Eriogaster catax</i>	Zrealizované ochranné opatrenia, invázne druhy sa nerozširujú a dochádza k ich postupnej až úplnej likvidácii	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5, 6, 7, 8, 9
Operatívny cieľ 4.2: Zachovanie ostatných nelesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere. Realizáciou opatrení sa má dosiahnuť zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu nelesných biotopov Br6 (6240) Brehové porasty deväťsilov, Kr2 (5130) Porasty borievky obyčajnej, Kr6 (*40A0) Xerothermné kroviny, Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd, Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd, Pr3 (*7220) Penovcové prameniská, Sk1 (8210) Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou, Sk6 (*8160) Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, Sk8 (8310) Nesprístupnené jaskynné útvary a druhy rastlín a živočíchov na ne viazané.							
Opatrenie 4.2.1	Manažmentové opatrenia vedúce k zlepšeniu alebo zachovaniu stavu ostatných nelesných biotopov a starostlivosť o druhy na ne viazané v EFP3.1, EFP3.2, EFP4.1, EFP4.2, EFP5, EFP8, EFP9.						
	Merateľný indikátor plnenia: nezmenšujúca sa výmera ostatných nelesných biotopov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.2.1.1	Realizácia manažmentových opatrení na častiach biotopov, kde dochádza k zhoršovaniu ich stavu – zarastaním sukcesnými drevinami, t.j. drevinami, ktoré nie sú charakteristické pre daný biotop	Kr2, Kr6, Kr8, Kr9 <i>Epipactis palustris</i> , <i>Orchis militaris</i> , <i>Orchis purpurea</i> , <i>Neotinea tridentata</i> , <i>Neotinea ustulata</i> , <i>Gymnadenia conopsea</i> <i>Isophya beybienkoi</i> , <i>Isophya stysi</i> , <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> , <i>Pholidoptera transsylvanica</i> , <i>Saga pedo</i> , <i>Stenobothrus eurasius</i> , <i>Maculineaalcon</i> , <i>Parnassius mnemosyne</i> , <i>Zerynthia polyxena</i> , <i>Euplagia quadripunctata</i> , <i>Eriogaster</i>	Zachovaný alebo zlepšujúci sa stav nelesných krovinových biotopov; v biotope sa nenachádzajú dreviny, ktoré by mali	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5, 8, 9

		<i>catax</i>	negatívny vplyv na stav biotopov				
4.2.1.2	Výrub sukcesných drevín na častiach ostatných nelesných biotopov, kde dochádza k zhoršovaniu ich stavu	Br6, Pr3 <i>Dactylorhiza incarnata</i> <i>Lycaena dispar</i>	Biotop bez nežiadúcej sukcesie – bez náletov drevín	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5, 8, 9
4.2.1.3	Pravidelné kosenie ostatných nelesných biotopov ručne alebo ľahkými mechanizmami 1 až 2 krát za rok s následným odstránením biomasy	Br6, Pr3 <i>Dactylorhiza incarnata</i> <i>Lycaena dispar</i>	Každoročne pokosený biotop, bez stariny a nežiadúcej sukcesie; zlepšený stav biotopov	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5, 8, 9
Opatrenie 4.2.2	Opatrenia vedúce k zlepšeniu alebo zachovaniu stavu skalných, sutinových, jaskynných biotopov a starostlivosť o druhy na ne viazané						
	Merateľný indikátor plnenia: nezmenšujúca sa výmera skalných, sutinových a jaskynných biotopov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.2.2.1	Režim bez vykonávania činností meniacich priaznivý stav skalných, sutinových a jaskynných biotopov.	Sk1, Sk6, Sk8 <i>Primula auricula</i> <i>Falco peregrinus, Bubo bubo</i> <i>Duvalius hungaricus, Lynx lynx, Felis silvestris</i> Všetky druhy netopierov	Nesúhlasné stanoviská k vykonávaniu činností meniacich priaznivý stav skalných, sutinových a jaskynných biotopov.	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras, ŠOP SR – SSJ	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
4.2.2.2	Zachovanie pôvodného charakteru vchodu podzemných priestorov nachádzajúcich sa na území	Sk8 <i>Duvalius hungaricus</i> Všetky druhy netopierov	Počet podzemných priestorov s pôvodným	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky

	(pre ochranu synantropných a lesných druhov netopierov).		vchodom bez akýchkoľvek inštalovaných zábran.		kras, ŠOP SR – SSJ		
4.2.2.3	Zabezpečovanie dohľadu nad výskumnými aktivitami v podzemných priestoroch a ich usmerňovanie s ohľadom na ročný biocyklus netopierov.	Sk8 <i>Duvalius hungaricus</i> Všetky druhy netopierov	Stabilná, neklesajúca početnosť netopierov v rámci jednotlivých podzemných priestorov.	2024 – 2033 (podľa potreby)	S-NP Slovenský kras, ŠOP SR – SSJ	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
Operatívny cieľ 4.3: Zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov bez úprav toku na celej ich dĺžke. Realizáciu opatrení sa majú zachovať brehové porasty pozdĺž vodných tokov, ktoré tvoria biotop európskeho významu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy.							
Opatrenie	Zachovanie prirodzeného charakteru vodných tokov v EFP2.1, EFP2.2, EFP3.1, EFP3.2, EFP7, EFP8, EFP9.						
4.3.1	Merateľný indikátor plnenia: dĺžka zachovaných vodných tokov, bez zásahov, so zachovanými brehovými porastmi, podmienky pre druhy živočíchov viazané na vodné toky						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.3.1.1	Pri obhospodarovaní v lesných porastoch a na poľnohospodárskych plochách zamedziť zasahovaniu (napr. približovanie dreva, vchádzanie technikou) do dotknutých vodných tokov	Ls1.3 <i>Bythinella pannonica, Salamandra salamandra, Natrix tessellata, Lutra lutra</i> <i>Alcedo atthis</i>	Korytá tokov a predmetné biotopy sa mechanicky nenarušujú (prechádzaním mechanizmov alebo pri prípadnom vyťahovaní dreva); udržaný alebo zlepšený	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 7, 8, 9

			stav biotopu a druhov				
4.3.1.2	Zachovanie alebo zlepšenie kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov vyvierajúcich vôd na prameniskách	<i>Bythinella pannonica</i>	Zachovaný alebo zvýšený počet pramenísk v priaznivom stave	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 7, 8, 9
4.3.1.3	Revitalizácia a renaturácia vodných tokoch	Ls1.3 <i>Salamandra salamandra, Natix tessellata, Lutra lutra</i> <i>Ciconia nigra, Alcedo atthis</i>	Zmenšenie znečistenia vôd a zachovanie populačných stavov, vrátenie systémov do predchádzajúcej kvality, alebo jej bližšiemu stavu	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 7, 8, 9
Opatrenie	Manažmenty existujúcich biotopov druhov, naviazaných na mokrade a rybníky						
4.3.2	Merateľný indikátor plnenia: počet druhov, naviazaných na mokrade a rybníky, v priaznivom stave						
4.3.2.1	Mozaikovitité kosenie trstiny v mimohniezdnom období (1.9.-15.3.)	<i>Botaurus stellaris, Circus aeruginosus, Porzana porzana, Haliaeetus albicilla</i>	Zlepšenie stavu hniezdných biotopov a zvýšenie počtu hniezdných lokalít	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 9
4.3.2.2	Odstraňovanie náletu krovín-tlmenie sukcesie, zachovanie zárastu makrofytov minimálne na 20% plochy produkčných rybníkov. Iniciovať vytváranie ochranných zón okolo mokradí formou trávnych pásov.	<i>Botaurus stellaris, Circus aeruginosus, Porzana porzana, Haliaeetus albicilla</i>	Zlepšenie stavu hniezdných biotopov a zvýšenie počtu hniezdných lokalít	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	7, 9

Operatívny cieľ 4.4: Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v areáli Turnianskeho hradu a jeho okolí v EFP 6.1 Areál Turnianskeho hradu.							
Realizáciou opatrení sa má dosiahnuť zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu nelesných biotopov a druhov na ne viazaných v areáli Turnianskeho hradu a jeho okolí.							
Opatrenie	Manažmentové opatrenia vedúce k zlepšeniu alebo zachovaniu stavu vyskytujúcich sa biotopov						
4.4.1	Merateľný indikátor plnenia: výmera vyskytujúcich sa biotopov so zachovalým stavom						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.4.1.1	Realizácia manažmentových opatrení na častiach biotopov, kde dochádza k zhoršovaniu ich stavu vplyvom zarastania náletovými drevinami – výrub drevín	Tr1, Tr2, Tr5, Pi5 <i>Onosma viridis</i> <i>Lullula arborea</i> <i>Lacerta viridis, Lucanus cervus, Stenobothrus eurasius</i>	Realizované sú manažmentové činnosti za účelom odstránenia prípadných sukcesných drevín; v biotopoch sa nenachádzajú sukcesné dreviny, ktoré by mali negatívny vplyv na stav biotopov	2024 – 2033 (podľa potreby)	Užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	6.1
4.4.1.2	Pravidelná extenzívna pastva areálu hradu a blízkeho okolia kozami alebo inými hospodárskymi zvieratami	Tr1, Tr2, Tr5, Pi5 <i>Onosma viridis</i> <i>Lullula arborea</i> <i>Lacerta viridis, Lucanus cervus, Stenobothrus eurasius</i>	Každoročne vypasený biotop, bez stariny a nežiadúcej sukcesie; biotop nie je pasením	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	6.1

			zdegradovaný alebo poškodený				
Operatívny cieľ 4.5: Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v opustených kameňolomoch v EFP 6.2 Kameňolomy. Realizáciou opatrenia sa má komplex sekundárnych biotopov vyskytujúcich sa v opustených kameňolomoch priblížiť prirodzenému stavu.							
Opatrenie	Ponechanie skalných biotopov v opustených kameňolomoch bez manažmentových zásahov, zachovanie mokradí						
4.5.1	Merateľný indikátor plnenia: počet vyskytujúcich sa druhov, ktoré indikujú priblíženie sa k stavu prirodzených biotopov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.5.1.1	Žiadny manažment vo vytvorených skalných stenách vyťažených kameňolomov	<i>Bubo bubo, Falco peregrinus</i>	Udržaný alebo zlepšený stav biotopov a biotopov druhov; v porastoch sa nevykonávajú žiadne opatrenia	2024 – 2033 (každoročne)	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	6.2
4.5.1.2	Zachovanie a zlepšenie stavu mokradí a vodných plôch v priestoroch kameňolomov	<i>Bombina variegata, Bufo viridis, Natrix tessellata</i>	Udržaný alebo zlepšený stav biotopov a biotopov druhov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	6.2
Operatívny cieľ 4.6: Zachovanie krasového reliéfu (povrchových a podzemných foriem), významných geologických lokalít a stavu biotopov nesprístupnených jaskynných útvarov. Realizáciou opatrenia sa má dosiahnuť zachovanie a zlepšenie abiotických javov, vedených ako predmety ochrany							
Starostlivosť o abiotické javy na území Národného parku Slovenský kras a jeho ochranného pásma							

Opatrenie	Merateľný indikátor plnenia: zachovalý stav abiotických javov						
4.6.1							
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
4.6.1.1	Priebežné doplňovanie dokumentácie a zameriavanie jaskýň, spresňovanie ich polohopisu (v súčinnosti s budovaním národnej databázy jaskýň)	Abiotické javy	Meračská dokumentácia, databáza	2024 – 2033	ŠOP SR – SSJ, SMOPaJ, S-NP Slovenský kras, Slovenská speleologická spoločnosť	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
4.6.1.2	Vypracovávanie správ o stave lokality svetového prírodného dedičstva „Jaskyne Slovenského a Aggteleckého krasu“ a Ramsarskej lokality „Domica“	Abiotické javy	Hodnotiace správy	2024 – 2033	ŠOP SR – SSJ, S-NP Slovenský kras	Štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
4.6.1.3	Čistenie závrto, ponorov a jaskýň, priebežné monitorovanie stavu vyčistených priepastí (Dvojité, Snežná a ďalšie) a ďalších jaskýň	Abiotické javy	Počet vyčistených lokalít, počet kontrol	2024 – 2033	ŠOP SR – SSJ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
4.6.1.4	Priebežná údržba a inštalácia nových uzáverov jaskýň (Ar dovská jaskyňa, Vápenná jaskyňa, Hačavská jaskyňa, Mílada, Gajdova štólňa a ďalšie)	Abiotické javy	Počet opravených a inštalovaných nových uzáverov	2024 – 2033	ŠOP SR – SSJ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky

Dlhodobý cieľ 5:							
ZACHOVANIE KRAJINNÉHO RÁZU ÚZEMIA A JEHO ESTETICKEJ A PRÍRODNEJ HODNOTY							
<i>Operatívny cieľ 5.1:</i> Zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu územia a zlepšenie stavu životného prostredia v dotknutých obciach.							
Opatrenia by mali viesť k zachovaniu krajinného rázu, zvýšenej podpore tradičného obhospodarovania lúk a pasienkov a zlepšeniu stavu životného prostredia v dotknutých obciach prípravou dokumentácií potrebných pre dobudovanie základnej infraštruktúry.							
Opatrenie	Vypracovanie potrebnej dokumentácie na dobudovanie kanalizácií v dotknutých obciach.						
5.1.1	Merateľný indikátor plnenia: počet pripravených dokumentácií na vybudovanie kanalizácií v obciach, ktorých kataster zasahuje do predmetných chránených území						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.1.1.1	Vypracovanie zámeru k vybudovaniu verejnej kanalizácie podľa zákona č. 24/2006 Z.z.		Počet vypracovaných zámerov	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.1.1.2	Vypracovanie návrhu verejnej kanalizácie		Počet návrhov	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.1.1.3	Vypracovanie projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie k vybudovaniu verejnej kanalizácie		Počet vypracovaných projektových dokumentácií	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.1.1.4	Vypracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby k vybudovaniu verejnej kanalizácie		Počet vypracovaných projektových dokumentácií	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky

Opatrenie	Vypracovanie potrebnej dokumentácie na dobudovanie verejných vodovodov v dotknutých obciach.						
5.1.2	Merateľný indikátor plnenia: počet pripravených dokumentácií na vybudovanie verejného vodovodu v obciach, ktorých kataster zasahuje do predmetných chránených území						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.1.2.1	Vypracovanie zámeru k vybudovaniu verejnému vodovodu podľa zákona č. 24/2006 Z.z.		Počet vypracovaných zámerov	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.1.2.2	Vypracovanie návrhu verejného vodovodu		Počet návrhov	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.1.2.3	Vypracovanie projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie k vybudovaniu verejného vodovodu		Počet vypracovaných projektových dokumentácií	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.1.2.4	Vypracovanie projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby k vybudovaniu verejného vodovodu		Počet vypracovaných projektových dokumentácií	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
Opatrenie	Podpora individuálneho hospodárenia na pozemkoch v súkromnom vlastníctve, chov tradičných plemien druhov hospodárskych zvierat.						
5.1.3	Merateľný indikátor plnenia: zachovanie individuálneho hospodárenia na pozemkoch v súkromnom vlastníctve, zachovanie tradičných plemien druhov hospodárskych zvierat, udržiavanie pasienkovej krajiny v okolí sídiel						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP

5.1.3.1	Aplikácia chemických látok a hnojív pri poľnohospodárskej činnosti na orných pôdach v ochrannom pásme národného parku (mimo ochranného pásma jaskýň)		Množstvo dopestovaných plodín na ha, ktoré zachová konkurenčnú schopnosť hospodáriacich subjektov	2024 – 2033	Vlastníci, užívatelia	vlastné zdroje	9
5.1.3.2	Podpora chovov predovšetkým tradičných plemien oviec, kôz a hovädzieho dobytku		Zvýšený počet pôvodných druhov hospodárskych zvierat v chovoch	2024 – 2033	Vlastníci, užívatelia	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	4, 5, 7, 8, 9
5.1.3.3	Použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty za účelom plašenia zvery spôsobujúcej škody na poľnohospodárskych plodinách		Množstvo dopestovaných plodín na ha, ktoré zachová konkurenčnú schopnosť hospodáriacich subjektov	2024 – 2033	Vlastníci, užívatelia	vlastné zdroje	9
5.1.3.4	Nocovanie, košarovanie a napájanie hospodárskych zvierat na miestach na to určených po dohode so Správou NP Slovenský kras		Pretrvávajúci chov hospodárskych zvierat	2024 – 2033	Vlastníci, užívatelia	vlastné zdroje	4, 5, 8, 9
Opatrenie	Opatrenia vedúce k podpore a k zachovaniu starých odrôd ovocných vysokokmenných stromov rastúcich a pestovaných v území						
5.1.4.	Merateľný indikátor plnenia: zachované pestovanie (lokálnych) starých odrôd ovocných stromov						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.1.4.1	Zmapovanie (so zameraním) a dokumentácia existujúcich starých ovocných stromov		Staré ovocné stromy sú zmapované; súčasťou ich evidencie a dokumentácie je aj ich zameranie GPS prístrojom a urobená je fotodokumentácia plodov	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras, prípadne externý odborník zaoberajúci sa pomológiou	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	4,5,7,8, 9

5.1.4.2	Rokovanie s odborníkmi zaoberajúcimi sa pomológiou o spolupráci pri determinovaní odrôd ovocných stromov, rastúcich v území		Zrealizované rokovanie s odborníkmi na pomológiu (napr. aj v rámci Fakulty ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene) a je dohodnutá spolupráca	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	4,5,7,8,9
5.1.4.3	Determinácia jednotlivých odrôd zmapovaných ovocných stromov pomológom; Určenie najohrozenejších a najcennejších lokálne (či regionálne) pestovaných odrôd – v rámci zmapovaných ovocných stromov, príp. aj nových odrôd (miestnych semenáčov), ktoré je potrebné zachrániť a pestovať		Predmetné jedince sú podľa možnosti pomologicky determinované; sú určené najcennejšie odrody, ktoré je potrebné v území zachrániť a ďalej pestovať	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras + zodpovedný pomológ	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	4,5,7,8,9
5.1.4.4	Výsadba vysokokmenných stromov (podpníkov) na vytypovaných miestach (v rámci existujúcich výsadiieb alebo na nových miestach*) a štepenie** zistených najohrozenejších / najcennejších odrôd do pripravených podpníkov.		Výsadba vysokokmenných podpníkov je zrealizovaná (výmera)	2024 – 2033	Užívateľ + S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	4,5,7,8,9
Opatrenie	Zavedenie prvkov zelenej infraštruktúry a adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy v dotknutých obciach						
5.1.5	Merateľný indikátor plnenia: počet prvkov a vypracovanej dokumentácie k zelenej infraštruktúre a adaptačným opatreniam						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.1.5.1	Vypracovanie návrhov, štúdií a projektov zelenej infraštruktúry		Počet vypracovaných návrhov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, obce,	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	6.1, 6.2, 7,8,9

					S-NP Slovenský kras		
5.1.5.2	Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry		Počet vybudovaných prvkov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, obce, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	6.1, 6.2, 7,8,9
5.1.5.3	Vypracovanie dokumentu starostlivosti o dreviny		Počet vypracovaných dokumentov	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, obce, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	4.1, 4.2, 5, 6.1, 6.2, 7,8,9
Opatrenie	Zachovanie krajinného rázu dotknutého územia						
5.1.6	Merateľný indikátor plnenia: počet vypracovaných štúdií a realizovaných projektov zameraných na zachovanie krajinného rázu Slovenského krasu						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.1.6.1.	Spracovanie vizuálnych vlastností krajiny formou koncepcnej dokumentácie		Vypracovaná krajinárska štúdia	2024 – 2033	Obce, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
5.1.6.2.	Revitalizácia, obnova, zvýraznenie historických krajinných štruktúr		Počet revitalizovaných a obnovených štruktúr	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, obce, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
5.1.6.3.	Vypracovanie relevantnej štúdie opatrení a spôsobu starostlivosti o plochy, ktoré sú porastené a ohrozené inváznymi druhmi rastlín (IDR)		Počet vypracovaných štúdií a realizovaných projektov na odstraňovanie invázných druhov rastlín	2024 – 2033	Obce, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky

5.1.6.4	Vypracovanie dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability		Počet vypracovaných dokumentov	2024 – 2033	Obce	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
5.1.6.5	Realizácia opatrení súvisiacich s vytváraním prvkov miestneho územného systému ekologickej stability podľa schváleného dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability		Počet realizovaných opatrení	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca, obce, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky
5.1.6.6	Riešenie existujúcich elektrovodov kabeľážou v zemi		Dĺžka elektrovodov presunutých pod zem	2024 – 2033	Užívateľ, vlastník, správca.	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje	Všetky okrem 1.1, 1.2
<i>Operatívny cieľ 5.2: Zachovanie prírodovedných hodnôt, poloprirodného charakteru lokality a zároveň existujúceho stavu kultúrno-historického a rekreačného využívania kultúrnej pamiatky v areáli Turnianskeho hradu.</i> Opatrenia by mali viesť k využívaniu kultúrno-historickej lokality v súlade s dotknutými predmetmi ochrany prírody.							
Opatrenie 5.2.1.	Náučné a rekreačné využívanie a ochrana hradného areálu s ohľadom na zachovanie prírodovedných a kultúrno-historických hodnôt (kultúrnej pamiatky) Merateľný indikátor plnenia: udržaný stav biotopov a druhov rastlín a zachovaný alebo zlepšený technický stav kultúrnej pamiatky						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.2.1.1.	Zachovanie súčasnej trasy turistického/náučného chodníka v areáli Turnianskeho hradu		Zachovaný turistický/náučný chodník vo vyhovujúcom a funkčnom stave – s informačnými tabuľami v dobrom stave	2024 – 2033	Užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	6.1

5.2.1.2	Údržba náučného chodníka a areálu hradu sa bude realizovať v nasledovnom rozsahu: kosenie okolo turistického/náučného chodníka, kosenie nádvorí, odstraňovanie pňových výmladkov a pasenie kozami		turistický/náučný chodník je udržiavaný a priechodný – je v prevádzkovom stave	2024 – 2033	Užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	6.1
Opatrenie 5.2.2	Realizácia záchranných a konzervačných prác v areáli Turnianskeho hradu s ohľadom na zachovanie prírodovedných a historicko-pamiatkových hodnôt lokality						
	Merateľný indikátor plnenia: zachovaný stav kultúrnej pamiatky						
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.2.2.1	Konzervačné a rekonštrukčné práce na historických murivách objektov hradu s použitím tradičných technológií a len v súlade s usmernením a požiadavkami pamiatkového úradu		Stavebné a konzervačné práce na hrade sú realizované v predpísanej kvalite a v súlade s požiadavkami pamiatkového úradu	2024 – 2033	Užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	6.1
5.2.2.2	Záchranné práce na kultúrnej pamiatke a súvisiace archeologicko-výskumné práce realizovať s dôrazom na predmety ochrany a záujmy ochrany prírody - na lokalite po dohode a s odborným dozorom pracovníka Správy NP Slovenský kras		Zachovaný stav predmetných biotopov a druhov, zachovaná početnosť chránených a ohrozených druhov, nedochádza k výrubu starých a starších stromov, v areáli hradu sú zachované špecifické mikroklimatické podmienky (svetelné a vlhkostné)	2024 – 2033	Užívateľ, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	6.1
Operatívny cieľ 5.3: Identifikácia migračných koridorov živočíchov a eliminovanie bariérového efektu existujúcej infraštruktúry.							

Identifikácia a eliminácia vplyvov na migráciu živočíchov.							
Opatrenie		Detailná migračná štúdia živočíchov pre územie NP Slovenský kras a jeho ochranné pásmo					
5.3.1		Merateľný indikátor plnenia: strategická migračná štúdia, mapa chránených území, Natura 2000, jadrové oblasti a hlavné migračné koridory cieľových druhov a mapa ich rozšírenia					
Číslo aktivity	Opis aktivity	Biotop/druh	Merateľný indikátor plnenia aktivity	Predpokladaný termín realizácie	Oprávnený subjekt	Predpokladaný spôsob financovania	EFP
5.3.1.1	Plán monitoringu migračných koridorov		Monitoring migračných koridorov živočíchov, identifikácia kritických prechodov na existujúcej infraštruktúre (terénny prieskum, fotopasce, zimný monitoring, monitorovanie mortality na cestách, telemetria)	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.3.1.2	Vypracovanie štúdie na základe monitoringu		Spracované dáta z terénneho prieskumu (monitoring, fotopasce, telemetria), mapa biokoridorov a kritických prechodov na súčasnej infraštruktúre, zapracovanie technických a organizačných opatrení (napr. ekodukty) pre minimalizáciu negatívnych dopadov infraštruktúry na prírodné biotopy a voľne žijúce živočíchy	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky
5.3.1.3	Finálny dokument – príručka pre kompetentné inštitúcie a zainteresované subjekty		Štúdia poskytuje podrobné informácie o priechodnosti predmetného územia v NP Slovenský kras a jeho	2024 – 2033	S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet,	Všetky

			ochrannom pásme pre živočíchy a navrhuje možné riešenia, ktoré majú zabezpečiť jej zachovanie, prípadne viesť k zlepšeniu priechodnosti dopravnej infraštruktúry.			vlastné zdroje prijímateľa	
5.3.1.4	Spracovanie projektovej dokumentácie na technické riešenia prekonávania migračných bariér pre živočíchy (všetky potrebné dokumenty).		Projektová dokumentácia potrebná na realizáciu technických riešení prekonávania migračných bariér.	2024 – 2033	Obce, vlastník, užívateľ, správca, S-NP Slovenský kras	Zdroje EÚ, štátny rozpočet, vlastné zdroje prijímateľa	Všetky

4. FINANCOVANIE A VYHODNOCOVANIE OPATRENÍ

4.1. Odhad finančných prostriedkov potrebných na vykonanie opatrení a zdroje financovania

Tab. 12: Odhad finančných prostriedkov potrebných na vykonanie opatrení v rokoch 2024 – 2033 (v tisíc EUR)

Opatrenie / €	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
<i>Operatívny cieľ 1.1:</i> Zachovanie prirodzených ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov (A zóna)										
1.1.1.1	108.57	108.57	108.57	108.57	108.57	108.57	108.57	108.57	108.57	108.57
<i>Operatívny cieľ 1.2:</i> Obnova prirodzených lesných ekosystémov (B zóna)										
1.2.1.1	54.21	54.21	54.21	54.21	54.21	54.21	54.21	54.21	54.21	54.21
1.2.1.2	0.81	0.81	0.81	0.81	0.81	0.81	0.81	0.81	0.81	0.81
1.2.1.3	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.2.1.4	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.2.1.5	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>Operatívny cieľ 1.3:</i> Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov postupmi prírody blízkeho lesného hospodárstva (C zóna)										
1.3.1.1	601.68	601.68	601.68	601.68	601.68	601.68	601.68	601.68	601.68	601.68
1.3.1.2	25.92	25.92	25.92	25.92	25.92	25.92	25.92	25.92	25.92	25.92
1.3.1.3	477.18	477.18	477.18	477.18	477.18	477.18	477.18	477.18	477.18	477.18
1.3.1.4	79.52	79.52	79.52	79.52	79.52	79.52	79.52	79.52	79.52	79.52
1.3.1.5	111.08	111.08	111.08	111.08	111.08	111.08	111.08	111.08	111.08	111.08
1.3.1.6	37.96	37.96	37.96	37.96	37.96	37.96	37.96	37.96	37.96	37.96
1.3.1.7	50.70	50.70	50.70	50.70	50.70	50.70	50.70	50.70	50.70	50.70
<i>Operatívny cieľ 1.4:</i> Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov jemnými spôsobmi hospodárenia v EFP7, EFP8, EFP9.										
1.4.1.1	52.27	52.27	52.27	52.27	52.27	52.27	52.27	52.27	52.27	52.27
1.4.1.2	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20
1.4.1.3	37.30	37.30	37.30	37.30	37.30	37.30	37.30	37.30	37.30	37.30
1.4.1.4	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40
1.4.1.5	7.19	7.19	7.19	7.19	7.19	7.19	7.19	7.19	7.19	7.19
1.4.1.6	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50
<i>Operatívny cieľ 2.1:</i> Formovanie kvalitného zázemia založeného na spolupráci a uplatňovanie manažmentu udržateľného cestovného ruchu pre spravovanie Národného parku Slovenský kras										

Opatrenie / €	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
2.1.1.1	134	70	1000	1000	15	15	15	15	15	15
2.1.1.2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2.1.2.1	420	500	500	500	530	530	530	560	560	560
2.1.2.2	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
2.1.2.3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2.1.2.4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2.1.2.5	5	5	5	5	4	4	4	3	3	3
* finančné náklady budú uvedené v samostatných programoch starostlivosti pre jednotlivé národné prírodné pamiatky – jaskyne										
<u>Operatívny cieľ 2.2:</u> Vytváranie ponuky produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenej na spoznávaní prírody a kultúrnych tradícií Národného parku Slovenský kras										
2.2.1.1	5	0	0	0	0	5	0	0	0	0
2.2.2.1	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
2.2.3.1	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
<u>Operatívny cieľ 3.1:</u> Zlepšenie poznania chránených a osobitne významných častí prírody a krajiny v národnom parku, ako aj jeho ochrannom pásme										
3.1.1.1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3.1.2.1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3.1.2.2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3.1.2.3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3.1.2.4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3.1.2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
3.1.2.6	30	30	30	35	35	35	40	40	40	40
<u>Operatívny cieľ 4.1:</u> Zachovanie trvalých trávnych porastov na nezmenšujúcej sa výmere										
4.1.1.1	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
4.1.1.2	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
4.1.1.3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4.1.1.4	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
4.1.1.5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4.1.1.6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4.1.1.7	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
4.1.1.8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4.1.2.1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4.1.2.2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4.1.2.3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Opatrenie / €	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
<u>Operatívny cieľ 4.2:</u> Zachovanie ostatných nelesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere										
4.2.1.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4.2.1.2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4.2.1.3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4.2.2.1	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
4.2.2.2	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
4.2.2.3	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
<u>Operatívny cieľ 4.3:</u> Zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov bez úprav toku na celej ich dĺžke										
4.3.1.1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4.3.1.2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4.3.1.3	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
4.3.2.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4.3.2.2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<u>Operatívny cieľ 4.4:</u> Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v areáli Turnianskeho hradu a jeho okolí										
4.4.1.1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4.4.1.2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<u>Operatívny cieľ 4.5:</u> Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v opustených kameňolomoch.										
4.5.1.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5.1.2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<u>Operatívny cieľ 4.6:</u> Zachovanie krasového reliéfu (povrchových a podzemných foriem), významných geologických lokalít a stavu biotopov neprístupných jaskynných útvarov.										
4.6.1.1	7	7	7	8	8	8	10	10	10	10
4.6.1.2	3	3	3	4	4	5	5	3	3	3
4.6.1.3	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
4.6.1.4	10	10	15	15	15	15	20	20	20	20
<u>Operatívny cieľ 5.1:</u> Zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu územia a zlepšenie stavu životného prostredia v dotknutých obciach.										
5.1.1.1	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
5.1.1.2	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
5.1.1.3	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
5.1.1.4	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
5.1.2.1	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
5.1.2.2	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
5.1.2.3	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60

Opatrenie / €	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
5.1.2.4	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
5.1.3.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3.2	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
5.1.3.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.4.1	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
5.1.4.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
5.1.4.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
5.1.4.4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.1.5.1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
5.1.5.2	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
5.1.5.3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
5.1.6.1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
5.1.6.2	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
5.1.6.3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5.1.6.4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
5.1.6.5	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
5.1.6.6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Operatívny cieľ 5.2: Zachovanie prírodovedných hodnôt, poloprírodného charakteru lokality a zároveň existujúceho stavu kultúrno-historického a rekreačného využívania kultúrnej pamiatky v areáli Turnianskeho hradu</i>										
5.2.1.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
5.2.1.2	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
5.2.2.1	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
5.2.2.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
<i>Operatívny cieľ 5.3: Identifikácia migračných koridorov živočíchov a eliminovanie bariérového efektu existujúcej infraštruktúry.</i>										
5.3.1.1	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
5.3.1.2	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
5.3.1.3	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
5.3.1.4	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0
Spolu v tisíc €	2952.94	2964.94	3903.94	3905.94	2949.94	2955.94	2963.94	2994.94	2989.94	2989.94

4.2. Spôsob vyhodnocovania programu starostlivosti

Plnenie aktivít by malo byť kontrolované na úrovni Správy NP Slovenský kras podľa termínov v harmonograme navrhovaných opatrení (kapitola 3.3.) naplnením výstupu aktivity podľa stanoveného indikátora. Termíny odpočtu budú nastavené logicky v termínoch, kedy je možné kontrolovať výstupy. V tabuľke je vyznačené predpokladané trvanie aktivity znakom x pre príslušný rok, ak je políčko tabuľky červene vyfarbené je v danom roku pri aktivite predpokladaný kontrolovateľný výstup.

Tab. 13: Harmonogram realizácie navrhnutých opatrení s vyznačenými termínmi ich odpočtu

Opatrenie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
<u>Operatívny cieľ 1.1:</u> Zachovanie prirodzených ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov (A zóna)										
1.1.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>Operatívny cieľ 1.2:</u> Obnova prirodzených lesných ekosystémov (B zóna)										
1.2.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.1.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.1.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.1.4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.2.1.5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>Operatívny cieľ 1.3:</u> Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov postupmi prírody blízkeho lesného hospodárstva (C zóna)										
1.3.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.1.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.1.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.1.4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.1.5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.1.6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.3.1.7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>Operatívny cieľ 1.4:</u> Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov jemnými spôsobmi hospodárenia v EFP7, EFP8, EFP9.										
1.4.1.1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.4.1.2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.4.1.3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.4.1.4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.4.1.5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
1.4.1.6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Opatrenie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
<i>Operatívny cieľ 2.1:</i> Formovanie kvalitného zázemia založeného na spolupráci a uplatňovanie manažmentu udržateľného cestovného ruchu pre spravovanie Národného parku Slovenský kras										
2.1.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1.2.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1.2.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1.2.5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 2.2:</i> Vytváranie ponuky produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenej na spoznávaní prírody a kultúrnych tradícií Národného parku Slovenský kras										
2.2.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2.3.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 3.1:</i> Zlepšenie poznania chránených a osobitne významných častí prírody a krajiny v národnom parku, ako aj jeho ochrannom pásme										
3.1.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2.5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2.6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 4.1:</i> Zachovanie trvalých trávnych porastov na nezmenšujúcej sa výmere										
4.1.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.1.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.1.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.1.5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.1.6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.1.7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.1.8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1.2.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Opatrenie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
<i>Operatívny cieľ 4.2: Zachovanie ostatných nelesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere</i>										
4.2.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2.1.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2.2.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 4.3: Zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov bez úprav toku na celej ich dĺžke</i>										
4.3.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3.1.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 4.4: Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v areáli Turnianskeho hradu a jeho okolí</i>										
4.4.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.4.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 4.5: Zachovanie štruktúry a výmery komplexu biotopov v opustených kameňolomoch.</i>										
4.5.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.5.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 4.6: Zachovanie krasového reliéfu (povrchových a podzemných foriem), významných geologických lokalít a stavu biotopov neprístupných jaskynných útvarov.</i>										
4.6.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.6.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.6.1.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.6.1.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 5.1: Zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu územia a zlepšenie stavu životného prostredia v dotknutých obciach.</i>										
5.1.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.1.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.1.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.2.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Opatrenie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
5.1.2.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.3.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.3.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.3.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.3.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.4.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.4.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.4.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.4.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.5.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.5.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.5.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.6.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.6.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.6.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.6.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.6.5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1.6.6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 5.2: Zachovanie prírodovedných hodnôt, poloprírodného charakteru lokality a zároveň existujúceho stavu kultúrno-historického a rekreačného využívania kultúrnej pamiatky v areáli Turnianskeho hradu</i>										
5.2.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Operatívny cieľ 5.3: Identifikácia migračných koridorov živočíchov a eliminovanie bariérového efektu existujúcej infraštruktúry.</i>										
5.3.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.3.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.3.1.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.3.1.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Výstupom kontroly bude správa o vykonanej kontrole, ktorá bude odoslaná orgánu ochrany prírody, ktorý schvaľuje program starostlivosti o chránené územie s prípadnými návrhmi na modifikáciu programu starostlivosti podľa výsledkov riešených aktivít. Modifikácie budú považované za dodatky programu starostlivosti a po prerokovaní a schválení orgánom ochrany prírody sa stanú integrálnou súčasťou programu starostlivosti.

5. POUŽITÉ PODKLADY A ZDROJE INFORMÁCIÍ

GEOLÓGIA, GEOMORFOLÓGIA, HYDROGEOLÓGIA, KLIMATOLÓGIA, SPELEOLÓGIA, ŤAŽBA SUROVÍN

- AUDRA, P. – DE WAELE, J. – BENTALEB, I. – CHROŇÁKOVÁ, A. – KRIŠTŮFEK, V. – D'ANGELI, I. M. – CARBONE, C. – MADONIA, G. – VATTANO, M. – SCOPELLITI, G. – CAILHOL, D. – VANARA, N. – TEMOVSKI, M. – BIGOT, J.-Y. – NOBÉCOURT, J.-C. – GALLI, E. – RULL, F. – SANZ-ARRANZ, A. (2019). Guano-related phosphate-rich minerals in European caves. *International Journal of Speleology*, 48, 1, 75–105.
- BAJTOŠ, P. – MALÍK, P. – REPKOVÁ, R. – MÁŠA, B. (2017). Geochemické modelovanie tvorby chemického zloženia vody Krásnohorskej jaskyne v Slovenskom krase. *Mineralia Slovaca*, 49, 73-94.
- BARABAS, D. 2001. Interakcia povrchových, podzemných vôd a zrážok v povodí Bodvy medzi profilmi Medzev a Moldava nad Bodvou. *Geografické aspekty stredoevropského priestoru, zborník referátov konferencie*. Brno, 280-285.
- BARABAS, D. (2003). Niektoré problémy a špecifiká vzťahu zrážok podzemných vôd, povrchových vôd a vôd v Jasovskej jaskyni. *Geografické aspekty stredoevropského priestoru, zborník referátov konferencie*. Brno, 249-253.
- BARABAS, D. – GALLAY, M. – PETRVALSKÁ, A. (2010). Využitie a význam digitálnej geomorfometrie pre poznanie formovania povrchových depresných foriem v oblasti Palanta (Jasovská planina). *Slovenský kras*, 48, 2, 253–261.
- BARABAS, D. - HAVIAROVÁ, D. (2003). Vzťah povrchových a podzemných vôd v okolí Jasova. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 8, 20-22.
- BARABAS, D. - HAVIAROVÁ, D. (2004). Hodnotenie vzájomného vzťahu vybraných hydrogeologických prvkov spojených s rozdelením obehu vôd v oblasti Jasova za obdobie rokov 1999 – 2002. In Bella, P.(ed.): *Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 4. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš*, 95-103.
- BARABAS, D. - HOCHMUTH, Z. (2003). Vzťah povrchových a podzemných vôd v okolí Jasova. *Správa za hydrologický rok 2002 a 2003*. Msc. *Archív SSJ Liptovský Mikuláš*.
- BARABAS, D. - HOCHMUTH, Z. - PEŠKO, M. (2002). Vzťah povrchových a podzemných vôd v okolí Jasova. In Bella, P.(ed.): *Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 3. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš*, 112-116.
- BARABAS, D. - FOGAŠ, A. - ROSIČ, M. (2002). Porovnanie návštevnosti sprístupnených jaskýň Národného parku Slovenský kras a Národného parku Aggteleki. *Biosférické rezervácie na Slovensku. Zborník zo 4. medzinárodnej konferencie "25. výročie vyhlásenia I. slovenskej BR Slovenský kras v Rožňave 28. - 29. X. 2002"*, 200 – 204
- BAROŇ, I. (1998). Ke vzniku a vývoji niektorých propastí Slovenského krasu. *Speleofórum*, 17, 49–51.
- BAROŇ, I. (2002). Speleogenesis along sub-vertical joints: A model of plateau karst shaft development. A case study: the Dolný vrch Plateau (Slovak Republic). *Cave and Karst Science*, 29, 1, 5-12.
- BELLA, P. (1999). Typy sintrových štítov a bubnov v jaskyni Domica. *Aragonit*, 4, 3–6.
- BELLA, P. (2000). Problematika vývojových úrovní jaskyne Domice. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 5, 3-6.
- BELLA, P. (2000). Základné morfológické a genetické znaky Jasovskej jaskyne. In Bella, P.(ed.): *Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 2. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš*, 42-51.
- BELLA, P. (2001). Geomorfologické pomery okolia jaskyne Domica, *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 6, 5-10.
- BELLA, P. (2001). Meandrová chodba v jaskyni Domica. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 6, 11-15.
- BELLA, P. (2003). Morfológia a genéza Gombaseckej jaskyne. *Slovenský kras, Liptovský Mikuláš*, 41, 47-68.
- BELLA, P. – BOSÁK, P. (2013). Stropná erózia v jaskyniach: počiatky skúmania a Zdeněk Roth ako autor konceptu. *Aragonit*, 18, 2, 84–86.
- BELLA, P. – BOSÁK, P. – BRAUCHER, R. – PRUNER, P. – HERCMAN, H. – MINÁR, J. – VESELSKÝ, M. – HOLEC, J. – LÉANNI, L. (2019). Multi-level Domica–Baradla cave system (Slovakia, Hungary): Middle Pliocene–Pleistocene evolution and implications for the denudation chronology of the Western Carpathians. *Geomorphology*, 327, 62–79. ISSN 0169-555X <https://doi.org/10.1016/j.geomorph.2018.10.002>
- BELLA, P. - BOSÁK P. - PRUNER, P. - HERCMAN, H. (2007). Magnetostratigrafia jaskynných sedimentov a speleogenéza Moldavskej a Jasovskej jaskyne. *Slovenský kras* 45, *Liptovský Mikuláš*, 15 - 42.
- BELLA, P. – BOSÁK, P. – ZACHAROV, M. (2012). Morfológické indikátory výstupného prúdenia vody vo vzťahu ku genéze Jasovskej jaskyne. *Slovenský kras*, 50, 2, 135–147.
- BELLA, P. – BRAUCHER, R. – HOLEC, J. – VESELSKÝ, M. (2014). Datovanie pochovania kemitého štrku na vrchnej vývojovej úrovni jaskyne Domica pomocou kozmogénnych nuklidov. *Slovenský kras*, 52, 1, 15–24.

- BELLA, P. - GAÁL, Ľ. (2005). Jaskyňa Ortováň pri Silickej Brezovej - jedna z najstarších jaskýň Slovenského krasu. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 10, 3-5.
- BELLA, P. – GAÁL, Ľ. (2010). Škrapy na južnom svahu Plešivskej planiny v Slovenskom krase. *Slovenský kras*, 48, 2, 209–222.
- BELLA, P. – GAÁL, Ľ. (2013). Reliéf a hydrografia ponornej zóny Brezovsko-kečovského podzemného hydrologického systému, Silická planina, Slovenský kras. *Slovenský kras*, 51, 1, 15–29.
- BELLA, P. - GAÁL, Ľ. - KILÍK, J. (2009). Kečovské škrapové pole v Slovenskom krase. *Slovenský kras, Liptovský Mikuláš*, 47/2, 187 - 200.
- BELLA, P. – GRUBER, P. – GAÁL, Ľ. – PAPÁČ, V. – BÁRÁNY, I. (2021). Caves of Aggtelek and Slovak karsts, Northern Hungary and Southern Slovakia. *Zeitschrift für Geomorphologie*, 62, Suppl. 3, 19–47. https://doi.org/10.1127/zfg_suppl/2021/0689
- BELLA, P. - HLAVÁČOVÁ, I. - HOLÚBEK, P. (2007). Zoznam jaskýň Slovenskej republiky (stav k 30. 6. 2007). Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš, 1 - 364.
- BELLA, P. - KENSAKU, U. (2002). Oválne stropové kupolovité a komínovité vyhlbeniny v Jasovskej jaskyni. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 7, 4-7.
- BELLA, P. - KENSAKU, U. (2002). Podsedimentové korózne tvary skalnatého georeliéfu v Ochtinskej aragonitovej jaskyni. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 7, 8-11.
- BELLA, P. – ZELINKA, J. (2018). Ice caves in Slovakia. In Perşoiu, A. – Lauritzen, S.-E. Eds. *Ice caves*. Elsevier, Amsterdam – Oxford – Cambridge, 657–689. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-811739-2.00029-2>
- BÓNOVÁ, K. - HOCHMUTH, Z. - DERCO, J. 2008. Predbežné výsledky mineralogického štúdia fluvialných sedimentov v jaskyni Skalísty potok (Slovenský kras). *Slovenský kras, Liptovský Mikuláš*, 46, 277–286.
- BOROŠ, R. – ŠČUKA, J. (1984). Hrušovská jaskyňa. *Slovenský kras*, 22, 169–175.
- BÖHM, J. – KUNSKÝ, J. (1938). Silické lednice. *Sborník československé společnosti zeměpisné*, 44, Praha, 129–133.
- BÖHM, J. – KUNSKÝ, J. (1941). Lednice, die Eishöhle bei Silice im Slowakischen Karst. *Wiener Prähistorische Zeitschrift*, 28, 96–127.
- BRIESTENSKÝ, M. – HOCHMUTH, Z. – LITVA, J. – HÓK, J. – DOBROVIČ, R. – STEMBERK, J. – PETRO, E. – BELLA, P. (2018). Present-day stress orientation and tectonic pulses registered in the caves of the Slovenský kras Mts. (South-Eastern Slovakia). *Acta Geodynamica et Geomaterialia*, 15, 2 (190), 93–103. <https://dx.doi.org/10.13168/AGG.2018.0007>
- BYSTRICKÝ, J. (1964). Slovenský kras. Stratigrafia a Dascycladacean mezozoika Slovenského krasu. ÚÚG, Bratislava, 203 s.
- CÍLEK, V. (1993). Apatitové povlaky z Múrikové jeskyně na Silické planině a z Javoříčských jeskyň. *Speleo*, 12, Praha, 18–20.
- CÍLEK, V. (1999). Mineralogické výzkumy v jeskyni Domica. *Aragonit*, 4, 9–10.
- CÍLEK, V. (1999). Problém geneze sintrových štítů z jeskyně Domica. *Aragonit*, 4, 7–9.
- CÍLEK, V. (2000). Staropleistocenní sutě Slovenského krasu a jejich význam pro tvorbu krasového reliéfu. In Bella, P.(ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 2. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš, 36-41.
- CÍLEK, V. (2003). Mineralogické výzkumy v Hrušovské jeskyni ve Slovenském krasu. *Slovenský kras*, 41, 225–227.
- CÍLEK, V. - MELKA, K. - LANGROVÁ, A. (2001). Kontaktní viseít a konkrecionální apatit z jeskyňe Domica. *Slovenský kras*, 39, 25-35.
- ČINČURA, J. (2004). Neogénna nivelizácia reliéfu a paleokras Západných Karpát. In Bella, P.(ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 4. vedeckej konferencie. Liptovský Mikuláš, 57-62.
- ČEKLOVSKÝ, T. – ORVOŠOVÁ, M. – BIRON, A. – CSABA, T. – SOJÁK, M. – ŠUPINSKÝ, J. (2022). Nálezy fauny mamutej stepi z novoobjavených častí jaskyne Domica – Kľúčová dierka (Slovenský kras): interdisciplinárny prístup výskumu. *Slovenský kras*, 60, 1, 19–50.
- DANKO, S. 2004. Jaskyňa Helena. *Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš*, 35, 4, 34-38.
- DROPPA, A. (1950). Jaskyňa Čertova diera. *Krásky Slovenska*, 27, 5–8, 150–153.
- DROPPA, A. (1959). Geomorfologické pomery priepasti Zvonivej diery a jej okolia. *Slovenský kras*, 2, 18–24.
- DROPPA, A. (1961). Domica – Baradla, jaskyne predhistorického človeka. *Šport, Bratislava*, 151 s.
- DROPPA, A. (1962). Gombasecká jaskyňa. *Šport, Bratislava*, 80 s.
- DROPPA, A. (1965). Geomorfologický a hydrologický výskum Jasovskej jaskyne. *Slovenský kras*, 5, 3–9.
- DROPPA, A. (1971). Vzťah horizontálnych chodieb Jasovskej jaskyne k terasám Bodvy. In Kvitkovič, J. (ed.): *Problémy geografického výskumu, zborník referátov z X. jubilejného zjazdu československých geografov* (1965). Bratislava, 99–106.
- DROPPA, A. (1972). Príspevok k vývoju jaskyne Domica. *Československý kras*, 22, 65–72.
- ERDÉLYI, P. (1984). Čertova diera – najhlbšia jaskyňa Slovenského krasu. *Spravodaj SSS*, 15, 2–3, 3–7.

- ERDŐS, M. – LYSENKO, V. (1966). Výzkum propastí jižní části Plešivecké planiny. Československý kras, 17, 59–72.
- FLAKOVÁ, R. – GAVULIAKOVÁ, B. – HAVIAROVÁ, D. – ŽENIŠOVÁ, Z. (2018). Izotopový výskum krasových vôd Silickej planiny. Slovenská asociácia hydrogeológov, Bratislava, 126 s.
- GAVULIAKOVÁ, B. – FLAKOVÁ, R. – ŽENIŠOVÁ, Z. – HAVIAROVÁ, D. – GROLMUSOVÁ, Z. (2015). Chemické a izotopové zloženie vôd v systéme Krásnohorskej jaskyne. Podzemná voda, 21, 2, 118–136.
- FORD, D. C. (2000). Caves Branch, Belize, and the Baradla-Domica System, Hungary and Slovakia. In (Klimchouk et al., ed.): Speleogenesis. Evolution of Karst Aquifers. Huntsville, 391–396.
- GAÁL, Ľ. (2007). Alpínsky geodynamický vývoj Slovenského krasu a jeho vplyv na formovanie krasového reliéfu. Dizertačná práca, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského, Bratislava, 1–125.
- GAÁL, Ľ. (2008). Geodynamika a vývoj jaskýň Slovenského krasu. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky Správa slovenských jaskýň, Speleologia Slovaca 1, Liptovský Mikuláš, 1–166.
- GAÁL, Ľ. – BELLA, P. (2005). Vplyv tektonických pohybov na geomorfologický vývoj západnej časti Slovenského krasu. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 43, 17–36.
- GAÁL, Ľ. – BELLA, P. – JAKÁL, J. (2022). Slovak Karst: Surface and Subsurface Geodiversity of the Karst Plateau in the Temperate Climate Zone. In Lehotský, M. – Boltiziar, M. (Eds.): Landscapes and Landforms of Slovakia. World Geomorphological Landscapes. Springer, Cham, 323–349. https://doi.org/10.1007/978-3-030-89293-7_17
- GAÁL, Ľ. – GRUBER, P. (Eds.): Jaskynný systém Domica-Baradla. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvafő, 512 s.
- GAÁL, Ľ. – VLČEK, I. (2009). Príspevok ku geológii Gombaseckej jaskyne. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 14/1, 22–26.
- GAÁL, Ľ. – VLČEK, L. (2016): Tektonická stavba jaskyne Domica (Slovenský kras). Aragonit, 16, 1–2, 3–11.
- GALLAY, M. – HOCHMUTH, Z. – KAŇUK, J. – HOFIERKA, J. (2016). Geomorphometric analysis of cave ceiling channels mapped with 3-D terrestrial laser scanning. Hydrology and Earth System Sciences, Discussion, 20, 5, 1827–1849.
- GALLAY, M. – KAŇUK, J. – HOCHMUTH, Z. – MENEELY, J. D. – HOFIERKA, J. – SEDLÁK, V. (2015). Large-scale and high-resolution 3-D cave mapping by terrestrial laser scanning: a case study of the Domica Cave, Slovakia. International Journal of Speleology, 44, 3, 277–291.
- GESSERT, A. (2016). Geomorphology of the Slovak Karst (Eastern Part). Journal of Maps, 12, suppl., 285–288.
- GESSERT, A. – TELBISZ, T. (2017). Geomorfologické špecifiká reliéfu Zádielskej planiny v Slovenskom krase. Slovenský kras, 55, 1, 47–60.
- GÉCZY, J. – KUCHARIČ, Ľ. (1997). Geofyzikálny prieskum ponornej oblasti jaskyne Domica. Aragonit, 2, 8–10.
- GÉCZY, J. – KUCHARIČ, Ľ. (1998). Geofyzikálny prieskum jaskyne Domica (okolie Čertovej diery – Suchá chodba). Aragonit, 3, 12–13.
- GRADZIŃSKI, M. – BELLA, P. – HOLÚBEK, P. (2018). Constructional caves in freshwater limestone: A review of their origin, classification, significance and global occurrence. Earth-Science Reviews, 185, 179–201. ISSN 0012-8252 <https://doi.org/10.1016/j.earscirev.2018.05.018>
- GRADZIŃSKI, M. – HERCMAN, H. – NOWAK, M. – BELLA, P. (2007). Age of black coloured laminae within speleothems from Domica cave and its significance for dating of prehistoric human settlement. Geochronometria, 28, 39–45. ISSN 1733-8387 <https://dx.doi.org/10.2478/v10003-007-0029-7>
- GRADZIŃSKI, M. – HERCMAN, H. – JAŠKIEWICZ, M. – SZCZUREK, S. (2013). Holocene tufa in the Slovak karst: Facies, sedimentary environments and depositional history. Geological Quarterly, 57, 4, 769–788.
- GRADZIŃSKI, M. – ROSPONDEK, M. – SZULC, J. (1997). Paleoenvironmental controls and microfacies variability of the flowstone cover from the Zvonivá Cave in the Slovakian Karst. Slovak Geological Magazine, 3, 4, 299–313.
- GREGO, J. (1997). Jaskyne a vyvierajúce svahy Silickej planiny (svah planiny medzi Gombasekom a Plešivcom). Spravodaj SSS, 28, 3, 8–17.
- GREGOR, M. – MALÍK, P. – ŠVASTA, J. – HAVIAROVÁ, D. (2017). Interpretácia rezistivimetrických a termometrických meraní podzemného vodného toku jaskyne Milada (Slovenský kras). In Bottlík, F. & Malík, P. (ed.): Podzemná voda v regiónoch Slovenska, zborník príspevkov zo seminára, Bratislava, 81–87.
- GRIBOVŠZKI, K. – KOVÁCS, K. – MÓNUS, P. – CHUAN-CHOU SHEN – TÖRÖK, Á. – BRIMICH, L. (2013). Estimation of an upper limit on prehistoric peak ground acceleration using the parameters of intact stalagmites and the mechanical properties of broken stalagmites in Domica Cave, Slovakia. Slovenský kras, 51, 1, 5–14.
- GRUBER, P. – HAVIAROVÁ, D. – BALÁZS, I. – MÁTRAHALMI, T. – SERFŐZŐ, A. – AMBRUS, M. (2015). Tracer tests in the Haragistya – Silica – Silická Brezová karst area. Karsztfejlődés, Szombathely, 20, 63–79.
- GYÜREOVÁ, D. (2004). Stanovenie miery zraniteľnosti podzemných vôd v oblasti Plešivskej planiny. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003

- v Rožňave, 73 – 78.
- HAVIAROVÁ, D. (2004). Predbežné výsledky hydrologického monitoringu v Jasovskej jaskyni, Gombaseckej jaskyni a jaskyni Domica. Zborník Výskum, využívanie a ochrana jaskýň, 4, Liptovský Mikuláš, 95-103.
- HAVIAROVÁ, D. (2005). Pôvod vôd Mramorovej studne v Gombaseckej jaskyni. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 10, 9-11.
- HAVIAROVÁ, D. - GRUBER, P. (2006). Najnovšie výsledky monitorovania vodnej zložky podzemnej mokrade Domica – Baradla. In Bella, P. (ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň 5, Liptovský Mikuláš, 136-143.
- HAVIAROVÁ, D. - GRUBER, P. (2006). Stopovacia skúška v jaskyni Milada. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 11, 43-45.
- HAVIAROVÁ, D. – GRUBER, P. – GÉCZY, J. – GAÁL, E. (2008). Predbežné výsledky výskumu hydrogeologickej spojitosti jaskýň Milada a Vass Imre. Slovenský kras, 46, 1, 115–126.
- HAVIAROVÁ, D. – FLAKOVÁ, R. – GAVULIAKOVÁ, B. – ŽENIŠOVÁ, Z. (2015). Formovanie chemického zloženia krasových vôd v Krásnohorskej jaskyni (Silická planina, Slovenský kras). Aragonit, 20, 2, 79–89.
- HAVIAROVÁ, D. – FLAKOVÁ, R. – SEMAN, M. – ŽENIŠOVÁ, Z. (2010). Formovanie chemického zloženia vôd v jaskyni Domica. Podzemná voda, 16, 1, 54–72.
- HAVIAROVÁ, D. – FLAKOVÁ, R. – SEMAN, M. – GAÁLOVÁ, B. – ŽENIŠOVÁ, Z. (2012). Chemické zloženie a mikrobiologické vlastnosti krasových vôd Silicko-gombaseckého jaskynného systému (Silická planina, Slovenský kras). Aragonit, 17, 1-2, 3–14.
- HAVIAROVÁ, D. – FLAKOVÁ, R. – ŽENIŠOVÁ, Z. – SEMAN, M. (2011). Chemické zloženie a mikrobiologické vlastnosti krasových vôd jaskyne Milada a jej podzemného hydrologického systému (Silická planina, Slovenský kras). Podzemná voda, 17, 1, 34–51.
- HAVIAROVÁ, D. - PRISTAŠ, P. - STANKOVIČ, J. (2009). Nové poznatky o smeroch prúdenia krasových vôd Plešivskej planiny. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 14/1, 22–26.
- HAVIAROVÁ, D. – SEMAN, M. – STANKOVIČ, J. – FLAKOVÁ, R. – ŽENIŠOVÁ, Z. (2012). Chemické zloženie a mikrobiologický profil krasových vôd Krásnohorskej jaskyne (Silická planina, Slovenský kras). Acta Geologica Slovaca, 4, 1, 31–52.
- HOFIERKA, J. – GALLAY, M. – BANDURA, P. – ŠAŠAK, J. (2018). Identification of karst sinkholes in a forested karst landscape using airborne laser scanning data and water flow analysis. Geomorphology, 308, 265–277.
- HOFIERKA, J. – HOCHMUTH, Z. – KAŇUK, J. – GALLAY, M. – GESSERT, A. (2016). Mapovanie jaskyne Domica pomocou terestrického laserového skenovania. Geografický časopis, 68, 1, 25–38.
- HOCHMUTH, Z. (1989). Výsledky speleopotápačského prieskumu jaskyne Skalístý potok. Slovenský kras, 27, 3–16.
- HOCHMUTH, Z. (1992). Novšie poznatky z prieskumu jaskyne Skalístý potok a morfológia častí objavených v rokoch 1989–1990. Slovenský kras, 30, 3–15.
- HOCHMUTH, Z. (1998). Predkvartérne jaskynné systémy na Slovensku a ich vzťah k zarovnaným povrchom. Prírodné vedy, 29, Folia geographica, 1, Prešov, 127–144.
- HOCHMUTH, Z. (2000). Geomorfologický vývoj strednej časti doliny Bodvy a krasových fenomén okraja Slovenského krasu. In: Lacika, J. (ed.) Zborník z 1. vedeckej konferencie ASG, Bratislava, 51–56.
- HOCHMUTH, Z. (2004). Rozdiely v intenzite povrchového skrasovatenia na jednotlivých planinách Slovenského krasu. Geomorphologica Slovaca, Bratislava, 2, 30-35.
- HOCHMUTH, Z. (2004). Príspevok ku genéze drobných foriem modelácie jaskynných chodieb v Medzevskej pahorkatine. In Bella, P.(ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 4. vedeckej konferencie. Liptovský Mikuláš, 35-42.
- HOCHMUTH, Z. (2008). Skalístý potok má horný vchod (4813 vedier za 4 roky). Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 39, 1, 42 – 51.
- HOCHMUTH, Z. (2013). Atlas jaskyne Skalístý potok. Slovenská speleologická spoločnosť, Liptovský Mikuláš, 80 s.
- HOCHMUTH, Z. (2015). Jaskyňa Líščia diera alias Lúpežnícka diera pri Domici. Spravodaj SSS, 46, 2, 20–23.
- HOCHMUTH, Z. - BARABAS, D. (2001). Krasová hydrografia na kontakte Slovenského krasu a Košickej kotliny. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 39, 59-66.
- HOCHMUTH, Z. – BRIESTENSKÝ, M. – ZACHAROV, M. – STEMBERK, J. – PETRO, E. – LITVA, J. – BELLA, P. – GAÁL, E. – HRAŠKO, E. – STANKOVIČ, J. (2020). Monitoring mikropohybov v jaskyniach Slovenského a Ochtinského krasu. Slovenský kras, 58, 2, 169–180.
- HOCHMUTH, Z. – DANKO, S. – HUTŇAN, D. (2011). Prieskum, topografia a náčrt genézy horných častí jaskyne Skalístý potok. Slovenský kras, 48, 2, 111–122.
- HOKR, Z. (1946). Príspevek k poznání jeskynních medvěďů z jeskyně „Domica“ u Plešivce na Slovensku. Věstník SGÚ, 21, Praha, 181–185.
- HORČÍK, M. (2000). Z prieskumu svahov Silickej planiny - 1. časť, Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 1, 46-49.

- HORČÍK, M. (2003). Jaskyne v oblasti Sokolej skaly v Slovenskom krase. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 34, 4, 12-15.
- HORVÁTH, P. (2007). Účasť baníkov pri poznávaní jaskýň Gemera. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 45, 127 - 142.
- HORVÁTH, P. (2009). Jaskyniarstvo pri Baníckom múzeu v Rožňave. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 47/1, 141-158.
- HORVÁTH, P. - JERG, Z. (2005). Nápis ako historické pamiatky v priepasti Zvonica na Plešivskej planine. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 43, 193-202.
- HOVORKA, J. (1989). Speleopotápěčský průzkum Černého potoka v Silicko-gombaseckém jeskynním systému. Speleofórum '89, Brno, 7-10.
- HRADECKÝ, P. – HROMAS, J. – STÁRKA, V. – VALEŠ, Z. (1975). Propasti planiny Dolný vrch ve Slovenském krasu. Československý kras, 26, 53-88.
- HUTŇAN, D. 2000. Skalístý potok - nové objavy. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 1, 24-26.
- HUTŇAN, D. 2002. Skalístý potok najhlbšou a najdlhšou jaskyňou v Slovenskom krase. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 33, 2, 4-6.
- HUTŇAN, D. 2007. Skalístý potok prekročil 6000 m. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 1, 51 – 52.
- JACKO, S. – FARKAŠOVSKÝ, R. – DIRNEROVÁ, D. – KONDELA, J. – RZEPA, G. – ZAKRŠMÍDOVÁ, B. (2016). The Late Cretaceous conditions of the Gombasek beds sedimentation (Silica nappe, Western Carpathians). Acta Montanistica Slovaca, 21, 4, 259-271.
- JAKAB, Z. 2008. Z dejín lomu Gombasek. Nerastné bohatstvo v lomoch II., západné a východné Slovensko. Zborník prednášok z konferencie konanej v Banskej Štiavnici 25. – 26. 6. 2008, Banská Štiavnica, 69 – 76.
- JAKÁL, J. 1971. Príspevok k poznaniu vzniku krasových priehlbni v Slovenskom krase. Geografický časopis, 23, 4, 305-315.
- JAKÁL, J. (1975). Kras Silickej planiny. Martin, 152 s.
- JAKÁL, J. (1979). Príspevok k problematike ochrany krasovej krajiny a jaskýň. Slovenský kras, 17, 3-22.
- JAKÁL, J. (1984). Príspevok k poznaniu poljí v Západných Karpatoch. Geografický časopis, 36, 2, 108-119.
- JAKÁL, J. 2000. Polja a paleopolja v krasovom reliéfe Slovenska. In Lacika, J. (Ed.): Zborník referátov z 1. konferencie Asociácie slovenských geomorfológov pri SAV, Liptovský Ján 21. – 23. 9. 2000. ASG pri SAV, Bratislava, 61-64.
- JAKÁL, J. 2001. Vývoj reliéfu Slovenského krasu v etape neotektonického vyzdvyhnutia územia. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 39, 7-14.
- JAKÁL, J. 2005. Hlavné názorové smery na genézu a vek krasových plošín Západných Karpát. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 43, 5-16.
- JAKÁL, J. - BELLA, P. - GAÁL, Ľ. - HAVIAROVÁ, D. - HLAVÁČ, J. - KOVÁČ, Ľ. - LALKOVIČ, M. - SOJÁK, M. - ZELINKA, J. 2008. Caves of the World Heritage in Slovakia. State Nature Conservancy of the Slovak republic – Slovac Caves Administration, Liptovský Mikuláš, 1-168.
- JAKÁL, J. - BELLA, P. - GAÁL, Ľ. - HLAVÁČ, J. - KOVÁČ, Ľ. - LALKOVIČ, M. - SOJÁK, M. - ZELINKA, J. 2005. Jaskyne svetového dedičstva na Slovensku. Správa slovenských jaskýň, Liptovský Mikuláš, 1-160.
- JERG, Z. 2007. Vyčistenie Výstrelovej priepasti na Plešiveckej planine. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 2,
- JERG, Z. 2009. Správa o náleze mŕtvol v Číkovej diere. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 40, 2,
- JERG, Z. - MÁTĚ, T. 2000. Dokumentácia krasových javov Plešivskej planiny. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 1, 36-42.
- KAMINSKÁ, Ľ. (1993). Príspevok k osídleniu jaskýň v Slovenskom krase. In Lamiová-Schmiedlová, M. – Mačala, P. (eds.): Východoslovenský pravek, 4. Archeologický ústav SAV, Nitra – Košice, 13-25.
- KANKULA, J. 2000. Priepasť Garlika, Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 1, 49-51.
- KAŠPAR J. (1934). Geneze guanových minerálů z jeskyně Domica. Věstník Státního geologického ústavu, 10, Praha, 104-111.
- KEMÉNY, A. (1961). Geomorfologické pomery planiny Koniar. Geografický časopis, 13, 2, 104-139.
- KETTNER, R. (1933). Domica, perla slovenských jeskýň. Věda přírodní, 14, 6, 161-192.
- KETTNER, R. (1936). Domica a netopýři. Časopis turistů, 48, 5, 183-185.
- KETTNER, R. (1938). Sintrové bubny a štíty v jeskyni Domici. Věda přírodní, 19, 134-136.
- KETTNER, R. (1948). O netopýřím guanu a guanových korosích v jeskyni Domici. Sborník státního geologického ústavu Československé republiky, 15, Praha, 41-64.
- KILÍK, J. 2008. Penovce Slovenského krasu. Naturae tutela, Liptovský Mikuláš, 12, 177-184.
- KILÍK, J. 2008. Povrchové dobývanie a ochrana prírody v oblasti Slovenského krasu. Nerastné bohatstvo v lomoch II., západné a východné Slovensko. Zborník prednášok z konferencie konanej v Banskej Štiavnici 25. – 26. 6. 2008, Banská Štiavnica, 45 – 51.
- KILÍK, J. 2009. Podzemné vody Plešivskej planiny. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 77, 26-30.

- KILÍK, J. 2010. Povrchové a podzemné vody Silickej planiny (Slovenský kras). Aragonit, Liptovský Mikuláš, 15/1, 11-18.
- KLADIVÍK, E. 2008. Vápencový lom Gombasek v 1. polovici 20. storočia. Nerastné bohatstvo v lomoch II., západné a východné Slovensko. Zborník prednášok z konferencie konanej v Banskej Štiavnici 25. – 26. 6. 2008, Banská Štiavnica, 77 – 82.
- KLAUČO, S. - FILOVÁ, J. - PEŠKO, M. 2003. Hydrologický monitoring v jaskyni Domica v rokoch 1999 - 2001. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 8, 15-17.
- KÓŇA, V. - LEŠŤÁK, L. 2000. Z prieskumu severnej časti Plešivskej planiny. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 1, 43-44.
- KOŠŤÁLIK, J. 2000. Príspevok k štúdiu pôd typu „Terra rossa“ na lokalitách Kečovo a Soroška v Slovenskom krase. In: Lacika, J. (ed.) Zborník z 1. vedeckej konferencie ASG, Bratislava, 51-56.
- KOŠŤÁLIK, J. 2002. Niekoľko poznámok ku genéze a formovaniu reliéfu Slovenského krasu. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, 65-72.
- KOŠŤÁLIK, J. 2004. Genéza reliktných kôr a Terra rossa v Slovenskom krase. Geomorphologia Slovaca 4, 2, Bratislava, 70-73.
- KOŠŤÁLIK, J. 2005. Výskyt, genéza a stratigrafia kôr zvetrávania tektonických brekcií a pôd typu terrae calcis v Slovenskom krase vo svetle najnovších výskumov. Zborník príspevkov z III. medzinárodného geografického kolokvia „Zmeny v štruktúre krajiny ako reflexia súčasných spoločenských zmien v strednej a východnej Európe“, Danišovec,
- KOŠŤÁLIK, J. 2006. Príspevok k poznaniu paleogeografických a paleopedologických pomerov v Slovenskom krase. In (P. Bella, ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň 5, Liptovský Mikuláš, 67-73.
- KOŠŤÁLIK, J. 2008. Výsledky výskumov terra rossa v Slovenskom krase v rokoch 2004-2007 a ich využitie pre štúdium paleoreliéfu Západných Karpát. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, Ľ. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 31-41.
- KOŠŤÁLIK, J. 2008. Príspevok k poznaniu genézy, mineralógie a stratigrafie kôr zvetrávania a pôd typu terrae calcis v Slovenskom krase. Zborník Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote Gemer-Malohont, Rimavská Sobota, 4, 7-24.
- KUČERA, B. (1965). Krasová morfológie a vývoj Ardovskej jaskyne v Jihoslovenském krasu. Československý kras, 16, 41-56.
- KUČERA, B. (1976). Propast Čertova diera. Československý kras, 27, 79-84.
- KUNSKÝ, J. (1939). Ardovskej jaskyne ve Slovenském krasu. Rozpravy II. tř. ČA, 49, 21, Praha, 12 s.
- KUNSKÝ, J. (1939). Jezera Slovenského krasu. Rozpravy II. tř. ČA, 49, 25, Praha, 17 s.
- LABUNOVÁ, A. 2008. Vzťah endokrasových a exokrasových foriem Plešivskej planiny. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, Ľ. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 25-30.
- LACIKA, J. 2001. Vývoj geomorfologických sietí Slovenskej časti povodia rieky Slaná. Geomorfologický časopis, 53, 3, 269-291.
- LALKOVIČ, M. 2001. Ján Majko – životné osudy jaskyniara. SMOPaJ Liptovský Mikuláš, 1 – 185.
- LALKOVIČ, M. 2002. Príspevok k histórii Gombaseckej jaskyne. In Bella, P.(ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 3. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš, 200-204.
- LALKOVIČ, M. 2002. Začiatky poznávania jaskýň a priepastí Slovenského krasu po vzniku Československej republiky. Slovenský kras, 40, Liptovský Mikuláš, 117-136.
- LALKOVIČ, M. 2002. Viliam Rozložník - strojca objavu Gombaseckej jaskyne. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 7, 42-43.
- LALKOVIČ, M. 2006. Nápis z roku 1452 – významná pamiatka z Jasova. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 44, 99-118.
- LEŠINSKÝ, G. 2000. Jasovská planina po 25 rokoch v širokom kontexte výskumu a dokumentácie Slovenského krasu, Sinter, Liptovský Mikuláš, 8, 8-10.
- LEŠINSKÝ, G. 2001. Objav Holubej priepasti vo vzťahu k svahovým vertikálam v Slovenskom krase. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 30, 1, 30-32.
- LEŠINSKÝ, G. 2001. Poznámky k výskytu niektorých druhov vertebrát v jaskyniach Slovenského krasu. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 39, 139-150.
- LEŠINSKÝ, G. 2001. Snaha o prienik do jaskynného systému na planine Dolný vrch v Slovenskom krase. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 39, 155-160.
- LEŠINSKÝ, G. 2001. Holubia priepasť (Horný vrch) vo vzťahu k svahovým vertikálam v Slovenskom krase. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 32, 1, 30-32.
- LEŠINSKÝ, G. 2002. Výsledky speleologickej inventarizácie na Jasovskej planine v Slovenskom krase. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 40, 137-173.

- LEŠINSKÝ, G. 2002. Zádielska planina na prelome tisícročí. Sinter 10, Liptovský Mikuláš, 8-10.
- LEŠINSKÝ, G. 2003. Turnianska kotlina očami geológa Dr. Josefa Janáčka, časť – Krasové pramene. Sinter 12, Liptovský Mikuláš, 12, 5-8.
- LEŠINSKÝ, G. 2004. Turnianska kotlina očami geológa Dr. Josefa Janáčka, 2.časť – Jaskyne. Sinter, Liptovský Mikuláš, 13, 8-14.
- LEŠINSKÝ, G. 2006. Príspevok k najstarším jaskyniam v Slovenskom krase. Sinter, Liptovský Mikuláš, 14, 22-23.
- LEŠINSKÝ, G. 2007. Čikiho diera (Csiki-lyuk) na Silickej planine. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 3,
- LEŠINSKÝ, G. 2007. Koľko je jaskýň v Slovenskom krase? Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 3,
- LOŽEK, V. 2007. Slovenský kras – glaciálny refugium na okraji Karpat. In: Zrcadlo minulosti. Česká a slovenská krajina v kvartéru. Praha, 141-149.
- MALÍK, P. – GREGOR, M. – ŠVASTA, J. – HAVIAROVÁ, D. – GAÁL, E. (2010). Rezistivimetrické a termometrické merania podzemného vodného toku v Gombaseckej jaskyni. Podzemná voda, 16, 2, 193–203.
- MALÍK, P. – GREGOR, M. – ŠVASTA, J. – HAVIAROVÁ, D. (2010). Rezistivimetrické a termometrické merania podzemného vodného toku v Drienovskej jaskyni. Aragonit, 15, 2, 71–76.
- MALÍK, P. – GREGOR, M. – ŠVASTA, J. – HAVIAROVÁ, D. (2011). Interpretácia meraní teploty a mernej elektrickej vodivosti vody v profile podzemného toku Krásnohorskej jaskyne. Slovenský kras, 49, 1, 41–55.
- MANN, K. – POUBA, Z. – ŠANTRŮČEK, P. (1949). Nová speleologická studia v Domici. Sborník Československé společnosti zeměpisné, 54, 2, Praha, 99–106.
- MÁTĚ, T. 2000. Nové svahové jaskyne Koniarskej planiny. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 3, 21-25.
- MÁTĚ, T. 2002. Gemerskoteplická jaskyňa - najdlhšia jaskyňa Koniarskej planiny. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 33, 3, 14-19.
- MÁTĚ, T. 2006. Znovuobjavenie Leontíny v Slovenskom krase. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 37, 4, 13-19.
- MÁTĚ, T. - JERG, Z. 2000. Prieskum svahov Plešivskej planiny, Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 4, 16-22.
- MÁTĚ, T. - JERG, Z. - JERG, A. 2000. Koniarska planiny (konečne) odkrýva svoje tajomstvo. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 1, 27-35.
- MÁTĚ, T. - JERG, Z. - JERG, A. 2001. Nové objavy na Plešivskej planine. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 32, 1, 25-29.
- MELLO, J. 2000. Geologické prostredie jaskyne Domica. Manuskrip, archív SSJ, Liptovský Mikuláš, 1-15.
- MELLO, J. 2004. Geologické prostredie jaskyne Domica a jej okolia. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 9, 3-7.
- MELLO, J. – SNOPOKOVÁ, P. (1973). Vrchnokriedový vek výplní v dutinách triasových vápencov gombaseckého lomu. Geologické práce, Správy, 61, Bratislava, 239–253.
- MICHALKO, J. – MALÍK, P. – BAJTOŠ, P. – FLAKOVÁ, R. – GAVULIAKOVÁ, B. – HAVIAROVÁ, D. – ŽENIŠOVÁ, Z. 2018. Pôvod síranov v podzemnom hydrologickom systéme Krásnohorskej jaskyne. Podzemná voda, 24, 1/2018, 83-99.
- MITTER, P. (1988). Speleologický výskum krasových javov Plešivskej planiny. Výskumné práce z ochrany prírody, 6A, Bratislava, 75–95.
- MOTYKA, J. – GRADZIŃSKI, M. – BELLA, P. – HOLÚBEK, P. (2005). Chemistry of waters from selected caves in Slovakia – a reconnaissance study. Environmental Geology, 48, 6, 682–692. ISSN 0943-0105 <https://dx.doi.org/10.1007/s00254-005-0006-2>
- MÓGA, J. (1999). Reconstruction of the development history of karstic water networks on the southern part of the Gömör-Torna karst on the basis of ruined caves and landforms. Acta carsologica, 28/2, 159–174.
- MÓGA, J. 2001. A szerkezet és közetfelépítés szerepe a Szilicei-fennsík karsztos felszínformáinak kialakításában. Karsztfejlődés 6, Szombathely, 143-159.
- ORVAN, J. (1980). Hodnotenie stopovacích (fárbaciach) skúšok pri riešení niektorých otázok krasovej hydrogeológie na území Slovenského krasu. Slovenský kras, 18, 177–181.
- ORVAN, J. 2006. Ekologické využívanie podzemných vôd z hydrogeologickej štruktúry juhozápadnej časti Horného vrchu (Slovenský kras). Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 44, 161-168.
- PAZDUR, A. – PAZDUR, M. F. – HERCMAN, H. – MITTER, P. (1996). Chronology of Speleothem Deposition and the Development of Selected Caves of the Slovak Karst. Geologija, 19, Vilnius, 85–89.
- PEŠKO, M. 2003. Výsledky hydrologického monitoringu v jaskyni Domica v rokoch 1999-2001. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 8, 15-17.
- PETRÁNEK, J. – POUBA, Z. (1951). Pokus o datování jeskyně Domici na základě studia tmavých zón v krápnících a sintru. Sborník Ústředního ústavu geologického, 18, Praha, 245–272.
- PETRAVSKÁ, A. 2010 Vápenné jamy na Jasovskej planine. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 15/1, 31-33.
- PETRAVSKÁ, A. (2014). Reliéf Jasovskej planiny v Slovenskom krase. Prírodovedecká fakulta UPJŠ, Košice, 111 s.
- PETRAVSKÁ, A. – HOCHMUTH, Z. (2013). The Skalístý potok Cave in the relationship to the relief of the south part of Jasovská Plateau (Slovak Karst) after 25 years of research. In Filippi, M. – Bosák, P. Eds.

- Proceedings of the 16th International Congress of Speleology (July 21 – 28, Brno, Czech Republic), volume 3, 201–206.
- PETRALSKÁ, A. – STRAKOVÁ, V. – KOVÁČOVÁ, M. – PANCURÁKOVÁ, M. (2014). Súpis krasových prameňov Jasovskej planiny a príslušných častí Medzevskej pahorkatiny. Slovenský kras, 52, 1, 67–90.
- PSOTKA, J. 2006. Geologické a geomorfologické pomery Obrovskej priepasti na planine Dolný vrch v Slovenskom krase. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 11, 20–23.
- PSOTKA, J. 2007. Príspevok k názvosloviu a geológii Snežnej diery na Borčianskej planine. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 1, 29–33.
- PSOTKA, J. 2008. Príspevok k formám modelácie Hrušovskej jaskyne. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 46, 315–324.
- PRUNER, P. - BOSÁK, P. - KADLEC, J. - VENHODOVÁ, D. - BELLA, P. 2000. Paleomagnetický výskum sedimentárnych výplní vybraných jaskyní na Slovensku. In Bella, P. (ed.): Výskum využívanie a ochrana jaskýň. Zborník ref., Liptovský Mikuláš, 13–25.
- PŘIBYL, J. (1966). Výskum propasti Barazdaláš v severní časti Silické planiny v Jihoslovenském krasu. Československý kras, 17, 73–81.
- PŘIBYL, J. (1972). Zostup do priepasti Barazdaláš v roku 1967. Slovenský kras, 10, 109–113.
- PŘIBYL, J. (1972). Zostup do priepasti Barazdaláš v roku 1967. Slovenský kras, 10, 109–113.
- RAJMAN, L. – RODA, Š. 1972. Výskum príčin deštrukcie sintrového materiálu v jaskyni Domica. Slovenský kras, 10, 63–71.
- RAJMAN, L. – RODA, Š. – KLINCKO, K. (1971). Možnosti speleoklimatickej terapie v Gombaseckej jaskyni. Osveta, Martin, 108 s.
- RAJMAN, L. – RODA, Š. – RODA, Š. ml. – ŠČUKA, J. (1987). Termodynamický režim Silickej ľadnice. Slovenský kras, 25, 29–63.
- RAKÚS, M. - SÝKORA, M. 2001. Jurassic of Silicicum. Slovak Geological Magazin, Bratislava, 7, 1, 53–84.
- RATKOVSKÝ, Š. – VIŠŇOVSKÁ, Z. – HAVIAROVÁ, D. – BELLA, P. – GAŽÍK, P. – VLČEK, L. – ZELINKA, J. (2019). Geoekologické mapovanie riečného úseku Drienovskej jaskyne a priestorové rozloženie fauny. Aragonit, 24, 1, 3–17.
- RODA, Š. – RAJMAN, L. – RODA, Š. (1974). Príspevok k výskumu genézy plastických sintrov z vybraných jaskýň ČSSR. Slovenský kras, 12, 3–38.
- RODA, Š. – RAJMAN, L. – ERDŐS, M. – SZABOVÁ, T. (1986). Vznik a vývoj sintrových foriem v piatich jaskyniach Slovenského krasu. Osveta, Martin, 227 s.
- RODA, Š. jun. - RODA, Š. 2002. Model termodynamickkej bilancie Gombaseckej jaskyne. In Bella, P.(ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 3. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš, 132–138.
- ROSIČ, M. - FOGAŠ, A. - BARABAS, D. 2003. Porovnanie návštevnosti sprístupnených jaskýň Národného parku Slovenský kras a Národného parku Aggteleki. Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, Zvolen 2002, 189 – 194.
- ROTH, Z. (1937). Vývoj jaskyne Domice. Bratislava, 11, 129–163.
- ROTH, Z. (1939). Několik geomorfologických poznámek o Jihoslovenském krasu a o Silické Lednici. Rozpravy II. třídy České akademie, 49, 8, 1–24.
- ROTH, Z. (1940). Vývojový vztah jaskyne Baradel k jaskyni Domica v Jihoslovenském Krase. Věstník Královské české společnosti nauk, Praha, 1–9.
- ROTH, Z. 1948. Některé formy sintrové výzdoby v jaskyni Domica a jejich vznik. Sborník Státního geologického ústavu ČSR, 15, 65–88.
- SEMAN, M. - GAÁLOVÁ, B. - CÍCHOVÁ, M. - PROKŠOVÁ, M. - HAVIAROVÁ, D. - FLAKOVÁ, R. (2015). The occurrence of coliform bacteria in the cave waters of Slovak Karst, Slovakia. Folia Microbiologica (Praha), 60, 3, 269–278.
- SENEŠ, J. (1956). Výsledky speleologického výskumu Drienovskej (Šomody) jaskyne v Slovenskom krase. Geografický časopis, 8, 1, 16–28.
- SMETANOVÁ, I. – HOLÝ, K. – ZELINKY, J. – OMEĽKA, J. – JURČÁK, D. (2012) Sezónna zmena objemovej aktivity radónu v jaskyni Domica. Aragonit, 17, 1–2, 24–27.
- SKOKAN, A. 2007. Zabudnuté objavy v Ardotskej jaskyni? Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 4, 40–41.
- SKŘIVÁNEK, F. (1958). Výskum propastí severní časti Silické planiny v Jihoslovenském krasu. Československý kras, 11, 115–129.
- SKŘIVÁNEK, F. (1966). Vývoj krasu Plešivecké planiny v Jihoslovenském krasu. Československý kras, 17, 42–58.
- SKŘIVÁNEK, F. – STÁRKA, V. (1956). Krasové zjevy státní přírodní rezervace Zádielska dolina. Ochrana přírody, 11, 10, 289–295.

- SLAVKOVSKÝ, J. 2008. Ťažba vápencov v Národnom parku Slovenský kras so zameraním na ložisko Včeláre. Nerastné bohatstvo v lomoch II., západné a východné Slovensko. Zborník prednášok z konferencie konanej v Banskej Štiavnici 25. – 26. 6. 2008, Banská Štiavnica, 11 – 15.
- STANKOVIČ, J. 2000. Jaskyňa Líščia diera pri Silici. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 31, 1, 44-46.
- STANKOVIČ, J. 2001. Jašteričia priepasť na Silickej planine. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 32, 2, 13-14.
- STANKOVIČ, J. 2006. Mramorová studňa v Gombaseckej jaskyni. In (P. Bella, ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň 5, Liptovský Mikuláš, 238-240.
- STANKOVIČ, J. 2006. Náučný chodník jaskyne Slovenského krasu – svetové prírodné dedičstvo. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 1, 65 - 66.
- STANKOVIČ, J. - HORVÁTH, P. 2004. Jaskyne Slovenského krasu v živote Viliama Rozložníka. Rožňava, 1-193.
- STANKOVIČ, J. – JERG, Z. 2001. Plešivská planina - atlas krasových javov. SSS a Speleoklub Minotaurus, Rožňava, 1-301.
- STANKOVIČ, J. - BRUTHANS, J. - CÍLEK, V. - GAÁL, Ľ. - VIŠŇOVSKÁ, Z. - KOVÁCS, Á. - ROZLOŽNÍK, M. - SCHMELZOVÁ, R. - ZEMAN, O. - KOVÁČ, Ľ. - MOCK, A. - LUPTÁČIK, P. - HUDEC, I. - NOVÁKOVÁ, A. - KOŠEL, V. - FENĎA, P. 2005. Krásnohorská jaskyňa Buzgó. Rožňava, 1-151.
- STANKOVIČ, J. - CÍLEK, V. - SCHMELZOVÁ, R. 2010. Plešivecká planina. Jaskyne Plešiveckej planiny – svetové prírodné dedičstvo. Liptovský Mikuláš, 1-191.
- STANKOVIČ, J. – PECKA, J. (1998). Jaskyňa v ponore Jašteričieho jazera. História prieskumu jaskyne. Spravodaj SSS, 29, 1, 21 – 26.
- STÁRKA, V. (1959). Jezero Biki a Hamrovská jeskyně u Plešivce. Krásy Slovenska, 36, 5, 193 – 195.
- STIBRÁNYI, G. – GAÁL, Ľ. (1984). Ponorná priepasť v Slovenskom krase. Slovenský kras, 22, 157 – 167.
- SOJÁK, M. 2007. Archeologické objavy z vybraných jaskýň (Ižipovce, Debrad', Stratená). Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 45, 199-218.
- SOJÁK, M. 2008. Osídlenie jaskyne Leontína v Gombaseckom kameňolome. Zborník Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote Gemer-Malohont 4, Rimavská Sobota, 149-156.
- SOJÁK, M. 2008. Jaskyne Slovenského krasu a okolia vo svetle nových archeologických objavov. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 46, 419-438.
- SOJÁK, M. - TERRAY, M. 2005. Archeologické nálezy z niektorých jaskýň na východnom okraji Slovenského krasu. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 36, 2, 37-39.
- SÝKORA, J. 2003. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, pracovisko v Košiciach v histórii výskumu Slovenského krasu. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 175-182.
- ŠÁLY, R. 2002. Reliéf terénu a pôda v Slovenskom krase. Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, Zvolen, 73 – 80.
- ŠEFCÁKOVÁ, A. (2007). Praveké skalné kresby a nové starobylé stopy po prítomnosti človeka v Ardovskej jaskyni v Slovenskom krase (Slovenská republika). Slovenská antropológia, 10, 2, 79–84.
- ŠEVCÁKOVÁ, A. (2017). Praveké kresby v jaskyni Domica. Zborník Slovenského národného múzea, 111, Archeológia, 27, 15–42.
- ŠEFCÁKOVÁ, A. – LEVCHENKO, V. A. (2020). Prehistoric charcoal drawings in the caves in the Slovak Republic, Central Europe: Successful radiocarbon dating by a micro-sample ¹⁴C AMS. Quaternary International, 572, 120–130.
- SEFCAKOVÁ, A. – SVOBODA, J. A. – FARKAS, Z. – van der PLICHT, J. – GAAL, L. – BALCIAR, I. (2009). Prehistoric rock art in the Slovak Republic: first radiocarbon dates from charcoal drawings. International Newsletter on Rock Art, 54, 1–7.
- ŠMÍDA, B. 2007. Kde a aké by mohlo byť pokračovanie Ardovskej jaskyne. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 4, 42-46.
- ŠTELCL, J. - ZIMÁK, J. - ZELINKA, J. - HLAVÁČ, J. 2003. Výsledky gamaspektrometrických měření v jeskyni Domica (Závěrečná správa). MS. PřF UP Olomouc, PřF MU Brno a SSJ Liptovský Mikuláš.
- ŠTELCL, J. - ZIMÁK, J. - ZELINKA, J. 2004. Prirozená radioaktivita hornin v jeskynním systému Domica-Baradla. In Bella, P. (ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 4. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš, 8-82.
- ŠUPINSKÝ J. – HOCHMUTH, Z. – KAŇUK, J. – NOVÁKOVÁ, M. (2022). 3D interpolation of temperature distribution in the Silická ľadnica cave. In Gauchon, C. – Jaillet, C. – Ballesteros, D. – Honiat, C. – Genuite, K. – Racine T. (Eds.): Proceedings of the 18th International Congress of Speleology, Savoie Mont Blanc, Vol. III, Physical Speleology, Symposium 06 – Climatology. Karstologia – Mémoires, 23, 199–202.
- ŠUPINSKÝ J. – KAŇUK, J. – HOCHMUTH, Z. – GALLAY, M. (2019). Detecting dynamics of cave floor ice with selective cloud-to-cloud approach. The Cryosphere, 13, 11, 2835–2851.
- TELBISZ, T. (2011). Large-scale relief of the Slovak Karst and Aggtelek Karst (Gömör-Torna/Gemer-Turňa Karst) – a DEM-based study. Földrajzi Értesítő/Hungarian Geographical Bulletin, 60, 4, 379–396.

- THURÓCZY, J. – ERDŐS, M. (1988). Kunia priepasť -203 m. Slovenský kras, 26, 25–32.
- VLČEK, L. 2008. Geologický prieskum v Hrušovskej jaskyni. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 13/1, 12-19.
- VLČEK, L. 2009. Geologický prieskum jaskyne Milada na Silickej planine v Slovenskom krase. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 47/2, 201 – 216.
- VLČEK, L. (2010). Geologický prieskum jaskyne Milada na Silickej planine v Slovenskom krase. Slovenský kras, 47, 2, 201–215.
- VLK, L. - BAROŇ, I. - LEŠINSKÝ, G. - NOVOTNÁ, J. - NOVOTNÝ, M. - NYERGES, A. - NYERGES, M. - ZACHAROV, M. - ZÁVIŠKA, M. - ŽÁK, K. 2001. Dolný vrch. Liptovský Mikuláš, 1-143.
- WRÓBLEWSKI, W. – GRADZIŃSKI, M. – MOTYKA, J. – STANKOVIČ, J. (2017). Recently growing subaqueous flowstones: Occurrence, petrography, and growth conditions. Quaternary International, 437, Part A, 84–87.
- ZACHAROV, M. (1985). Geomorfologické a geologické pomery nových priestorov Drienovskej jaskyne. Spravodaj SSS, 16, 1–2, 3–7.
- ZACHAROV, M. – TERRAY, M. (1987). Objav nových priestorov v Drienovskej jaskyni v Slovenskom krase. Slovenský kras, 25, 189–200.
- ZACHAROV, M. 2000. Geologické a geomorfologické pomery jaskyne Gajdova štôlna (Jasovská planina). In Bella, P.(ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 2. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš, 66-70.
- ZACHAROV, M. 2000. Geologická stavba východnej časti Slovenského krasu a jej vplyv na vznik endokrasu. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 38, 7-17.
- ZACHAROV, M. 2001. Geologický prieskum životného prostredia Silickej planiny - komplexné hodnotenie citlivosti hornín a zraniteľnosti horninového prostredia. Acta Montanistica Slovaca, 6, 243–252.
- ZACHAROV, M. 2001. Silická planina - hodnotenie citlivosti hornín a zraniteľnosti horninového prostredia. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 39, 73–81.
- ZACHAROV, M. 2004. Hodnotenie citlivosti hornín a zraniteľnosti horninového prostredia vo východnej časti Slovenského krasu, Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 45 – 50.
- ZACHAROV, M. 2006. Štúdium geologických a geomorfologických pomerov Priepasti pod Hajagošom na Jasovskej planine. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 44, 153-160.
- ZACHAROV, M. 2007. Vplyv tektoniky na vznik a vývoj endokrasu v SV časti Slovenského krasu v okolí Jasova. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 45, 43 - 54.
- ZACHAROV, M. 2008. Výskum disjunktívnej tektoniky Drienovskej jaskyne v Slovenskom krase. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 46/2, 287-300.
- ZACHAROV, M. 2009. Disjunktívne štruktúry južného okraja Jasovskej planiny a ich vplyv na vznik a vývoj endokrasu. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 47/1, 41-56.
- ZACHAROV, M. (2013). Nové poznatky z výskumu Drienovskej jaskyne. Slovenský kras, 51, 2, 111–120.
- ZACHAROV, M. - KOŠUTH, M. 2005. Výskyt sadrovca v Drienovskej jaskyni – Slovenský kras. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 43, 145-154.
- ZACHAROV, M. - TOMETZ, L. 2001. Silická planina - hodnotenie geologických činiteľov životného prostredia. Monografia. Košice, 1 – 137.
- ZELINKA, J. (1999). Problematika stabilizácie speleoklimatických pomerov NPP Silická ľadnica. Aragonit, 4, 18–19.
- ZELINKA, J. 2002. Vplyv hydrologického režimu jaskyne Domica na zmeny jej mikroklimy. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, 81-87.
- ZELINKA, J. 2003. Posúdenie vplyvou prírodných a antropogénnych faktorov na zmeny mikroklimatického režimu jaskyne Domica. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 8, 17-20.
- ZELINKA, J. 2007. Výsledky speleoklimatologického monitoringu jaskyne Snežná diera v klimatickom roku 2005 – 2006. Aragonit, Liptovský Mikuláš, 12, 43 – 46.
- ZIMÁK, J. - ŠTELCL, V. - ZELINKA, J. 2004. Prirozená radioaktivita hornín v Gombasecké a Jasovské jaskyni. In Bella, P.(ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 4. vedeckej konferencie, Liptovský Mikuláš, 83-88.
- TERRAY, M. 2007. 48. jaskyniarsky týždeň a Lezecké dni SSS v Slovenskom krase 1. – 5. 8. 2007. Spravodaj SSS, Liptovský Mikuláš, 38, 3,
- TOMETZ, L. 2000. Migrácia ropného znečistenia v podmienkach hydrogeologickej štruktúry Veľkej skaly (Slovenský kras). In Bella, P. (ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň zborník referátov z 2. vedeckej konferencie Liptovský Mikuláš, s. 146-151.
- TOMETZ, L. 2000. Ochrana podzemných vôd v trase ropovodu na území Košickej kotliny a Slovenského krasu. Dizertačná práca. Manuskript TU Košice, 1-109.
- TOMETZ, L. - PREKOPOVÁ, M., 2009: Osobitosti ochrany krasovo-puklinových vôd na Silickej planine

- v Slovensko krase. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 47/1, 79-98.
- TUŽINSKÝ, L. 2004. Bioklimatický a mikroklimatický výskum v NP Slovenský kras, Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. – 20.10.2003 v Rožňave, 63 – 69.

EKOLOGIA, LESNÍCTVO, KRAJINA, ETNOLÓGIA

- BENČAĎOVÁ, B. – LAFFÉRSOVÁ, J. – BENČAĎ, T. – KONTRIŠ, J. – KONTRIŠOVÁ, O. 2002. Lesné a nelesné spoločenstvá východnej časti Slovenského krasu. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. – 29.10.2002 v Rožňave, 103-109.
- BODNÁR, M. - IZSÁK, T. - KOLESZÁR, K. - PAČENOVSKÝ, S. - RÉMIÁS, T. 2003. Malá monografia obce Hrhov. Obec Hrhov, 212 s.
- ČILLÍK, M. 2001. Vývoj autoregulačných procesov a súčasný stav ekologickej stability lesných ekosystémov na trvalých výskumných plochách ochrany prírody v biosférickej rezervácii Slovenský kras a návrh starostlivosti ochrany prírody. Manuscript. Diplomová práca. Technická univerzita vo Zvolene, Fakulta ekológie a enviromentalistiky v Banskej Štiavnici, Katedra aplikovanej ekológie, 58 s.
- DRENKO, J. ml. 2006. Kunova Teplica. Obec Kunova Teplica, 181 s.
- GALLAY, I. - OLAH, B. 2004. Vzťah primárnej a sekundárnej štruktúry krajiny vo vybranej časti NP a BR Slovenský kras, Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 111–115.
- CZINTELOVÁ, A. 2008. Pútnické miesto Bôrka. Zborník Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote Gemer-Malohont, Rimavská Sobota, 4, 161 – 170.
- DICKÁ, J. 2005. Zmeny vo využívaní územia Slovenského krasu. Zborník príspevkov z III. medzinárodného geografického kolokvia „Zmeny v štruktúre krajiny ako reflexia súčasných spoločenských zmien v strednej a východnej Európe“, Danišovce, 27-32.
- HOCHMUTH, Z. 2002. Krasová krajina a problémy jej transformácie. Geografické informácie, 7, II. diel, UKF, Nitra, 172-178.
- HOCHMUTH, Z. - TOMÁŠIKOVÁ, V. 2005. Problematika metodiky mapovania zmien krasovej krajiny na príklade Silickej planiny v Slovenskom krase. Fyzickogeografický zborník, 3, Masarykova univerzita v Brně, 49-55.
- HOCHMUTH, Z. 2005. Transformácia krajiny Slovenského krasu ako prejav celospoločenských zmien posledných decénií. Zborník príspevkov z III. medzinárodného geografického kolokvia „Zmeny v štruktúre krajiny ako reflexia súčasných spoločenských zmien v strednej a východnej Európe“, Danišovce, 47-52.
- HOCHMUTH, Z. 2006. Problematika transformácie krajiny Slovenského krasu na príklade južnej časti Jasovskej planiny. In (P. Bella, ed.): Výskum, využívanie a ochrana jaskýň 5, Liptovský Mikuláš, 222-229.
- KAPUSTOVÁ, S. 2004. Analýza súčasného stavu a ekologickej stability lesného ekosystému stacionárnej výskumnej plochy Ploština – les v národnom parku Slovenský kras a zhodnotenie zmien bioprodukčných charakteristík po 17 rokoch. Msc. Technická univerzita vo Zvolene, Fakulta ekológie a enviromentalistiky v Banskej Štiavnici, 42 s.
- KILÍK, J. 2008. Tridsať rokov Biosférickej rezervácie Slovenský kras Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 15–18.
- KILÍK, J. 2008. 30 rokov biosférickej rezervácie Slovenský kras. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 74, 4-7.
- KILÍK, J. 2009. Slovak Karst Biosphere Reserve. EuroMAB Book of abstracts „Doing together, learning together“, 27.-30. 10. 2009 Stará Lesná, 47 – 48.
- KOLESÁR, L. 2004. Certifikácia lesov v Slovenskom krase. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 60, 19-20.
- MIDRIAK, R. 2004. Stav spustnutých pôd v Slovenskom krase z krajinoekologického aspektu, Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 55–60.
- MOLNÁR, O., 2001. Porovnanie vývoja štruktúry, rastu a produkcie lesných ekosystémov na trvalých výskumných plochách ochrany prírody v biosférickej rezervácii Slovenský kras a návrh starostlivosti ochrany prírody. Msc. Technická univerzita vo Zvolene, Fakulta ekológie a enviromentalistiky v Banskej Štiavnici, Katedra aplikovanej ekológie, 44 s.
- NAGY, D. 2008. A gömör-tornai-karszt történeti felszínboritása. Historický vývin povrchových vrstiev Gemersko – turnianskeho krasu. Jósvalfö. 107 s.
- NÉMETH, Z. 2006. Szádalmás a történelem forгатagában. Obec Jablonov nad Turňou, 175 s.

- OSZLÁNYI, J. 2008. VII. Národná konferencia o BR Slovenska – otvárací prejav predsedu SV pre Program MAB UNESCO. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 11–13.
- PICHLER, V. – HOMOLÁK, M. – AHMED, Y. A. R. – MALIŠ, J. 2010. Intenzitno-kapacitný prístup k štúdiu uhlíkovej rovnováhy ako prírodného dedičstva pôd NP-BR Slovenský kras. . In (T. Lepeška, ed.): Krajinná ekológia a ochrana prírodného dedičstva v socio-ekonomických premenách, Banská Bystrica, 42-47.
- POPOVICS, J. 2003. Náučné chodníky národného parku Slovenský kras. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. – 20.10.2003 v Rožňave, 183 – 186.
- POVOLNÝ, F. 2004. Spolupráca biosférických rezervácií ČR a SR, Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. – 20.10.2003 v Rožňave, 21.
- RAČKOVÁ, K. 2007. XXX. Východoslovenský tábor ochrancov prírody s medzinárodnou účasťou Dlhá Ves, Slovenský kras 29. júl – 4. august 2006, Rožňava, 1 – 55.
- ROZLOŽNÍK, M. 2002. Slovenský kras je národným parkom. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 51, 4.
- ROZLOŽNÍK, M. 2002. Náčrt problematiky ochrany Slovenského krasu z pohľadu funkcií biosférických rezervácií. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. – 29.10.2002 v Rožňave, 11-18.
- ROZLOŽNÍK, M. 2004. Ochrana Slovenského krasu má 30 rokov. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 59, 3-5.
- ROSIC, M. - FOGAŠ, A. 2003. Hodnotenie vybavenosti obcí patriacich do územia národného parku Slovenský kras. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. – 20.10.2003 v Rožňave, 169 – 173.
- TOMÁŠIKOVÁ, V. Priestorové aspekty chalupárskej rekreácie na území Slovenského krasu. Zborník príspevkov z III. medzinárodného geografického kolokvia „Zmeny v štruktúre krajiny ako reflexia súčasných spoločenských zmien v strednej a východnej Európe“, Danišovce, 143-147.
- TEREK, J. 2003. Ekologický stav jazier Slovenského krasu. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, s. 185 – 188.
- VANYO, E. 2005. Štruktúra prírodnej krajiny východnej časti Slovenského krasu a jej antropogénna transformácia. Msc. Prírodovedecká fakulta UPJŠ, Košice, 99 s.
- VOLOŠČUK, I. 2002. Dynamika produkcie a štruktúry lesných ekosystémov národného parku Slovenský kras (biosférická rezervácia). Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit. R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. – 29.10.2002 v Rožňave, 89-102.
- VOLOŠČUK, I., 2004. Výskum dubových a bukových ekosystémov na stacionárnych plochách v Slovenskom krase, Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave. ŠOP SR , Správa NP Slovenský kras, ZO SZOPK, Moldava nad Bodvou, 83-91.
- VOLOŠČUK, I. 2008. Podiel Ing. Jozefa Benka, CsC. na komplexnom výskume Slovenského krasu. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 21-24.
- VOLOŠČUK, I. 2008. Fytodiverzita a ekologická stabilita ekosystémov trvalých výskumných plôch v biosférických rezerváciách Slovenský kras. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit. R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 43-47.
- VOLOŠČUK, I. (ed.) 2009. Biosphere reserves in Slovakia. Slovak Committee for the UNESCO Man and the Biosphere Programme, Bratislava, 1-64.
- VOLOŠČUK, I. 2010. Stacionárny ekologický výskum rastlinstva na území biosféry Slovenský kras. In (T. Lepeška, ed.): Krajinná ekológia a ochrana prírodného dedičstva v socio-ekonomických premenách, Banská Bystrica, 13-22.
- ZAVADINKOVÁ, Z. 2003. Potenciál pre incentívny cestovný ruch v biosférickej rezervácii Slovenský kras. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. – 20.10.2003 v Rožňave, 117 – 120.

BOTANIKA

- BOBRO, M. - SLANČO, P. - HANČULÁK, J. - KARASOVÁ, E. 2004. Geochemické faktory existencie rumenice turnianskej, Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 93-99.

- BOBRO, M. - HANČULÁK, J. - SLANČO, P. - GEŠPEROVÁ, D. 2002. Protokol z monitoringu územia Národná prírodná rezervácia Turniansky hradný vrch, spadajúci do programu záchrany rumenice turnianskej. Ústav geotechniky SAV, november 2002 pre NP Slovenský kras. Brzotín
- DÚBRAVKOVÁ-MICHÁLKOVÁ D. - KOLBEK J. - JANIŠOVÁ M. - ŠUVADA R. - VIRÓK V. - ZALIBEROVÁ M. 2008. Xerophilous grassland communities in the Slovak Karst Mts (Slovakia) and the Aggtelek Karst Mts (Hungary) – a comparison of two classification approaches. *Hacquetia* 8/1, 123-140.
- HÁBEROVÁ, I. – KARASOVÁ, E. 2002. Floristické zmeny nelesnej vegetácie Plešivskej planiny. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. – 29.10.2002 v Rožňave, 111-122.
- FEDOROVÁ, M. - KARASOVÁ, E. 2003. Záchrana druhu *Ferula Sadleriana* Ledeb. kultiváciou ex. situ. *Natura Carpatica*, Košice, 42, 245-250.
- KARASOVÁ, E. 2000. Monitorovanie rumenice turnianskej – *Onosma tornensis* Jáv.. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 44, 2-3.
- KARASOVÁ, E. 2003. Vstavačovité (Orchidaceae) na území národného parku Slovenský kras. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 56, 21-24.
- KARASOVÁ, E. 2003. Programy záchrany kriticky ohrozených druhov rastlín na území NP Slovenský kras. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 125-131.
- KARASOVÁ, E. 2004. *Ferula sadleriana* Ledeb. – kriticky ohrozený druh Slovenskej flóry. *Ochrana prírody*, Banská Bystrica, 24, 117-121.
- KARASOVÁ, E. 2004. Mandľá nízka v Slovenskom krase. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 61, 34.
- KARASOVÁ, E. 2006. *Dracocephalum austriacum* L. – včelník rakúsky, kriticky ohrozený taxón v Slovenskom krase. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 69, 24-25.
- KARASOVÁ, E. 2007. Program záchrany rumenice turnianskej. Biosférické rezervácie na Slovensku VI. Zborník referátov zo 6. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 5. – 6.9.2006 v Novej Sedlici, Zvolen, 125 – 130.
- KOLARČÍK, V. – MÁRTONFI, P. 2008. Severná hranica areálu rodu *Onosma* v Slovenskom krase. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 59-66.
- KOLARČÍK V. - ZOZOMOVÁ-LIHOVÁ J. - MÁRTONFI P. 2010. Systematics and evolutionary history of the *Asterotricha* group of the genus *Onosma* (Boraginaceae) in central and southern Europe inferred from AFLP and nrDNA ITS data. *Plant. Sys. Evol.* 290: 21-45.
- MAJLÁTH, I. - ŠMAJDA, B. 2003. Vplyv sukcesie stepných a lesostepných biotopov na aktivitu populácie jašterice zelenej (*Lacerta viridis*) na južne exponovaných stráňach Zádielskej planiny a Turnianskeho hradného vrchu. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, 127-132.
- MÁRTONFIOVÁ L. - MÁRTONFI P. - ŠUVADA R. 2010. Breeding behavior and its possible consequences for gene flow in *Taraxacum* sect. *Erythroserma* (H. Lindb.) Dahlst. *Plant Species Biology* 25, 93-102.
- MICHÁLKOVÁ, D. – JANIŠOVÁ, M. 2008. Xeroterminá vegetácia Slovenského a Aggteleckého krasu – prehľad najnovších výsledkov výskumu. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 67-73.
- MIKOLÁŠ, V. 2002. *Scilla bueckensis* Speta, charakteristický druh krasových planín. Biosférické rezervácie na Slovensku IV. (edit.R. Midriak). Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. – 29.10.2002 v Rožňave, 123-125.
- PETRÁŠOVÁ, A. 2008. Bryoflóra Slovenského krasu. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 75-80.
- PETRÁŠOVÁ, A. - ŠUVADA, R. 2008. Bryofloristicko-ekologická štúdia Národného parku Slovenský kras. *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, 30, 2, 169-177.
- SITÁŠOVÁ, E. 2009. Invázne botanické druhy a praktický manažment v pohraničnej oblasti Gemersko-turnianskeho krasu. *Naturae tutela*, Liptovský Mikuláš, 13/2, 211-215.
- ŠUVADA R. 2005. Hrachor hrachovitý (*Lathyrus pisiformis* L.) na Slovensku. Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica. 65, 22-23.
- ŠUVADA R. 2006. Flóra vybraných lokalít v západnej časti Slovenského krasu. *Ochrana prírody* Banská Bystrica, 25, 31-38.
- ŠUVADA R. 2007. *Lathyrus pisiformis* L. v teplomilných dubinách Slovenského krasu. *Bull. Slov. Bot. Spoločn.* 29, 106-110.
- ŠUVADA, R. 2008. Zaujímavejšie floristické nálezy [Report]. In: Dítě, D. (ed.), Zaujímavejšie floristické nálezy . *Bull. Slov. Bot. Spoločn.*, 30, 1, 122-123.

- ŠUVADA, R. 2008. Prehľad endemických, chránených a ohrozených vyšších rastlín flóry Slovenského krasu. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, Ľ. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 49-57.
- ŠUVADA R. 2009. Zaujímavejšie floristické nálezy [Report]. In: Eliáš P. jun. (ed.), Zaujímavejšie floristické nálezy - *Bull. Slov. Bot. Spoločn.* 31/1.
- ŠUVADA, R. - DITĚ, D. - HRIVNÁK, R. - ELIÁŠ, P. 2010. *Dactylorhiza incarnata* group in the Slovak Karst Mts. (Slovakia) and the Aggtelek Karst Mts. (Hungary). *Thaiszia* 20, 1-15.

ZOOLÓGIA, JASKYNNÁ BIOTA

- AMBROS, M. – BALÁŽ, I. – DUDICH, A. – STOLLMANN, A. 2008. Drobné cicavce (*Insectivora, Rodentia*) ochranného pásma národnej prírodnej pamiatky Domica v národnom parku Slovenský kras. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, Ľ. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 153-161.
- BARCIOVÁ T. 2008. Štruktúra spoločenstiev terestrických článkonožcov (Arthropoda) Gombaseckej jaskyne so zvláštnym zreteľom na spoločenstvá chvostoskokov. (Hexapoda, Collembola). Msc. Diplomová práca, Prírodovedecká fakulta UPJŠ, Košice, 1-82.
- BARCIOVÁ, T. – KOVÁČ, Ľ. – MIKLISOVÁ, D. (2010). Impact of tourism upon structure and diversity of Collembola assembles (Hexapoda) – a case study of the Gombasecká Cave, Slovak Karst (Slovakia). *Slovenský kras*, 48, 2, 271–283.
- BEŇOVÁ, E. - FULÍN, M. 2008. Poznámky k výskytu obojživelníkov na vybraných lokalitách v okolí Moldavy nad Bodvou. *Natura Carpatica*, 49, 143-156.
- BOBÁKOVÁ, L. 2001. Netopiere vybraných lokalít (Dobšinská ľadová jaskyňa, Harmanecká jaskyňa, Domica) vo vzťahu k ekologickým podmienkam a antropickým aktivitám. Msc. Diplomová práca, Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava, 1 - 90.
- BOBÁKOVÁ, L. 2002. Kvantitatívne a kvalitatívne zloženie chiropterofauny Domického jaskynného systému.. In: Urban, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku, V. zborník referátov z konferencie, Zvolen 12. - 13. 10. 2001. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 89-102.
- BOBÁKOVÁ, L. 2004. Chiropterologický výskum Dobšinskej ľadovej jaskyne a jaskyne Domica v roku 2003. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 9, 40-42.
- ČÍŽEK, P. 2007. *Dibolia oudai* sp. N. (Coleoptera: Chrysomelidae) ze Slovenska. *Klapalekiana*, 43, 15-17.
- DRAVECKÝ, M. 2000. Niekoľko poznámok k výskytu orlov krikľavých (*Aquila pomarina*) v centrálnej časti Volovských vrchov. *Natura carpatica*, 41, 153-156.
- DRAVECKÝ, M. 2003. Poznatky z monitoringu početnosti a ochrany orla krikľavého (*Aquila pomarina*) z východnej časti územia Slovenského krasu. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave. ŠOP SR, Správa NP Slovenský kras, ZO SZOPK, Moldava nad Bodvou, 145-154.
- DUCHÁČ, V. – MLEJNEK, R. 2000. Records of the pseudoscorpion *Neobisium (Blothrus) slovacum* (Neobisiidae) in caves and chasms of the Slovak Karst. In: Mock A., Kováč Ľ. & Fulín M. (eds), Fauna jaskýň – Cave fauna. Východoslovenské múzeum, Košice, 15-20.
- ELHOTTOVÁ, D. – KRIŠTUFEK, V. – NOVÁKOVÁ, A. – KOVÁČ, Ľ. – MOCK, A. – EUPTÁČIK, P. 2003. Domica a Ardovská jaskyňa – štúdium interakcií medzi faunou a mikroflórou. *Aragonit, Liptovský Mikuláš*, 8, 38-40.
- ELHOTTOVÁ, D. - KRIŠTUFEK, V. - NOVÁKOVÁ, A. - LUKEŠOVÁ, A. - TRÍSKA, J., KOVÁČ, Ľ. - MOCK, A. - EUPTÁČIK, P. 2004. Zdroje polynenasycených mastných kyselín v jeskyniach Slovenského krasu. Zborník referátov „Výskum, využívanie a ochrana jaskýň“, 4, Liptovský Mikuláš, 155-160.
- ELHOTTOVÁ, D. - JIROUT, J. - PETRÁSEK, J. 2012. Výskyt a prevalence baktérií rezistentných k tetracyklínovým antibiotikám vo vybraných jeskyniach národných parků Slovenska. *Slovenský kras* 50/1, SSJ, Liptovský Mikuláš, 65-78.
- FULÍN, M. 2007. Tretí výskyt kolibkárka žltkastotemenného (*Phylloscopus inornatus*, Blyth) na Slovensku. *Natura Carpatica*, 48, 205.
- FULÍN, M. 2008. Inventarizačný prieskum výskytu druhu *Sadleriana pannonica* na vybraných lokalitách v národnom parku Slovenský kras. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, Ľ. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 127-132.
- FULÍN, M. - MATIS, Š., 2000. Obsadzovanie jednotlivých priestorov Jasovskej jaskyne (Slovenský kras) podkovárom malým (*Rhinolophus hipposideros*) počas hibernácie. *Vespertilio*, 4, 59-60.
- FULÍN, M. – MATIS, Š. 2002. Zimoviská netopierov vo východnej časti Slovenského krasu. *Vespertilio* 6, 183–

- 188.
- FULÍN, M. – MATIS, Š. 2006. Výsledky výskumu netopierov (Chiroptera) v Jasovskej jaskyni v rokoch 1996–2006. *Natura Carpatica* 47, 187–196.
- FULÍN, M. – MATIS, Š. 2007. Doterajšie výsledky z krúžkovania netopierov pred Jasovskou jaskyňou. *Natura Carpatica*, 48, 191–196.
- FULÍN, M. - OLEKŠÁK, M. 2002. Bocian biely (*Ciconia ciconia*) na území a v priľahlej časti Národného parku Slovenský kras - minulosť, súčasnosť a budúcnosť. Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, 153-162.
- FULÍN, M. - OLEKŠÁK, M. 2010. Zaujímavé ornitologické pozorovania z rybníčných sústav Turnianskej a Košickej kotliny (Východné Slovensko). *Tichodroma*, (in press).
- FULÍN, M. - GÁLFFYOVÁ, M. - MATIS, Š. - OLEKŠÁK, M. - PJENČÁK, P. 2009. Správa z jari 2008. Ornitologický stacionár Drienovec. http://www.vtaky.sk/drienovec/download/sprava_jar_2008.pdf
- FULÍN, M. - OLEKŠÁK, M. - GÁLFFYOVÁ, M. - PJENČÁK, P. - MATIS, Š. - DRAVECKÝ, M. - KRIŠOVSKÝ, P. 2009. Správa z jari 2009, Ornitologický stacionár, Drienovec. http://www.vtaky.sk/drienovec/download/sprava_jar_2009.pdf
- GAALOVÁ, B. – DONAUEROVÁ, A. – SEMAN, M. – BUJDÁKOVÁ, H. (2014). Identification and β -lactam resistance in aquatic isolates of *Enterobacter cloacae* and their status in microbiota of Domica Cave in Slovak Karst (Slovakia). *International Journal of Speleology*, 43, 1, 69–77. ISSN
- GAJDOŠOVÁ, A. - OLEKŠÁK, M. 2003. Avifauna Turnianskeho rybníka v rokoch 2001 - 2002. Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, 133-138.
- GAVLAS, V. 2003. Rovnokrídlovce (Ensifera, Caelifera) a modlivky (Mantodea) transektu Hrhovské rybníky - Okružle (NP BR Slovenský kras). In: Olah, B. (ed.), *Ekologické štúdie V. SEKOS*.
- GAVLAS, V. 2004. Spoločenstvá rovnokrídlovcov (Ensifera, Caelifera) a modliviek (Mantodea) Borčianskej planiny (NP BR Slovenský kras), Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 101 – 109.
- GAVLAS, V. 2005. Rovnokrídlovce (*Orthoptera*) a modlivky (*Mantodea*) NPR Kečovské škrapy (NP BR Slovenský kras). *Natura Carpatica*, 46, 135-142.
- GREGO J. – GLOER P. 2019. A new *Bythinella* (Mollusca: Gastropoda: Rissooidea) in the Slovak Republic. *Ecologica Montenegrina*, 21: 80–85.
- GULIČKA, J. 1975. Fauna slovenských jaskýň. *Slovenský kras* 13, 37–45.
- GULIČKA J. 1985. Pôdna a jaskynná makrofauna krasových pohorí Západných Karpát. *Slovenský kras* 23: 89–129.
- HAJKOVÁ, B. & MOCK, A. 2019. Hĺbková distribúcia makrofauny v zalesnených sutinách Slovenského krasu. In: Zborník príspevkov zo 6. jarnej internacionalizovanej školy doktorandov UPJŠ. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice, 21–24.
- HAPL, E. 2002. Zimoviská netopierov Slovenského krasu I. *Vespertilio*, 6, 189–192.
- HAPL, E. - UHRIN, M. - BOBÁKOVÁ, L. - BENDA, P. - ANDREAS, M. - REITER, A. - HOTOVÝ, J. - OBUCH, J. - STANKOVIČ, J. - CSELÉNYI, K. 2002. Prehľad zimovísk netopierov Silickej a Plešivskej planiny. *Vespertilio*, 6, 193-211.
- HIADLOVSKÁ, Z. 2007. Predbežný prieskum fauny drobných zemných cicavcov Drienoveckej mokrade a blízkeho okolia. *Natura Carpatica*, 48, 187-190.
- HIADLOVSKÁ, Z. 2008. Spoločenstvá mikromammálií dvoch odlišných biotopov ornitologického stacionára v Drienovci. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, L. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 147-151.
- HUDEC, I. 2000. Interakcie povrchových a podzemných kôrovcov (Crustacea) v oblasti jaskyne Domica (Slovenský kras). In: Mock, A., Kováč, L., Fulín, M., Zbor. "Fauna jaskýň (Cave Fauna)", 20.-21. október 1999, Košice, 53-60.
- HUDEC, I. – MOCK, A. 2011. Rozšírenie dvoch druhov rodu *Niphargus* (Crustacea, Amphipoda) na Slovensku. *Slovenský kras* 49/2, SSJ, Liptovský Mikuláš, 153-160.
- HŮRKA K. - JANÁK J. - MORAVEC P. 1989. Neue Erkenntnisse zu Taxonomie, Variabilität, Bionomie und Verbreitung der slowakischen und ungarischen *Duvalius*-Arten (Coleoptera, Carabidae, Trechini). *Acta Universitatis Carolinae, Biologica*, 33: 353–400.
- CHRONÁKOVÁ, A. – HORÁK, A. – ELHOTTOVÁ, D. – KRIŠTŮFEK, V. 2009. Diverse archaeal community of a bat guano pile in Domica Cave (Slovak karst, Slovakia). *Folia microbiologica*, 54, 5, 436–446.
- KALÚZ S. 1993. Pôdne roztoče (Acarina) v podmienkach teplotnej inverzie chráneného prírodného výtvoru Silická ľadnica. *Ochrana prírody – Naturae Tutela* 2: 65–80.
- KALÚZ S. 1993. *Veigaia inexpectata* sp. n. (Acarina, Veigaiaidae), a new gamasid mite from Slovak Republic. *Biologia* 48 (5): 507–510.

- KOSTÚROVÁ, N. 2002. Spoločenstvá chvostoskokov (Hexapoda, Collembola) teplomilných submediteránnych dúbav a monokultúr borovice čiernej (*Pinus nigra*) v Slovenskom krase. Diplomová práca, Katedra zoológie a ekológie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita P.J.Šafárika, Košice, 1 – 53.
- KOSTÚROVÁ, N. - KOVÁČ, L. 2003. Súčasný stav a perspektívy poznania diverzity pôdnej fauny Slovenského krasu. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave. ŠOP SR, Správa NP Slovenský kras, ZO SZOPK, Moldava nad Bodvou, s. 133 – 144.
- KOŠČO, J. - MANKO, P. 2006. Makrozoobentos a ryby riečky Turne. *Natura Carpatica*, 47, 153-168.
- KOŠEL V. 1994. Živočíšstvo jaskýň, pp. 240–244. In: Rozložník M. & Karasová E. (eds.), Slovenský kras, chránená krajinná oblasť – biosférická rezervácia, Osveta, Martin, 480 pp.
- KOŠEL, V. 2000. Regionalizácia jaskynnej a krasovej fauny Západných Karpát. In: Mock, A., Kováč, L., Fulín, M. (eds.), Fauna jaskýň. Košice, 67 – 84.
- KOŠEL, V. 2007. Pozitívna zmena vo Vidovskej vyvieracke (NP Slovenský kras) – návrat k pôvodnosti? Chránené územia Slovenska, Banská Bystrica, 72, 38-40.
- KOŠEL V. 2009. Subteránna fauna Západných Karpát. Biologické centrum Akademie věd České republiky, České Budějovice, 1–203.
- KOŠEL V. - PAPÁČ V. - FENĎA, P. - LUPTÁČIK, P. - MOCK, A. 2007. Zoologický výskum v jaskyni Ľudmila – Leontína po 48 rokoch (Národný park Slovenský kras). Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 45, 159 – 168.
- KOVÁČ, E. 1998. Chvostoskoky (Hexapoda, Collembola) jaskyne Domica. Slovenský kras, 36, 159–165.
- KOVÁČ, E. 1999. *Eukoenaenia spelaea* (Peyerimhoff, 1902) – a cave dwelling paligrade species (Arachnida, Palpigradida) from the Slovak Karst. In Tajovský, K. – Pižl, V. (Eds.): Soil Zoology in Central Europe. Institute of Soil Biology AS CR, České Budějovice, 157–160.
- KOVÁČ, E. 2000. Porovnanie spoločentievchvostoskokov (Hexapoda, Collembola) v jaskyniach Ardovská, Domica a Čertova diera v Slovenskom krase. In: Mock, A., Kováč, L., Fulín, M., Zbor. "Fauna jaskýň (Cave Fauna)", 20.-21. október 1999, Košice, 85-93.
- KOVÁČ, E. 2000. Prieskum jaskynných bezstavovcov v Slovenskom krase. Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 38, 171-174.
- KOVÁČ E. - ELHOTTOVÁ D. - MOCK A.- NOVÁKOVÁ A. - KRIŠTÚFEK V. - CHROŇÁKOVÁ A. - LUKEŠOVÁ A. – MULEC J. - KOŠEL V. - PAPÁČ V. - LUPTÁČIK P. - UHRIN M. - VIŠŇOVSKÁ Z. - HUDEC I. - GAÁL E. - BELLA P. 2014. The cave biota of Slovakia. Stae Nature Conservancy SR, Slovak Caves Administration, Liptovský Mikuláš, 1–192.
- KOVÁČ, E. – HUDEC, I. – MOCK, A. – LUPTÁČIK, P. – KOŠEL, V. – FENĎA, P. – JÁSZAY, T. – SVATOŇ, J. – ELHOTTOVÁ, D. – CHROŇÁKOVÁ, A. – KRIŠTÚFEK, V. – LUKEŠOVÁ, A. – NOVÁKOVÁ, A. 2012. Monitoring bezstavovcov jaskýň. Záverečná správa z monitoringu 2010–2012, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice, 191 s.
- KOVÁČ, E. - MOCK, A. - LUPTÁČIK, P. – HUDEC, I. - KOŠEL, V. 2003. Slovak karst (Slovakia) – diversity „hospot“ of subterranean invertebrates. In 7. Central European Workshop on Soil Zoology, České Budějovice, Czech Republic, April 14-16, 2003. Abstract book, p.35.
- KOVÁČ, E. - MOCK, A. - LUPTÁČIK, P. - KOŠEL, V. 2004. Terestrické článkonožce Domického jaskynného systému a Ardovskej jaskyne (Slovenský kras) - Mikrohabitaty a diverzita. Zborník referátov " Výskum, využívanie a ochrana jaskýň", 4, Liptovský Mikuláš, 138-144.
- KOVÁČ, E. – MOCK, A. – LUPTÁČIK, P. – KOŠEL, V. – FENĎA, P. – SVATOŇ, J. – MAŠÁN, P. 2005. Terrestrial arthropods of the Domica Cave system and the Ardovská Cave (Slovak Karst) - principal microhabitats and diversity. In Tajovský, K. – Schlaghamerský, J. – Pižl, V. (Eds.): Contributions to Soil Zoology in Central Europe I. Institute of Soil Biology AS CR, České Budějovice, 61–70.
- KOVÁČ, E. – MOCK, A. – LUPTÁČIK, P. – HUDEC, I. – NOVÁKOVÁ, A. – KOŠEL, V. – FENĎA, P. – VIŠŇOVSKÁ, Z. 2005. Živé organizmy. In Stankovič, J. – Čilek, V. (Eds.) – Bruthans, J. – Gaál, E. – Višňovská, Z. – Kovacs, Á. – Rozložník, M. – Schmelzová, R. – Zeman, O. – Kováč, L. – Mock, A. – Luptáčik, P. – Hudec, I. – Nováková, A. – Košel, V. – Fend'a, P.: Krásnohorská jaskyňa – Buzgó. Regionálna rozvojová agentúra, Rožňava, 88–95.
- KOVÁČ, E. - MOCK, A. - LUPTÁČIK, P. - VIŠŇOVSKÁ, Z. 2005. Terestrické a vodné bezstavovce Diviačej priepasti (Slovenský kras). Aragonit, Liptovský Mikuláš, 10, 16-19.
- KOVÁČ, E. – MOCK, A. – LUPTÁČIK, P. – PAPÁČ, V. 2008. Biospeleologický výskum jaskyne Leontína a Drienovskej jaskyne v Slovenskom krase. Záverečná správa o výskume. Univerzita P. J. Šafárika, Košice, 14 s.
- KOVÁČ E. - PAPÁČ V., 2010. Revision of the genus *Neelus* Folsom, 1896 (Collembola, Neelida) with the description of two new troglotibiotic species from Europe. *Zootaxa* 2663: 36-52.
- KOVÁČ, E. – MOCK, A. – LUPTÁČIK, P. – PARIMUCHOVÁ, A. 2014. Monitoring vybraných skupín bezstavovcov v jaskyniach Baradla, Vass Imre (Maďarsko) a Domica, Milada (Slovensko). Záverečná správa. Manuskript, archív Aggtelektického národného parku, 44 s.

- KOVÁČ, Ľ. – RUSEK, J. 2012. Redescription of two troglotrophic species of the genus *Pseudosinella*, Schäffer 1897 (Collembola, Entomobryidae) from the Western Carpathians. *Zootaxa*, 3341, 32–45.
- KRIŠOVSKÝ, P. - FULÍN M. - OLEKŠÁK, M. - GÁLLFFYOVÁ, M. - PJENČÁK, P. 2010: Správa z jari 2010, Ornitologický stacionár Drienovec. http://www.vtaky.sk/drienovec/download/sprava_jar_2010.pdf
- KRIŠTÍN, A. 2009. Rovnokridlovce (*Orthoptera*) národného parku Slovenský kras. *Natura Carpatica*, 50, 23-32.
- KRIŠTŮFEK, V. – ELHOTTOVÁ, D. – KOVÁČ, Ľ. – CHROŇÁKOVÁ, A. – ŽÁK, K. – SVĚTLÍK, I. 2008. Stáří kupy netopýřího guana v jeskyni Domica (NP Slovenský kras) a elektronová mikroskopie exkrementů netopýřů. *Slovenský kras*, 46, 1, 163–170.
- KRIŠTŮFEK, V. – ELHOTTOVÁ, D. – CHROŇÁKOVÁ, A. – NOVÁKOVÁ, A. 2009. Citlivost mikroorganizmů k difúzním látkám obsaženým v kupě netopýřího guána z jeskyně Domica (NP Slovenský kras). *Aragonit*, 14, 2, 171
- KRNO, I. 2008. Príspevok k poznaniu taxocenóz potočnickov (*Trichoptera*) tečúcich vôd národného parku Slovenský kras. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, Ľ. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 133-139.
- LEHOTSKÁ, B. - MATIS, Š. – UHRIN, M. 2002. Príloha katalógu zimovísk netopierov Slovenska: Prehľad skontrolovaných lokalít bez nálezu netopierov. *Vespertilio*, 6, 349–356.
- LEŠINSKÝ, G. – HORČÍK, M. 2002. Zimovisko netopierov – Jaskyňa pod Paklanom v Slovenskom krase. *Vespertilio*, 6, 234.
- LUKÁŇ, M. - RAJECOVÁ, K. - KOVÁČ, Ľ. - EUPTÁČIK, P. - MOCK, A. 2004. Predbežné výsledky prieskumu spoločností terestrických článkonožcov (Arthropoda) Jasovskej jaskyne. Zborník referátov " Výskum, využívanie a ochrana jaskýň", 4, Liptovský Mikuláš, 169-173.
- EUPTÁČIK, P. 2003. Oribatid mites (Acarina, Oribatida) of Slovak caves. *Subterranean Biology*, 1, 25-29.
- MAJLÁTH, I. - ŠMAJDA, B. - MEŠTER, M. - MIŽURA, J. - FEKIAC, V. 2000. Sukcesia stepných a lesostepných biotopov a je možný vplyv na denzitu a aktivitu jašterice zelenej (*Lacerta viridis*) na južne exponovaných stráňach Zádielskej planiny a Turnianského hradného vrchu. *Natura Carpatica*, 41, 149-153.
- MATIS, Š. 2000. Súčasný stav poznatkov o netopieroch Drienovskej jaskyne (Slovenský kras). *Vespertilio*, 4, 117–126.
- MATIS, Š. 2002. Zimoviská netopierov Slovenského krasu II. *Vespertilio*, 6, 217–224.
- MATIS, Š. – FULÍN, M. 2002. Zimoviská netopierov Slovenského krasu III. *Vespertilio*, 6, 225–226.
- MATIS, Š. – HAPL, E. 2002. Zimovisko netopierov – Veterná priepasť. *Vespertilio*, 6, 212.
- MATIS, Š. – HAPL, E. - PJENČÁK, P. 2002. Zimovanie netopierov v baniach pod Havraňou skalou. *Vespertilio*, 6, 227–228.
- MATIS, Š. – LEŠINSKÝ, G. 2002. Zimoviská netopierov v Slovenskom krase IV. *Vespertilio*, 6, 229–230.
- MATIS, Š. - PJENČÁK, P. – KÜRTHY, A. – HAPL, E. 2002. Prehľad letných nálezov netopierov (Chiroptera) v národnom parku Slovenský kras. *Natura Carpatica*, Košice, 42, 195-231.
- MATIS, Š. - PJENČÁK, P. - OLEKŠÁK, M. - FULÍN, M. 2003. Súhrn výsledkov ornitologickej krúžkovacej činnosti na Drienovskej mokradi v rokoch 1998 - 2002. Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, Zvolen 2002, 145-151.
- MATIS, Š. - PJENČÁK, P. - OLEKŠÁK, M. – FULÍN, M. 2004. Avifauna Drienovskej mokrade. *Natura Carpatica*, 45, 207-218.
- MATIS, Š., - PJENČÁK, P. - LEŠINSKÝ, G. 2002. Zimovisko netopierov – Okrajová priepasť. *Vespertilio*, 6, 216.
- MATIS, Š., - PJENČÁK, P. – UHRIN, M. 2002. Zimovanie netopierov v Hačavskej a Marciho jaskyni. *Vespertilio*, 6, 231–233.
- MATIS, Š., - UHRIN, M. - PJENČÁK, P. 2002. Zimovanie netopierov v jaskyni Erňa. *Vespertilio*, 6, 235–236.
- MATIS Š. - BOLDOGH S. - PJENČÁK P. 2003. Records of *Nyctalus lasiopterus* in the Gömör-Torna Karst (Slovakia, Hungary). *Vespertilio*, 7, 135–138.
- MATIS Š. - PJENČÁK P. - FULÍN M. 2007. Zhmutie výsledkov činnosti chiropterologickej sekcie, pp. 38–42. In: KISELY R. (ed.), 30. východoslovenský tábor ochrancov prírody s medzinárodnou účasťou. Dlhá ves "Slovenský kras", 29. júl – 4. august 2006. Prípravný výbor TOP, Rožňava – Dlhá Ves, 56 pp.
- MIKOVÁ, E. – UHRIN, M. 2012. Teplotné charakteristiky úkrytov reprodukčných kolónií podkovára južného (*Rhinolophus euryale*, Chiroptera) na severnej hranici areálu. *Aragonit* 17/1-2, SSJ, Liptovský Mikuláš, 27-30.
- MIKOVÁ, E. – VARCHOLOVÁ, K. – BOLDOGH, S. – UHRIN, M. 2013. Winter diet analysis in *Rhinolophus euryale* (Chiroptera). *Central European Journal of Biology*, 8, 9, Warsaw, 848–853.
- MLEJNEK R. – DUCHÁČ V. 2003. Troglotbiontní a endogenní výskyt druhu *Mesoniscus graniger* (Crustacea: Isopoda: Oniscoidea) na území Západních Karpat. *Acta Musei Reginaehradecensis*, serie A, 29, 71–79.
- MOCK, A. – KOVÁČ, Ľ. – EUPTÁČIK, P. – TAJOVSKÝ, K. 2002. Najväčší troglotbiont slovenských jaskýň. *Aragonit*, 7, 32–34.

- NOSEK, J. 1975. *Arrhopalites slovacicus*, a new species of Collembola from the Domica cave. *Revue Suisse de Zoologie*, 82, 3: 599–602.
- NOVÁKOVÁ, A. 2004. Saprotrofní mikroskopické houby v jeskyních národního parku Slovenský kras. Zborník referátov " Výskum, využívanie a ochrana jaskýň", 4, Liptovský Mikuláš, 162-167.
- NOVÁKOVÁ, A. 2004. Saprotrofní mikroskopické houby v jeskyních NP Slovenský kras. Život v pôde 5. Zborník z medzinárodného seminára, Bratislava, Československá spoločnosť mikrobiologická, 6-15.
- NOVÁKOVÁ, A. 2005. Interesting and rare saprotrophic microfungi isolated from excrements and other substrata in the Domica and Ardovská Caves. In K. Tajovský – J. Schlaghamerský – V. Pižl, Eds. *Contributions to Soli Zoology in Central Europe I.*, 103-106.
- NOVÁKOVÁ, A. (2006). Mikroskopické houby v Dobšinské ledové jeskyni a ve vybraných jeskyních Národního parku Slovenský kras. In Bella, P. (Ed.): *Výskum, využívanie a ochrana jaskýň*, zborník referátov z 5. vedeckej konferencie. SSJ, Liptovský Mikuláš, 203–210.
- NOVÁKOVÁ, A. (2008). Microscopic fungi isolated from the Domica Cave system (Slovak Karst National Park, Slovakia). *A review. International Journal of Speleology*, 38, 1, 71-82.
- NOVÁKOVÁ, A. 2012. Monitoring mikroskopických hub ve vybraných nepřístupných jeskyních NP Slovenský kras. *Slovenský kras 50/1*, SSJ, Liptovský Mikuláš, 79-88.
- NOVÁKOVÁ, A. - ELHOTTOVÁ, D. - KRIŠTUFEK, V. - LUKEŠOVÁ, A. - HILL, P. - KOVÁČ, L. - MOCK, A. - LUPTÁČIK, P. 2005. Feeding sources of invertebrates in Ardovská cave and Domica cave system - preliminary results. In: Tajovský, K., Schlaghamerský, J., Pižl, V. (eds.), *Contributions to Soil Zoology in Central Europe I.* ISB AS CR, České Budejovice, 107-112.
- OBUCH, J. 2002. Kostí netopierov v Jasovskej jaskyni. *Aragonit*, Liptovský Mikuláš, 7, 34-36.
- OLEKŠÁK, M. 2002. Štruktúra ornitocenóz v zimnom období na Plešivskej a Borčianskej planine v NP Slovenský kras. Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, 139-144.
- OLEKŠÁK, M. 2003. Chránené vtáacie územia v územnej pôsobnosti NP Slovenský kras. Zborník referátov z konferencie konanej pri príležitosti 30. výročia vyhlásenia CHKO Slovenský kras 19. - 20.10.2003 v Rožňave, 157-160.
- OLEKŠÁK, M. 2004. Riešenie škôd šelmami na Gemerí. *Chránené územia Slovenska*, Banská Bystrica, 60, 25-26.
- OLEKŠÁK, M. 2007. Celoročná ochrana vlka v Národnom parku Slovenský kras a prvý prípad zabitého vlka. *Chránené územia Slovenska*, Banská Bystrica, 71, 21-23.
- OLEKŠÁK, M. 2008. Hniezdne spoločenstvá vtákov vo vybraných biotopoch NP Slovenský kras. *Biosférické rezervácie na Slovensku VII* (edit.R. Midriak, L. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 163-169.
- OLEKŠÁK, M. - PJENČÁK, P. - FULÍN, M. - MATIS, Š. 2006. SEEN Drienovec – výsledky z jesennej migrácie 2006. *Národný park Slovenský kras*, Brzotín.
http://www.vtaky.sk/drienovec/download/Jesen_2006.pdf
- OLEKŠÁK, M. - PJENČÁK, P. - FULÍN, M. - MATIS, Š. 2006. CES Drienovec – výsledky hniezdnej sezóny 2006. *Národný park Slovenský kras*, Brzotín.
http://www.vtaky.sk/drienovec/download/CES_report_2006.pdf
- OLEKŠÁK, M. - PJENČÁK, P. - FULÍN, M. - MATIS, Š. 2007. SEEN Drienovec – výsledky z jesennej migrácie 2007. *Národný park Slovenský kras*, Brzotín.
http://www.vtaky.sk/drienovec/download/Jesen_2007.pdf
- OLEKŠÁK, M. - PJENČÁK, P. - FULÍN, M. - MATIS, Š. 2007. CES Drienovec – výsledky hniezdnej sezóny 2007. *Národný park Slovenský kras*, Brzotín.
http://www.vtaky.sk/drienovec/download/CES_report_2007.pdf
- OLEKŠÁK, M. - PJENČÁK, P. - FULÍN, M. - MATIS, Š. 2008. CES Drienovec – výsledky hniezdnej sezóny 2008. *Národný park Slovenský kras*, Brzotín.
http://www.vtaky.sk/drienovec/download/CES_report_2008.pdf
- OLEKŠÁK, M. - PJENČÁK, P. - FULÍN, M. 2009. CES Drienovec – výsledky hniezdnej sezóny 2009. *Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko*, Bratislava 2009
http://www.vtaky.sk/drienovec/download/CES_report_2009.pdf
- OLEKŠÁK, M. - GÁLFFYOVÁ, M. - FULÍN, M. - PJENČÁK, P. - KRIŠOVSKÝ, P. - MATIS, Š. - VRÁBEL, P. 2009. Správa z ornitologického stacionára Drienovec – výsledky jesennej sezóny 2009. *Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko*, Bratislava 2009
http://www.vtaky.sk/drienovec/download/Jesen_2009.pdf
- ORSZÁGH, I. 2000. Stonožky (Antennata, Chilopoda) niektorých jaskýň Slovenska. In: Mock, A., Kováč, L., Fulín, M. (eds.), *Fauna jaskýň*. Košice, 129-140.
- PAPÁČ, V. - LUPTÁČIK, P. - FENĎA, P. 2007. Terestrické bezstavovce Obrovskej priepasti (Slovenský kras,

- Dolný vrch). Aragonit, Liptovský Mikuláš, 12, 51-53.
- PAPÁČ V. - LUPTÁČIK, P. - FENĎA, P. - KOŠEL V. - CHRISTOPHORYOVÁ, J. 2007. Spoločenstvá terestrických článkonožcov NPP Snežná diera (Slovenský kras, Horný vrch). Slovenský kras, Liptovský Mikuláš, 45, 151-158.
- PANIGAJ, E. 2000. Niekoľko poznámok k faune motýľov z východnej časti CHKO a BR Slovenský kras. Natura Carpatica, 43, 265-271.
- PANIGAJ, E. - PIRČOVÁ, E. - TURČEK, I. - MIŽURA, J. 2000. Faunisticko-ekologická charakteristika Jablonovskej mokrade v Slovenskom krase. Ochrana prírody, Banská Bystrica, 18, 207-221.
- PARIMUCHOVÁ A. - KOVÁČ E. 2016. Redescription of two troglotibiotic species of *Deuteraphorura* Absolon, 1901 (Collembola, Onychiuridae) from the Western Carpathians. Zootaxa, 4168, 2: 327-340.
- PARIMUCHOVÁ A. - DUŠÁTKOVÁ L. P. - MACHÁČKOVÁ T. - KOVÁČ E. - SLABÝ O. - PEKÁR S. 2021. The food web in a subterranean ecosystem is driven by intraguild predation. Scientific reports, 11, 4994: 1-10.
- PJENČÁK P. - FULÍN M. - OLEKŠÁK, M. - GÁLLFFYOVÁ, P. - MATIS, Š. - KRIŠOVSKÝ, P. - VRÁBEL, P. 2008: Správa z jesene 2008, Ornitologický stacionár Drienovec http://www.vtaky.sk/drienovec/download/Jesen_2008.pdf
- RASCHMANOVÁ, N. - MIKLISOVÁ, D. - KOVÁČ, E. 2013. Soil Collembola communities along steep microclimatic gradient in the collapse doline of the Silická ľadnica cave, Slovak Karst (Slovakia). Biologia, 68, 3, 470-478.
- RASCHMANOVA N, - MIKLISOVA D, - KOVÁČ E. - ŠUSTR V. 2015. Community composition and cold tolerance of soil Collembola in a collapse karst doline with strong microclimate inversion. Biologia 70:802-811.
- RASCHMANOVA N, - ŽUROVCOVÁ M. - KOVÁČ E. - PAUČULOVÁ L. - ŠUSTR V. - JAROŠOVÁ A. - CHUNDELOVÁ D. 2017. The cold-adapted population of *Folsomia manolachei* (Hexapoda, Collembola) from a glaciated karst doline of Central Europe: evidence for a cryptic species ? Journal of Zoological Systematics and Evolutionary Research, 55, 1: 19-28.
- RASCHMANOVA N, - MIKLISOVA D, - KOVÁČ E. 2018. A unique small-scale microclimatic gradient in a temperate karst harbours exceptionally high diversity of soil Collembola. International Journal of Speleology, 47, 2, 247-262.
- RUDY J. - PAPÁČ V. - MLEJNEK R. - MOCK A. 2021. Terrestrial isopods (Oniscidea) in Slovak caves: species diversity and distribution along regional and geographical gradients. Acta Carpatica Occidentalis, 12: 12-42.
- SABOL, M. - PETROVIČ, V. - ŠURKA, J. 2018. Lebka juvenilnej hyeny jaskynnej z Jasovskej jaskyne. Slovenský kras 56/1, SSJ, Liptovský Mikuláš, 87-98.
- SEMAN, M. - GAÁLOVÁ, B. (2010). Enterobakteriálna mikrobiota jaskynných vôd Silickej planiny. Slovenský kras, 47, 2, 283-290.
- SMOLINSKÝ, R. 2004. Výskyt jednotlivých druhov plazov na vybraných lokalitách NP – BR Slovenský kras. Natura Carpatica, 45, 125-138.
- SMOLINSKÝ, R. 2007. Obojživelníky a plazy Drienoveckej mokrade. Natura Carpatica, 48, 183-186.
- SMOLINSKÝ, R. 2008. Rozšírenie plazov na vybraných lokalitách v NP BR Slovenský kras – súhrnná správa za obdobie rokov 2000 – 2007. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 141-145.
- SVATOŇ, J. – GAJDOŠ, P. 2008. Zhodnotenie fauny pavúkov v NP BR Slovenský kras so zameraním na spádové územie Domice. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 91-120.
- SVITAVSKÁ-SVOBODOVÁ, H. – ANDREAS, M. – KRIŠTÚFEK, V. – BENEŠ, J. – NOVÁK, J. (2015). The thousand-year history of the Slovak Karst inferred from pollen in bat guano inside the Domica Cave (Slovakia). Folia Geobotanica, 50, 1, 49-61.
- ŠTEFFEK J. 1985. Ulitníky Silickej ľadnice. Slovenský kras, 23, 283- 286.
- ŠTEFFEK, J. - GREGO, J. 2003. Pravý jaskynný ulitník v Slovenskom krase. Zborník referátov zo 4. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR , konanej 28. - 29.10.2002 v Rožňave, Zvolen 2002, 163-165.
- ŠTEFFEK, J. – GREGO, J. 2008. Zmeny v zložení fontikolných malakocenóz NP BR Slovenského krasu spôsobené negatívnymi antropickými vplyvmi. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 81-89.
- ŠTEFFEK, J. – GAVLAS, V. 2008. Fauna biosférických rezervácií Slovenska: Geograficko-ekologická charakteristika. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, E. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 227-237.

- TARAGEL'OVÁ, V. – KOČÍ, J. – SELEYEMOVÁ, D. – LABUDA, M. 2008. Výskyt *Borrella burgdorferi* sensu lato vo vybraných lokalitách slovenského krasu so zameraním na vtáky a hlodavce. Biosférické rezervácie na Slovensku VII (edit.R. Midriak, L. Zaušková). Zborník referátov zo 7. národnej konferencie o biosférických rezerváciách SR, konanej 20. – 21.11.2007 v Rožňave, 121-126.
- TEREK, J. - KARASOVÁ, E. 2000. Zooplanktón Slovenského krasu. Acta fak. hum. a prír. vied PU v Prešove, s. 7
- UHRIN M. - BOBÁKOVÁ L. - HAPL E. - ANDREAS M. - BENDA P. - OBUCH J. - REITER A. 2002. Zimovanie netopierov v slovenskej časti jaskynného systému Domica-Baradla. Vespertilio, 6, 237–243.
- WIEZIK, M. 2008. Spoločenstvá mravcov (*Hymenoptera, Formicidae*) Lesostepných biotopov južných a juhozápadných svahov Plešiveckej planiny v Slovenskom krase. Natura Carpatica, 49, 85-94.

6. PRÍLOHY

- 6.1. Mapa chráneného územia a jeho ochranného pásma
- 6.2. Mapa prekryvu chráneného územia s inými chránenými územiami
- 6.3. Mapa predmetov ochrany
- 6.4. Mapa vlastnícko-užívateľských vzťahov
- 6.5. Mapa ekologicko-funkčných priestorov
- 6.6. Mapa navrhovaných opatrení starostlivosti
- 6.7. Mapa turistickej infraštruktúry a miest vyhradených pre využívanie verejnosťou
- 6.8. Hodnotenie biotopov a druhov európskeho významu a stanovenie cieľov ochrany